INDEX LECTIONUM IN ACADEMIA TURICENSI INDE A DIE 23. MENSIS APRILIS USQUE AD DIEM 25. MENSIS...

INDEX LECTIONUM

IN

ACADEMIA TURICENSI

INDE

A DIE XXIII. MENSIS APRILIS

USQUE

AD DIEM XXV. MENSIS SEPTEMBRIS M. DCCC. XXXVIII.

HABENDARUM

INSUNT

I ANALECTA HORATIANA II ANALECTA EPIGRAPHICA

[illegible]

IO. CASP. ORELLIUS.

TURICI

EX OFFICINA ULRICHIANA

M DCCC XXXVIII.

I. ANALECTA HORATIANA.

Pergratum profecto mihi fuit iudicium, quod de Horatio a me edito fecit Godofredus Bernhardy, egregius philologus: totum enim ex sincero consilio poëtae et κρίσιν et interpretationem pro virili parte adiuvandi profectum esse video. Ego autem quid magis probare et ultro agnoscere debeo, quam quaecunque ab aliis conferuntur ad corrigenda ea, quae his illisve Codicum auxiliis fretus in quibusdam scriptoribus tentavi?

Memini F. A. Wolfium mihi dicere, „duodecim circiter „nodos" sive „cruces interpretum" esse in Horatio", ego quidem hunc numerum duplicandum saltem reor et praeterea adiungendos haud paucos locos minus difficiles, de quorum tamen vera lectione semper varias sententias proferent certabuntque Critici. Fit etiam, ut, qui Horatium quotannis in scholis interpretamur, post certum annorum numerum quibusdam lectionibus adeo assuescamus, ut etiam validis rationibus, quibus aliae vel in codicibus nunc primum inventae vel diu iam notae defenduntur, difficulter dimoveamur ab ea, quam semel amplexi sumus, et lectione et interpretatione. Tum in his Analectis simpliciter et sine ulla certandi cupiditate scripto partim significavi quibus locis praeferam nunc Bernhardyi rationes, quibus nondum mihi persuaserit abeundum esse vel a lectione recepta vel ab explicatione proposita; de nonnullis alias accuratiori examini reservatis nunc tacui. Totam meam *κρίσιν* Horatianam, ut hoc vocabulo utar, *conservativam* recte dixit Bernhardy; et hanc solam veram esse etiamnunc mihi persuasum est. Verum alias edito opere totum hoc caput pertractabo.

Praeterea, quae partim post primum volumen et secundi folia circiter XVI absoluta collegi, partim prius collecta, ne nimis cresceret liber, ibi interdum invitus omittere debueram, hic cum lectoribus communico.

Omnibus puto notum esse multas sententias, imagines, exempla, praesertim in Satiris et Epistolis, elegantissime expressa ab Horatio reperiri etiam apud posteriores philosophos et sophistas, adeo ut nonnulli suspicati sint, Arrianum, Lucianum, Maximum Tyrium, alios illum legisse atque imitatos esse, quo nihil sane minus est probabile: semel tantum Plutarchus in Luculli vita memorat Horatium. Verum erat

locorum communium et exemplorum quaedam quasi *παράδοσις* per philosophorum ac rhetorum scholas propagata, ex qua omnes haurirebant, ita ut easdem sententias modo novis coloribus ornatas et expolitas, modo pingui Minerva repetitas in scriptis suis alicubi velut lege hac de re lata collocarent. In hac autem *παραδόσει* Horatius quoque, ex quo tempore Athenis in litterarum studia incubuerat, et crebra postea Socraticorum, Stoicorum, Epicureorum lectione usus, habitabat. Plura huius generis significavi in hac scriptiuncula (etsi totum genus nondum exhaustum esse video), quo clarius fortasse, quam antea factum est, haec pars philosophiae Horatianae illustraretur. Non enim in hoc est fortuita dumtaxat verborum, et, si vis, etiam sententiarum similitudo, sed certa et constans quaedam forma vitae disciplinaeque illius antiquae, quam innovarunt vel dicam deformaverunt magistri Iudaei et Christiani inde a Philone, Iustino, Clemente Alexandrino, Tertulliano, quam tamen intellexisse nostra refert, ut quae humanae naturae longe convenientior est.

LIB. I. OD. I. 1. v. 4. *Collegisse*] Cfr. Sat. 1, 4, 31. Simonides in Epinicio apud Schneidew. Eustath. p. 64. *Κοῖλα δὲ παρὰ τροχὸν Μνασιμένης αἴρεθη*. Ceterum effusam victorum et his faventium laetitiam atque exsultationem egregie describit Dio Chrysost. Or. 9, p. 292. R.

Ibid. v. 11. *findere*] Alterius lectionis *scindere* quae sit auctoritas, non satis liquet, cum certam Codicis alicuius nondum repperi, quocirca sine dubio reiicienda est. De aratro quidem v. *scindere* frequenter usurpatum esse demonstrant haec exempla: Plaut. Trin. 2, 4, 122. *Olim terra cum proscinditur, In quinto quoque sulco moriuntur boves.* Virg. Ge. 2, 399. quotannis *Terque quaterque solum scindendum.* Ibid. 3, 160. Seneca Troad. 1021. *centum Rura qui scindunt opulenta bubus.* *Findere* de eadem re usurpat Pseudotibullus 3, 3, 12. *Arvaque si findant pinguia mille boves.* Aptius tamen est hoc v. de rastris et sarculis, ut est, quod dixit Virgilius Ge. 1, 94. *rastris glebas qui frangit inertes.*

Ibid. v. 17. In Cura novissimis Bentleius Acidalii coni. *tuta* firmare studuit loco Ovid. Trist. 4, 10, 39. *Et petere Aonias suadebant tuta sorores Otia iudicio semper amata meo.*

Ibid. v. 29. *Me*] Cfr. Well. Anal. 2. p. 275., Lehrs et Kiessling in Seebodii Archiv 1825. p. 476 et 481. cet. Des. Fontaines legens *Te* interpretatus est: „Hederae abs te datae poëtis te diis consociant.“ Quia nunc eam hanc coni. satis iam refutatam putabam, in Ed. actum agere nolui.

OD. II. v. 2. *rubente Dextera*] Audacius etiam Pind. Olymp. 11, 80. *πυρπάλαμον βέλος Ὀρσικτύπου Διός.*

Ibid. v. 34. *Iocus*] Hic proprie apponendus erat locus Plauti Bacch. 68., quem dedi ad Od. 1, 33, 12.

Ibid. v. 36. *Respicis*] Adde exempla: Plaut. Bacch. 4, 5, 24. *Deus respiciet nos aliquis.* Senec. Thyest. 459. *Respiciet deus Bene cogitata.*

Ibid. v. 39. *Mauri*] Cfr. Incerti Paneg. Max. et Const. Cap. 8. *ferocissimos Mauritaniae populos.* Quo exemplo rursus firmatur librorum lectio.

Od. III v. 4 *potens Cypri*] Pind. Pith. 4, 213 *πότνια βελέων*. (Geotsilcus in Anthol. Pal. 1 p. 88 *Αγχιάλου φηγμῖνος ἐπίσκοπε — — Δέσποτι και Σαλάμων, Κυπρι, και φίλων*.) Lucian Amor. 11 *ἠρέμα τῇ γῇ προσηνέχθημεν αὐτῆς οἶμαι τῆς θεοῦ λαμπρᾷ γαλήνῃ πομποστολούσης το σκάφος*.

Ibid. v. 5. *lucida sidera*] Eurip. Helen. 1495 *Μόλοιτέ ποθ' ἵππειον ἅρμα δι' αἰθέρος ἱέμενοι Παῖδες Τυνδαρίδαι, Λαμπρῶν ἄστρων ὑπ' ἀέλλαισιν Οἳ ναίετ' οὐρανιον*. In nummis supra utriusque caput stella expressa est. Millin Gal. myth. T. 144 526 528 Museo Borb. Vol. IX T. 36.

Ibid. v. 5 Bernhardy cum aliis interpungens *quae tibi creditum Debes Virgilium finibus Atticis, (—) Reddas incolumem, precor* v. *reddas* refert ad Virgilii in Italiam reditum: nondum tamen mihi persuasit hanc esse Horatii mentem. Etenim amicum poëtae optatum nunc est, ut navis salvus Athenas perveniat: hunc autem comparat cum bono deposito in nave illa, quae deponi custodiam per iter praestare *(gewährleisten)* idque suo loco et tempore *(Athenis) reddere* debet. Et *Debes* et *reddas* ex sermone ICtorum petitum est.

Ibid. v. 11 *Commisit pelago ratem Primus*] Navigatio quomodo paullatim ab hominibus inventa sit, egregie exponit Maximus Tyrius Diss. 42, 2. Cfr. etiam Claudianum Praefat. ad Lib. 1 de R. Proserp. Ed. Gesn. 2 p. 518.

Ibid. v. 18 *siccis oculis*] Cum semper reperiantur, qui in hoc *ἀσιδέρῳ* haereant, ut is qui nuper *invictis* proponendo rem acu tetigisse sibi visus est, agedum superaddamus tres locos de lacrimis ab antiquis copiosius fortasse quam a nobis effundi solitis. Eurip. Hel. 950 Dind. *Καίτοι λέγουσιν ὡς πρὸς ἀνδρὸς εὐγενοῦς Ἐν ξυμφοραῖσι δάκρυ ἀπ' ὀφθαλμῶν βαλεῖν*. Caesar B. G. 1, 39 de suis militibus rumore, quem de incredibili Germanorum virtute acceperant, perterrefactis: nonnulli *pudore adducti*, ut *timoris suspicionem vitarent*, remanebant: hi neque vultum fingere neque interdum *lacrimas tenere poterant*. Ovid. Fast. 3, 596 *Iactatur tumidas exul Phoenissa per undas, Humidaque opposita lumina veste tegit*.

Ibid. v. 20 *Infames scopulos Acroceraunia*] Similiter Tac. Hist. 2, 93 *infamibus Vaticani locis* (propter aërem pestilentem). Pacatus Paneg. Theod. 10 *famosa naufragiis saxa*. Firmat *Acroceraunia* addubitatum ab Hofman Peerlkampio Servius ad Aen. 3, 506.

Ibid. v. 26 *Gens humana ruit per vetitum nefas*] Philosophus aliquis scholasticus excogitasse videtur lect. Codd. Torrentii *Mens humana*. Ruit autem *per vetitum nefas* breviter et nove dictum pro: ruit per vetitum atque adeo *nefas* audet. Memorare etiam poterat Peerlkampio suspectum *ruit per vetitum (nefas')* tamquam *παρενθύρσου* exemplum. Duhamelii languidum illud *per vetitum et nefas* in suspectissimo suo Cod. Sorbonae repperisse se dicit Volart.

Ibid. v. 33 *macies*] Imitatus est hos versus a Peerlkampio Horatio abiudicatos Seneca Oedip. 4039 *horridus vultu tremor Maciesque et atra pestis*.

Ibid. v. 38 *Caelum ipsum*] Eurip. Suppl. 218 *δοκοῦμεν εἶναι δαιμόνων σοφώτεροι*. V. praeced. *ardui* etiam Cod. Franequeranus Lamb. Bosii

OD. IV. v. 5. *Jam Cytherea*] Tibull. 2, 3, 3 eadem de tempore verno: *Ipsa Venus laetos iam nunc migravit in agros*.

Ibid. v. 8. *Volcanus ardens urit officinas*] Volcanus πυρίχην καὶ σπινθήρων ἀναπλέων, οἷα δὴ χαμινευτὴν vocat Lucian. de Sacrif. 6, ardentem dicit Claudian. 72, 3. Suidas: Αἰθαλόεις θεός, ὁ Ἥφαιστος ὡς χαλκεύς. Doederleinus Lect. Hor. XI comparat Iliad. σ, 410 Ἦ, καὶ ἀπ' ἀκμοθέτοιο πέλωρ αἴητον ἀνέστη. Quod ultimi ad v. *urit* („igne e se ardente collustrat") proxime videtur accedere Eurip. Troad. 308 φῶς φέρε, σέβω, φλέγω — λαμπάσι τόδ' ἱερόν, facibus hoc templum collustro"; Pind. Olymp. 9, 31 φιλεῖ πάλιν Μαλερᾶς ἐπιφλέγων ἀοιδαῖς. Cum Wadii, qui versut connexit, librum nunquam viderim, ignoro, utrum attulerit necne Senecae illud Hippol. 190: *Et qui furentes semper Aetnaeos ingis Versat caminos*. Verum ne propterea quidem eam, illa ut ab *urit* et a voce nimis recedens ullo modo probanda est, hoc tantum evincitur, eam Latinitati haud prorsus repugnare. εἰς magis κύριον est versare caminos quam *officinas*. Bernhardy de h. l. ita disputat: „*In* 4, 4, 7. dum graves Cyclopum Volcanus ardens urit officinas, ist Scaligeri Bedenken, ob *Vulcan in einer Schilderung des erwachenden Frühlings Platz habe*, und zur *Venus sich gesellen dürfe*, bekannt und begründet: dies sollte um so weniger verschwiegen sein, als mehrere geistreiche Versuche zur Lösung der Frage vorliegen; auch reicht weder für ardens die gewohnte Erklärung aus, flammis volvens, noch für urit officinas die Properzische Parallelstelle Celebrans urat aëna focis." Quid sufficiat, tacet: sed spero suffecturos iam omnes locos hic allatos. Iulii autem Caesaris Scaligeri totam κρίσιν Horatianam iam dudum refutatam et ab omnibus derelictam atque explosam ego putarem, falsa quidem, nisi unus ex Critici verbis (*begründet*) colligere prope cogerer ab eo probari illius conjecturam *urget*. Ipse autem Scaliger quid dicit inter ceteras huius carminis reprehensiones? Poëtic. L. VI p. 882. Ed. tertiae apud P. Santandreanum 1586.: „In quarta, *Vulcanus ardens urit officinas*. Non urit caminos: deferrent enim. At non deficiunt. Et quonam *machinae carinas siccas trahunt*? In aqua sane fluitant. Quod si dicas hieme subductas deinde in amne, nonttiquam id machinis aut tractu fit, sed palis, phalis subjectis. Nec placet epithetum afficiarum grave. Neque roborari tota ea pars patis, cui subest. Quod enim Gratiis choros ducentibus cum marculis Cyclopum? An excusabis eo quod Χάρις est apud Homerum uxor Volcani? Oportet enim commento quopiam subvenire ac referre gratiam magno viro. Melius *urget officinas*, quippe magistri est operas urgere. Nec prudenter appellavit *exilem Plutoniam* domum, nihil quippe capacius. Quid enim non potuit recipere? aut quid unquam remisit, quod gravaret regnum?" — Atque eiusdemmodi sunt omnia, quae Scaliger pater effutivit in Horatium, quem parum intelligebat, ut cum ei inter alia prorsus incredibilia consilium praebuit (pag. 886.) Od. 2, 7, 14. longe melius futurum fuisse, si pro his scilicet absurdis:

Cum fracta virtus et minaces
Turpe solum tetigere mento

scripsisset

Cum fracta virtus insolenti (aut obstinato)
Cedere non verita est furori.

et alia variatione:

Oblita virtus, cum vetustam
Perdere non timuit pudorem,

et multa permulta per totum huius Hypercritici de Horatio iudicium, quae cum Latine dicere vix audeam nugas et tricas, Italicae linguae suavissimis sonis appellare invet *ciancie e fandonie*.

Verum quod sane dolendum est, ipsius Bentleii, viri summi, coniecturae nonnullae et dubia et reprehensiones alium fontem non habuerunt quam Scaligeri iudicia et iniqua et inania: etsi, quae Britannus emendandi et corrigendi causa protulit, semper fere acutiora sunt, non tamen veriora. Ceterum ex ipsius Scaligeri verbis perspexies, eo non propterea reprehensum esse Horatium, quod Vulcanum cum Venere, sed quod eandem cum Gratiis consociarit. Scite autem hoc, qualecunque est, dubium solvit Scholiasta Vanderburgianus et notante iam Doeringio, Vossius ad Virg. Georg. 4, 311. Vir recte Perrikampius: „Leporem, qui est in absentia boni mentis, imitatus est Valerius Cato in Diris v. 109" (sive potius in Lydia v. 66.) „*Et quondam tenera gavisa est ludere in herba, Purpureos flores quotier rapere accumbebat, Cypris, formosa supponens bracchia collo. Tum credo fuerat Mavors distentus in armis, Nam certe Vulcanus opus faciebat et illi Tristis turpabat malas fuligine barbas.* Quo quidem loco vix imitatus est explicando videtur v. „expressit" nam poeta ille, quisquis fuit, Horatium certe imitari non potuit, quippe qui antiquior fuerit. Sed de illo lepore, quem dixit, nequaquam cogitavit Horatius. Hoc dixit: „Vere ineunte omnia veluti novam vitam incipiunt" cuius rei primum affert imaginem ex rerum natura petitam, mare apertum, greges ad pascua redeuntes, aratorem, pruinas liquefactas, deinde μυθικῶς Venerem cum Gratiis choros ducentem, Vulcanum opus rursus facientem, „qui", ut est Scholiasta dicit, „vere fabricat fulmina Iovi, quae in aestate mittit" et similiter Girrenus: „Cur hic Vulcani fit mentio, enim Commentatorum explicat. Ego idco puto eum meminisse poetam sub verni temporis descriptionem, ut Iovi fulmina paret ad aestatem, qui hieme, more hibernantium militum, in Olympo suo inclusus cum ceteris dis ugregie potarit" — Egregiam Vulcani in officina sua Thetidi Achillis scutum porrigentis imaginem habes in *Mus. Borbon.* Vol X. Tab. 48.

Ibid. v. 16 *fabulaeque Manes*] Haec vv. sane ut nos accepit Seneca Troad. 403 *Taenara et aspero Regnum sub domino limen et obsidens Custos non facili Cerberus ostio Rumores vacui verbaque inania Et par sollicito fabula somnio*

Ibid. v. 17 *domus exilis Plutonia*] Sacc est „sepulcrum", ut Anthol. Pal. II p. 806 Ὅς σφισι τοῦδε τάφος ἐνεμήσατο, τεῖχισε δ' Ἀΐδαν κτλ.

OD. V. v. 1 *in rosa*] Martial. 8, 87, 2: *Libro in aeterna vivere digna rosa*

Ibid. v. 2 *urget*] Utique de vrerre explicandum. Aristoph. Fr. 116 Dind. Poët. v. p. 158. Ὅστις ἐν ἡδυόσμοις Στρώμασι παννυχίζων τὴν δέσποιναν ἐρείδεις Pomponius Bonon. ap. Bothe Poët. Com. p. 145. *Nescio quis urget illam, qua asinus, uxorem tuam*

Ibid. v. 14. *aurum Falleris*] Cic. Verr. Accus. 4, 15, 33: *sibi aurum posse obdum afferre in hoc crimine voluntatis eorum est.*

OD VI vv 1 2 *Scriberis — — alite*] Ne in pedestri quidem sermone, quem dicit Horatius ab hac constructione abhorruit Epp. I, 1, 94 *curatus inaequali tonsore* Ovid Met. 7, 80 *matrum celebrabere turba* Ad prius utique exemplum applicari potest interpretatio Scaligeri, quam mihi indicavit Bernhardy „*Scriberis — — alite*" id est, „cum Varius sit poëta epicus", „qui locus Horatii male vulgo magistrorum conceptus." (Castigg in Propert. p 270 Ed 1607) ad Ovidianum non item

Ibid v 7 *Cursus duplicis — Ulixei*] Exemplis adde hoc Dionys Hal Rhet 14, 3 Ἕλλην Θετταλὸς διπλοῦς καὶ ποικίλος.

Ibid v 18. *Sectis — — unguibus*] In Curis novissimis Bentleius ipse suam coniecturam improbavit.

OD VII v 4 *Tempe*] Eurip Troad 214 Τὰν Πηνειοῦ σεμνὰν χώραν, Κρηπῖδ' Οὐλύμπου καλλίσταν Ὄλβῳ βρίθειν φάμαν ἤκουσ' Εὐθαλεῖ τ' εὐκαρπείᾳ

Ibid v 7 *Undique*] Nostram de magno Atheniensium fabularum numero in varietate interpretationem firmat Lucianus de Saltat. 40, ubi pantomimum nosse debere ait ὅσα περὶ Ἀθηνᾶς — — καὶ ὅλως τὴν Ἀττικὴν πᾶσαν μυθολογίαν" atque cum satis multa capita memorasset, ita pergit ταῦτα μὲν τῶν Ἀθηναίων ὀλίγα πάνυ δείγματος ἕνεκα ἐκ πολλῶν τῶν παραλελειμμένων διῆλθον Bernhardy *Orelli's Erklärung findet sich nicht sonderlich mit Gesners einsichtiger Kritik über die Bentleysche Note ab, — — während im Zusammenhange des Ganzen vielmehr die mythenreiche Olive an der Stirn eines zur Ehre Athens gesungenen Werkes prangen muss* Hoc dicit Gesnerus „Fateor me malle scripsisse, ut dedit Erasmus *Undique decerptae frondi praeponere olivam*, quam ut credere oportet libris, scripsisse Horatium denique antiquiorem lectionem melius explicatam fuisse a Baxtero." (Ubicunque videt olivae folia ea statim decerpit et fronti suae praeponit" Baxt.) Quam quidem interpretationem pedestri sermoni literati imaginem παραγράφειν concedo, non vero explicare eandem propriam significationem

Ibid vv 8 9 *Plurimus in Iunonis honorem Aptum dicit equis Argos*] Bernhardy *Hier ist dicit wegen des vorausgegangenen sunt beibehalten, wenn aber die Structur entkräftig plurimus in Iunonis honorem, „wer auf den Iuno Ruhm seine Kraft setzt zu verknüpfen zwingt dass man besser*, dicat, *das Zeichen etwaigen Fülle, mit Bentley vorzuziehen* Equidem semper construxi *Plurimus dicit — — Argos in honorem Iunonis* „Argos laudibus extollit, ut in primis fiat, ut honoretur Iuno" neque vero puto verba Latina admittere novam illam interpretationem

Ibid v 10 *patiens Lacedaemon*] Dio Chrysost (Or 25 p 280 R Λυκούργου κελεύσαντος ἔτι νῦν μαστιγοῦνται Λακεδαιμόνιοι καὶ Σπαρτιᾶται καὶ γυμνάζονται καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ χαλεπὰ δόξαντα ἐν ἱεροῖς ἀνέχονται.

OD IX v 16 *neque tu choreas*] Sic intelligendus etiam Iuven 6, 172 *Parce precor, Paean, et tu depone sagittas.*

Ibid v 21 *latentis*] Tibull 1, 9, 44 de simili puellae loco *Et latuit clausam post adoperta fores*

OD X v 8. *Condere furto*] Hipponax apud Schneidew Eustath p 39 ad Mercurium φωρῶν ἑταῖρε. In Rhesi v 217 vocatur φηλητῶν ἄναξ

OD XI v 1 *ne quaesieris*] *Quaerere*, *scrutari*, *συνψηφίζεσθαι* verba propria de astrologis quos Philostratus de vitis Soph p 480. Ol vocat *μορίοις αστέρων συνψηφιζομένους τον όντως*

Ibid v 2 *Babylonios*] Adscribere iuvat exsecrationem vatis Hebraei ex versione vulgata Iesaiae 47, 13 *Babylon, defecisti in multitudine consiliorum tuorum, et salvent te augures caeli, qui contemplabantur sidera et supputabant menses, ut ex eis annuntiarent ventura tibi*

Ibid v 7 *fugerit invida Aetas*] Respondet Graecorum futuro tertio, v. Matthiae Gr. gr. § 498 p. (120) Ed. tertiae

OD XII vv 8 et 12 *silvae — quercus*] Satis haec compositio apud antiquos non ita rara a Peerlkampii reprehensione vindicatur exemplo Ovidii Met. 16, 26 *et flores mille colorum Liliaque*

Ibid v 13 *Quid prius*] Pind Nem 5, 20 (Musae) *πρώτιστον μεν ὕμνησαν Διὸς ἀρχόμεναι σεμνὰν Θέτιν Πηλέα τε.* — *parentis*] Arrian Epictet. 1, 3, 1 *ὁ θεὸς πατὴρ ἐστι τῶν τ' ἀνθρώπων καὶ τῶν θεῶν.* Qui *parentis* sic nude positum non intelligebant, scripserunt *parentum*, receptum a Peerlkampio, video tamen Codicem omnium antiquissimum Bernensem B et Turicensem servare veram lectionem in tertium praestantissimum Bern b falsam demum a pravo correctore intrusam esse

Ibid v 17 *Unde*] Censorin 22. *Venere*, unde maiores eius (Caesaris) oriundi dicebantur Immo versus ipse Horatius Sat 2, 6, 24 *Iane-Unde*, id est, „a quo" Politicae rationi prorsus contraria est altera interpretatio „quia ipse maximus est, nihil maius eo oritur"

Ibid v 20 *Pallas honores*] Aristides in *Ἀθηνᾶ* p 15 Dind *Τοῦ πάντων δημιουργοῦ καὶ βασιλέως παῖς ἐστι μόνη δὴ μόνου — μόνη βεβαίως γνησία τοῦ πατρός.* Ib p 15 *Ἔστιν αἰδέσιμος τῷ πατρὶ καὶ πάντων κεκοινώνηκε καὶ τὰ πρεσβεῖα μόνη κατείληφεν*

Ibid v 29 *quorum — alba — Stella*] Etiamnunc complexior eo vel propterea verior videtur interpretatio „caelo serenitatem reducens" ea, quam nuper proposuit Doederleinius Lect Horat. XIV „quorum simulac stella sua nautis refulsit, ad prosperam navigationem portendat." — Id vero semper fit, ut opinor, ubi Castores apparent, ut nautae prospere se iam navigaturos confidant, sed poëtam potius decet quid, dum apparent, efficiant, id est, caelum serenum, nobis ante oculos ponere

Ibid v 31 *quod sic*] His Codd, qui habent interpretationem *nam sic* accedit Franequeranus Bosii Doederleinii *quia* (quibus) *sic*, etsi ingeniosum est, non credo Horatii propter duplicem *κακοφωνίαν* iotacismi et sigmatismi i, s, o, s Quod Vossius probabat *nam sic*, prorsus pedestris est orationis.

Ibid v 45 *occulto — aevo*] Optimus interpres Ovidius Met 10, 519 *Labitur occulte fallitque volatilis aetas*

Ibid v 50 *Te minor*] In his *ἐνθουσιασμῷ* poëticus efficit, ut nos saltem, ut adulationem vix aut omnino non persentiscamus, his et talibus tamen quam praeluxit Plinianis illis Paneg 4 *Saepe ego mecum, P C, tacitus agitavi, qualem quantumque esse oporteret, cuius dicione nutuque maria terras, pax bella regerentur, cum interea*

fingenti formantique mihi praecipem, quem augusta dis immortalibus potestas deceret, nunquam toto autem concipere meruerit simulare huic quam videmus ac tmolilus etiam Cap 80

OD XIV v 5 *Nonne vides et cet.*] Qui enim Meinekio indicativos gemant persunt praeferunt, commate etiam post vv ut *Nudum remigio latus* posito ad hoc incisum suppleri est qui coniunctivos gemant possunt omnes, quos nunc recordes, at sed omnes longe *πιθανώτερον* est, ut coniunctivis ex antiquiss Codd auctoritate praelatis, etiam haec ut *Nudum remigio latus* arte coniungantur cum v *gemant*? Nec quisquam iam offendet in zeugmate vides — ut *gemant* Callim Apol 5 *Οὐχ ὁρᾶας; ἐπένευσεν ὁ Δήλιος ἡδύ τι φοῖνιξ Ἐξαπίνης, ὁ δὲ κύκνος ἐν ἠέρι καλὸν ἀείδει.* Certius autem de una nave suo iure dicere poterat h l, ubi singulas carinae partes a prora usque ad puppim fluctibus elegendas esse significat.

Ibid. v 6 *integra lintea*] Rhesus v 322 eadem imagine *ὀψὲ ἐξώστης Ἄρης Ἐλθὼν λαίφη τῷδε γῆς μέγας κτίσω.*

OD XV v 3—5 *obruat otio*] Nereus ut procellas in mari excitat (Aen 2, 419 Ovid Met 12, 44), sic h l ventos sibi subiectos coercet — Nerei *ἁλίοιο γέροντος*, dictum ex Cyclico ut arbitror, aliquo poeta petitum memorat Pind Pyth 9 94 — malo — avi] Aeschylus Fragm Diod 68 *Ὄρνιθα δ' ου τοιῷ σε τῆς ἐμῆς ὁδοῦ*

Ibid v 10 *movet funera*] Plaut. Amphitr 4, 4, 40 malis Thebanis populo maxime obiecit funera

Ibid v 11 *aegida*] Certus locus, ubi aegis est Minervae clipeus, exstat apud Senecam Herc fur 903 *belligera Pallas* cuius in laeva ciet *Aegis feroces ore saxifico minas* Plerisque vero, etiam artificibus, est thorax Eurip Ion v 1012 Herm Maximus Tyr 14, 6 *Ἀθηνᾶν αἰγίδα ἀνεζωσμένην, — — ἀσπίδα ἔχουσαν* Cfr Minervae statuam in *Musei Borbonici* Vol IV Tab VII Antiquissimam aegidis formam praebet Millingen *Uned. Mon* 1 Tab 1.

Ibid v 15 *carmina divides*] Huius loci quam παράφρασιν habes in Luciani Imagg 14 *συναίρειν τῇ ἄρσει καὶ θέσει διαμεμετρῆσθαι το ᾆσμα καὶ συνῳδὸν εἶναι τὴν κιθάραν καὶ ὁμοχρονεῖν τῇ γλώττῃ τὸ πλῆκτρον*

Ibid v 24 *exitium tuae Genti*] Eurip Troad 811 Hercules *Χερὸς εὐστοχίαν ἐξεῖλε νηῶν, Λαομέδοντι φόνον.* Pro altera loci parte afferri poterat praeter sermonem vulgarem Pind Pyth 4 250 *Μήδειαν — τὰν Πελίαο φόνον*

Ibid v 32 *pollicitus tuos*] Ovid Rem Am. 492 *Frigidus glacie fac videntur tuos*

OD XVI v 6 *incola*] Ad v mentem refert Mitscherlichius, et sane apud Senecam Med 385 *recepta Maenas insanit deo*, verum hoc longe minus tumidum esse apparet in poeta ceteroqui luxuriante quam deum *incolam mentis* in Horatio nam et Od 3, 10, 3 *Aquilones regionis septentrionalis incolas* dixit ad spatium quod deorum corporum hoc quoque refertur

Ibid v 9 *Tristes ut irae*] Melanthius in Grotii Exc p 459 — *θυμὸς γε μὴν Πράσσει τὰ δεινὰ τὰς φρένας μετοικίσας*

OD XVII v 2. *Faunus*] Eurip apud Dion Halic de comp p 426 Sch *ὅς τε πέτρον Ἀρκάδων δυσχείμερον (Πὰν) ἐμβατεύεις.*

Ibid. v. 20 *vitreamque Circen*] Nostram explicationem (nympham maris) firmat etiam Claudian. B. Pros. 2, 35 *soror vitrei libamina potat uberis* (Tethyis).

OD. XVIII. In introductione pro his: nec P. *Alfenum Varum*, *ICtum clarum*, *qui a. u. c. 755 consul fuit* lege: „nec P. Alfenum Varum ICtum, cos. suff. a. u. c. 715 (cfr. Biondi *Dissertaz.* dell' accad. *Rom.* d'archeol. Vol. VI. p. 304) neque huius filium eiusdem nominis, cos. suff. a. u. c. 755." Scriptura autem *Alfenus* pro falsa *Alfinius* (Laurent. Fasti Cons. a. 754) et vulgari, item falsa, *Alfenus* (sat. 1, 3, 130) utitur marmor c apud Visconttium *Museum Gab. Pref.* p. III.

Ibid. v. 5 *Siccis*] Athen. 2, 1 p. 35 D. *Χαιρήμων ὁ τραγῳδὸς παρακαλεῖν φησὶ τὸν οἶνον τοῖς χρωμένοις γέλωτα, σοφίαν, συμαθίαν, εὐβουλίαν.*

Ibid. v. 12. *variis obsita frondibus*] Imago cistae Bacchicae *frondibus obsitae* est in *Musei Borbonici* Vol. VII. Tab. 36. Talium cistarum decem adhuc supersunt, non tamen Bacchicae, sed ex aede Fortunae Praenestinae omnes, una excepta. Raoul Rochette *Mon. ined.* p. 351.

OD. XIX. v. 8. *lubricum adspici*] Diverso sane sensu Appul. Met. 9 p. 637. Oud.: *puer admodum et adhuc lubrica generosa splendore conspicuus*, ubi est „levis, (*λεῖος*) imberbis". Ut ego, sed evidentius opposito Graeco *σφαλερός*, explicavit Frenzel.

OD. XX. Est ex iis Horatii carminibus, quae obelo notavit Hofman Peerlkamp, cum ceteris mortalibus per undeviginti iam saecula vel calida quadam arte vel, quae non minor laus est, summa simplicitate nativaque elegantia, ut hoc ipsum, excellere visa essent. Sed profecto hic saltem manus darem Batavo, si verae essent quattuor ultimorum versuum reprehensiones, interpretationes, distinctiones, propositae post rectam Mitscherlichii expositionem, a posterioribus philologis fortasse non satis intellectam. Quarum quidem novissima haec est: „Vinum Sabinum cum modicis cantharis, et quasi honoris causa, biberit Maecenas, hospes haud dubie fastidiosus, tum demum probatiora vina et palato respondentia Horatius promittit, nominans et ea vinorum nobiliorum genera, quae possidet, Caecubum et Calenum, et illa, quae non possidet, Falernum et Formianum." — En egregia urbanitas: „Primum, care, tibi dabo vile Sabinum, deinde Caecubum et Calenum, vina sic satis bona, nam optima Falerno et Formiano caret usque ad haec emenda sufficit crumena" cum Horatii mens haec sit: „Apud me pro amicitia tua mihi penitus nota contentus eris vino Sabino, nam generosiora (quorum quattuor memorat) non habeo." Quattuor autem ista genera in duo membra dispescit, quorum quae primo aspectu videtur *ἀντίθεσις* decepit interpretes, cum *παραλλήλως* potius posita sint. Futurum autem *bibes*, ut sexcentias, imperativi paullo urbanioris loco fungitur: „tu bibeto," „tuum est bibere." quod si ita accipies, quaes, quaeso, habebit offensionem?

OD. XXII. v. 14. *Daunias latis alit aesculetis*] Bernhardy praefert lect. *Daunia in l.*, quam exhibent etiam octo Codd. Pottierii (quinque et nos, duo *Dauniam*). Sed illa et pedestrem orationem redolere et ingesto iotacismo 1 1 aures offendere etiamnunc mihi videtur.

OD. XXIV. v. 14. *Quodsi Threicio*] Bernhardy legens *Quid si —?* affert Burmanni Anthol. Lat. II. p. 274, ubi tamen Burmannus in loco valde simili recte *Quod si*

2

varias loci. *Quid*, si praefert, ut et hic *Quodsi* unice locum habet. Alteram enim esset crudeliter Virgilio illudentis: „*Bene bene*, pulsa modo lyram tuam Orphicam! nunquam tamen redibit Quinctilius."

OD. XXVI. v. 10. *fidibus novis*] „a nomine Romanorum nulla pulsatis." Virg. Ecl. 3, 86: *Pollio et ipse facit nova carmina*: quod intelligendum reor de novo genere tragoediae Latinae ab eo exculto, nam inter antiquiores, Accium Pacuviumque, et posteriores, Varium atque Ovidium, Pollionem interiectum et quasi medium fuisse consentaneum est.

OD. XXVII. v. 3. *verecundumque Bacchum*] Alexis in Grotii Exc. p. 397: Ὁ γὰρ δυματωρ Βρόμιος οὐ χαίρει ξυνων Ἀνδράσι πονηροῖς οὐδ' ἀπαιδεύτῳ βίῳ.

Ibid. v. 19. *Charybdi*] Aristoph. Eq. 248. Cleon vocatur Χάρυβδις ἁρπαγῆς.

OD. XXVIII. v. 10. *Panthoiden iterum Orco*] Cfr. eleganter hanc fabulam narrantem Maximum Tyrium Diss. 16, 2.

Ibid. v. 15. *Nervis atque cutem*] Immerito haec a nescio quo tanquam aliena nimisque humilia sunt reprehensa. Τὸ δέρμα τοῦτο καὶ τὰ ὀστᾶ καὶ τὰς σάρκας, τῆς ψυχῆς χλανίδια ἐρήμαια καὶ ῥάκια μηδενὶ ἔτι τρύχινα, ἀποῤῥίπτειν ἄσμενον suadet Maximus Tyrius Diss. 16, 5.

Ibid. v. 20. *Saeva — Proserpina*] Brunatius in Museo kircheriano p. 63: *AT SAEVOS PLVTO RAPVIT ME. AD INFERA. TEMPLA*

OD. XXIX. v. 4. *horribilique Medo*] Ἱπποδαίμαντος Medi sunt Pindaro apud Schol. Venet. Aristoph. Vesp. 302.

Ibid. v. 9. *sagittas tendere*] Sic Himerius Or. 14, 4: ἀνακλοσθαι βέλη pro τόξοις. Cfr. eundem Or. 7, 17.

OD. XXX. v. 4. *aedem*] „sacellum" interpretatur etiam Bentleius ad Epp. 2, 2, 94.

OD. XXXI. v. 8. *taciturnus amnis*] Esaiae 8, 6: vulgatus interpres: *aquae Siloe quae vadunt cum silentio*.

OD. XXXIII. v. 2. *Glycerae*] Nominativum *Glycere* reperies apud Plautum (Mil. glor. 2, 3, 26. Lind.) et Martialem (14, 187). — Etiam Lachmannum (Hall. Literaturztg. 1836. Nr. 140) ferunt Dissenii opinioni, Glyceram eandem fuisse cum Nemesi, comparans Tib. 2, 6, 53: *at nostra sunt tua castra domo*, et 2, 5, 56: *ne mihi lenta veto*. Verum probe distinguendi sunt poëtarum Latinorum amores stabiles ac perpetui (Lesbia, Delia, Nemesis, Cynthia, Corinna) a vagis et plerumque fictis, ut h. l. est Glycere Tibulli et omnes, opinor, Horatii, excepta bona Cinara. Non satis meminerunt homines nostrates nimis severi

Mille puellarum, puerorum mille furores

Paldamus (*Zeitung für die Alterthumswissenschaft* 1837 N. 118.) *Tibullus musste in publicirten Gedichten die Glycera hineingen haben; sonst erlaubte der Gebrauch nicht eine Privatsache dergestalt öffentlich zu machen.* — „Unde petitum hoc facis?" Fortasse ex Galli Lycoride a Virgilio memorata, sed quidni licuerit Horatio, poëtae alienum amicum vel puerum delicatum memorare perinde ac Lycidam Sestii, Lydiam

et Sybaris et Telephi, atque tales amores ab illo cantatos esse fingere? Lege certe nulla hoc vetitum erat.

Ibid. v. 5 *tenui fronte*] Winckelmann *Mon. ined.* T. LIII: *La bassezza della fronte vien commendata da Orazio, quando loda ins. — Lyc., di cui ben capirono il vero senso gli antichi interpreti, i quali la spiegano* „angusta et parva fronte, quod ex pulchritudinis forma commendari solet."

OD. XXXIV. v. 15. *insignem attenuat deus*] Pind. Pyth. 8, 77. *(δαίμων) Ἄλλοτ' ἄλλον ὕπερθε βάλλων, ἄλλον δ' ὑπὸ χειρῶν Μέτρῳ καταβαίνει.* Cfr. Pyth. 2, 88.

Ibid. v. 14. *apicem*] Eo rectius sic tiara regum orientalium vocari poterat, quod erat ὀρθή. Dio Chrys. Or. 14. p. 444 R.: *ὁ Περσῶν βασιλεύς, ὅπως μὲν ἔξει μόνος ὀρθὴν τὴν τιάραν, ἐφρόντιζεν· καὶ εἴ τις ἄλλος τοῦτο ἐποίησεν, εὐθὺς ἐκέλευσεν ἀποθνήσκειν αὐτόν.*

OD. XXXV. v. 1. *Antium*] Fortunae Antiates expressae sunt in denario gentis Rustiae apud Eckhel D. N. 5. p. 298. Alias Fortunarum imagines vide in *Musei Borbonici* Vol. III. T. 26.

Ibid. v. 5. *sollicita prece*] Moschion in Grotii Florileg. p. 437: *Μοῖρ' ὦ λυπρᾶς ἄκραντε δυστήνων βροτῶν.* Ceterum Bernhardy cum Marklando (Explic. vett. scriptt. p. 254) construendum suadet „te ruris dominam ambit colonus, te dominam aequoris nauta:" sed inversio esset minime Horatiana et sonus ipse et conformatio versus facit, ut vv. *Ruris colonus* iungi debeant.

Ibid. v. 12. *Purpurei — tyranni*] Lucian. Dial. m. 4, 4. Vit. Auct. 12 de tyranno: *ὁ τὴν πορφυρίδα ἐνδεδυκώς.* Macedonius in Anthol. Pal. II. p. 557: *τῶν χρυσέων ὑπάτων*, auratis trabeis indutorum.

Ibid. v. 18. *clavos trabales*] Hic iam adscribenda erunt, quae de patera Etrusca apud Vermigliolum memoravi ad Od. 3, 24, 5.

Ibid. v. 20. *Uncus* cet.] Vitruvius 2, 8: *cum ansis ferreis et plumbo frontes vinctae sint.* Ansa igitur h. l. τὸ κύριον fuisset pro unco, qui olim vexabat interpretes de unco, quibus supplicio affecti ad Gemonias trahebantur, accipientes.

Ibid. v. 22. *nec comitem abnegat*] Equidem clamnunc et librorum lectionem et simplicem meam interpretationem retineo, neque in lyrico poëta hanc de fide digressionem, evidente proborum et falsorum amicorum ἀντιθέσει pulchre exornatam, reprehendendam esse duco, etsi amicissimus Doederleinius in Lect. Horat. XIV. cum discipulo aliquo suo legens *abnegas* (Praedicow correxerat *abnegans*) novo plane modo hunc locum ita interpretatus est: „Te, Fortuna, et Spes colit, ne supremum quidem fastigium adeptos illa deserens, et Fides amicorum, qui in summa principum familiaritate tamen eorundem dignitatem maiestatemque suspiciunt ac venerantur, sed eadem ita clemens ac mansueta es, ut, etiamsi ipsa potentium domos inimica linquas, tamen amicorum fidem ac solatium tam miseris ac profligatis non invideas, beneficii quoniam instar habetur, quod tuo discessu amici discernuntur et agnoscuntur, quorum veri remanent te abeunte, falsi diffugiunt." Scheet vv. *Te — albo rara Fides colit velata panno* ita explicat: „intelliguntur aulici principumque amici vel ministri, quorum fides quoniam saepius quam mediocribus in domibus est infida, rara ac

velata dicitur Fides, id est rara. Verum durior est constructio *Fides albo panno rara velata* — vel *F. a p velata rara*, atque, ut mittas incertum esse *abnegas*, ipsa sententia Horatianae *ἀφελείᾳ* adversatur. Nobis etiamnunc rara *Fides* est, quae raro inter mortales reperitur, et *albo velato panno* picturae politicae inservit: cum enim in picturis Herculanensibus et Pompeianis deae, ut ita dicam, simplices, mites, beneficae, venustae, ut Diana, Ceres, Venus, albis vestibus plerumque indutae compareant, quidni etiam suavissimo Fidei numini vel certe eius velo hunc colorem tribuerint, apte significantem incorruptam illam integritatem candoremque animi? — Aliam viam ingressus est Gargallus *comitem* cet. interpretatus „eum hominem, quem semel Fides comitata est, non deserit:"

> „*Te Spene venera, e in bianca vesta*
> *Fe, ch' è sì rara, non mai scompagnam,*
> *Nè l'uom disdice, da cui tu i nures*
> *Soglie, cangiandoti, lasci molesta*"

quae tamen ratio (*abnegare comitem pro deserere*) Latinae consuetudini repugnat, idemque cadit in similem Ioannis Clerici expositionem: „Fideles amici et reditum tuum sperantes non abnegant eos, quibus secunda te, o Fortuna, coeces fueris, quamvis eos nunc reliqueris" — Ad verba: *Ferre iugum pariter dolosi* confer Plauti Aul. 2, 2, 52 *ubi tecum coniunctus siem, Ubi onus nequeam ferre pariter iaceam ego asinus in luto*.

OD. XXXVI. v. 10. *Threicia — amystide*] quam exprobrat Rheso Hector Rhes. 405 Ed. Vater: — *καὶ ἐν δημίοις Ἠιόνησιν ἄμυστιν ὡς σὺ δεξιούμενος*. ubi Schol. Vatic.: *ἐπὶ τῆς ἀπνευστὶ πόσεως, ὡς Κρατῖνος· Ἀλλ' οὐν δεῖ σπείσαντας ἄμυστιν δεῖ πιεῖν*: ubi propter *ἀπνευστὶ*, ως Κρ ing videtur *ἄμυστι*.

Ibid. v. 17. *putres — oculos*] Lucian. Amor. 15: *ὁ Χαρικλῆς ὑπὸ τοῦ σφόδρα θαμβοῦς ὀλίγον δεῖν ἐπεπήγει τακερὸν αι και ρεον ἐν τοῖς ὄμμασιν ἐγχαίνων*.

OD. XXXVII. v. 7. *Regina*] Exstant nummi M. Antonii cum inscriptione: *CLEOPATRAE REGINAE REGVM FILIORVM REGVM* Eckhel D. N. 6. p. 47. — Cic. de Rep. 2, 30: *Populus Romanus post Tarquinium nomen regis audire non poterat*. Hic tacet de M. Antonio, satis amore in eandem involutur in uno illo carmine Epod. 9, sed ante eius interitum, cum Octavianus dominationem sine aemulo nondum adeptus esset.

Ibid. v. 9. *Contaminato cum grege turpium Morbo virorum*] Locum obscuriorem illustrat Lucianus Amor. 21, ubi de eunuchis locutus sic pergit: *οὕτως ἡ μιαρὰ καὶ παντὸς κακοῦ διδάσκαλος τρυφὴ ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἡδονῆς ἀνασχύντους ἐπινοοῦσα μέχρι τῆς οὐδὲ ῥηθῆναι δυναμένης εὐπρεπῶς νόσου κατωλίσθησεν*. Eunuchis igitur suis Cleopatra abuti solebat ad libidinosissimam venerem quam proprio vocabulo signant Priap. 78, 2 et Martial. 12, 99: hanc prorsus ut Horatius etiam Lucianus *morbum* vocat, quem honeste nominare non licent.

Ibid. v. 17. *accipiter*] Ovid. Met. 5, 606: *Ut solet accipiter trepidas agitare columbas*.

Ibid. v. 21. *monstrum quae*] Ter. Eun. 4, 5, 5: *Scelus postquam ludificatus est virginem*.

Ibid. v. 24. *reparavit oras*] Repetita ex hac verbi significatione videtur consuetudo italica v. riparare (= *ricoverare*) etiam absolute. Tasso Gerus. 17, 70, 6 *Per riparar si in più sicura sede*.

OD. XXXVIII. v. 5. *myrto nihil allabores Sedulus curo*] Codicis Bodleiani curas gerebat etiam Vossius *Anmerkungen und Randglossen* p. 255: „Ora optime habet Cod. Petrin. sine ulla litura." Bentleius in Curis novis. Sed *Sedulus* ora metro repugnat. Similiter atque ego interpretatus est Goeller ad Plauti Trin. p. 69: „Mihi verba ita iungenda esse videntur: simplici myrto (ut) allabores sedulus, nihil curo. Significat autem v. allaboro idem quod *praeterea laborare*, ut Epod. 8, 20." et sic iam Preiss: „Non curo, ut quidquam allabores."

LIB. II. OD. I. v. 2. *et vitia*] Cfr. Cic. ad Fam. 16, 11: *Cn. Pompeius Caesarem sero coepit timere*. Ad Att. 9, 10, 6. Ibid. 11, 3. Ibid. 11, 6, 2.

Ibid. v. 4. *Principum amicitias et arma*] Cfr. Cic. Philipp. 9, 10, 26. Caelium ad Fam. 8, 14, 2.

Ibid. v. 5. *cruoribus*] „Sanguine multis locis se saepe effuso." Sic *αἵματα* frequentissimum est apud Tragicos. Aeschyl. Suppl. 262 *παλαιῶν αἱμάτων μιάσμασι* cet.

Ibid. v. 6. *Periculosae plenum opus aleae*] Pollioni, viro quamvis feroci (Tac. Ann. 1, 12), ante omnes reprehendus erat Octavianus ipse, maxime propter proscriptionis infamiam.

Ibid. v. 10. *publicas Res*] Cic. de Or. 1, 41, 48: *sine multa pertractatione omnium rerum publicarum*.

Ibid. v. 15. *Delmatico*] Ad scripturam cfr. Gruter. p. XCVI, 4. In inscriptione a. u. c. 763: BELLO DELMATICO.

Ibid. v. 19. *fugaces*] Porphyrio: „Pro velocibus accipe: et in sermone hodieque *fugam* pro velocitate dicimus, cum de equis loquimur." Accepit ergo pro Gall. *fougueux*, (*fougue*, Ital. *foga*): sed et sententia ipsa et Horatii consuetudo hoc admittere non videtur. Aliter res se habet apud Senecam. Gronovius ad Thyest. 629: „*Fuga* huic scriptori quaevis velox itio. Habet complurimis in Natur. Quaestt."

Ibid. v. 24. *atrocem animum Catonis*] quo fretus se ipse interficere maluit quam se submittere Caesari. Nec recte Düntzer (*Zeitung für Alterthumswiss.* 1856. N. 157.) accepit de Catonis contumacia adversus Pompeium.

Ibid. v. 25. *cesserat*] Eurip. Troad. 25 Neptunus: *Λείπω τὸ κλεινὸν Ἴλιον βωμούς τ' ἐμούς*. Tac. Hist. 3, 15. — *impotens*] alii explicant *ἀκρατὴς τῆς ὀργῆς*: verum artissime iungitur vel sono cum v. *cesserat*, nec pertrahi potest ad v. *Rettulit*.

Ibid. v. 28. *Iugurthae*] Düntzer suspicatur a Pollione initio historiarum mentionem iactam esse belli Iugurthini, coniectura haud inani, nam Horatius hoc carmen componens Pollionis librum nondum viderat.

Ibid. v. 40. *leviore plectro*] A nimia audacia similiter se ipse revocat Pindarus Olymp. 9, 35: *ἀπό μοι λόγον τοῦτον, στόμα, ῥῖψον*.

OD. III. vv. 6. 10. *Qua pinus* cet.] Similibus coloribus utitur Sappho Ed. Neue p. 58: *Ἀμφὶ δὲ ψυχρὸν κελαδεῖ δι' ὕσδων Μαλίνων, αἰθυσσομένων δὲ φύλλων Κῶμα καταρρεῖ*.

Idem v. 11. *trepidare rivo*] Epp. 1, 10, 21: *aqua — — quae per pronum trepidat cum murmure rivum.*

Idem vv. 26. 27. *Versatur urna*] Seneca Herc. fur. 194: *Recipit populos urna citatos.* Cic. Verr. Acc. 2, 51: *cuius nomen exisset ex hydria, ut is haberet id sacerdotium.*

OD. IV. v. 5. *niveo colore*] Frequentius apud Latinos ἐπίθετον quam apud Graecos, atque ut insolitum explicatur ab Hesychio: χιονόχροα Ἑλένη, ὥστε τοῦ λευκὴ εἶναι φροντίς.

Idem v. 7. *Arsit Atrides*] Ovid. Am. 1, 9, 37: *Summa ducum Atrides visa Priameide fertur Maenadis effusis obstupuisse comis.* Ceterum simili cum εἰρωνείᾳ Dio Chrysost. Or. 15 p. 446 R.: οὐ πολλοὶ Ἀθηναίων συγγίνονται θεραπαίναις αὐτῶν, οἱ μέν τινες κρύφα, οἱ δὲ καὶ φανερῶς; οὐ γὰρ δήπου βελτίους εἰσὶ πάντες τοῦ Ἡρακλέους, ὃς οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ συγγενέσθαι ἀπηξίωσεν, ἐξ ἧς ἐγένοντο οἱ Σαρδέων βασιλεῖς.

OD. V. v. 2. *mania compressa*] Lipsius ad Plauti Pseud. 4, 4, 60 explicat „compressiones artas amantium comparum", de coitu. Sed sic idem bis diceretur.

Idem v. 5. *Circa virentes est animus tuae*] Aristoph. Eq. 87: περὶ ποτοῦ γοῦν ἐστί σοι.

OD. VII. v. 5. *Quiritem*] Pro homine tenui ac plebeio usurpat Ovid. Am. 3, 14, 9: *Ignoto meretrix corpus iunctura Quiriti.* Ceterum *Quis te redonavit Dis patriis* est interrogatio infinita vel, si mavis, poëtica pro „Fierine potuit, ut restitueretur?" „Quomodo, quaeso, factum est, ut redire potueris?" nec vero cum Düntzero l. l. referendum est ad Maecenatem, qui Pompei restitutionem ab Octaviano impetrarit, praeterea ex Vita Horatii antiqua scholastica statuit poëtam in acie Philippensi *captum et proscriptum* esse, mira profecto compositione. Sane in illis obscuris Grammatici somnus haec leguntur: „Captus est a Caesare et proscriptus etiam omnibus, quae habebat, direptis": sed quis talibus hodie fidem tribuat?

Idem v. 6. *saepe diem mero fregi*] Plaut. Men. 1, 2, 45: *hunc comburamus diem.*

Idem v. 21. *Oblivioso*] Ad puerum dicta haec suspicatur Schnitzerus, collatis Od. 2, 11 vv. 18 et 22. Certe sic explicandum est: „propter te adventumque tuum impertitum Massico ciboria expleantur, fundantur unguenta capacibus de conchis."

OD. VIII. v. 24. *Te suis matres metuunt iuvencis*] „Iuvenci, non sine virtute, ut te turpicula." Mitscherlich. Nihil turpicula puto inesse, sed usus est eodem sermone poëtico quo Rhesus in cognomine fabula v. 387: ὁ Στρυμόνος πῶλος ἀοιδοῦ Μούσης vocatur.

OD. IX. v. 19. *Continens*] Constructionis *Contemnus tropaea et (contemnt) Medum flumen minores volvere vertices* gemellum exemplum praebet Tibullus 1, 3, 47: *Aut ego sum causatus aves aut omina dira, Saturni aut sacram me tenuisse diem.*

Idem v. 21. *gentibus additum*] Sic Cic. pro Sestio 64: *orbis terrarum regiones a Pompeio adiunctas huic imperio* dicit et Verr. Accus. 5, 8: *maiores cum Siculum — — ad rempublicam adiunxissent.*

OD X v 5 *Auream — mediocritatem*] Pindar Pyth 11, 52 *Τῶν γὰρ ἂμ πόλιν εὑρίσκων τὰ μέσα μακροτέρῳ ὄλβῳ τεθαλότα, μέμφομ' αἶσαν τυραννίδων.* Democritus in patruelis mei Opusc sent 1 p 143 *ὅκως ἂν πρὸς μετρίης κτήσιος ἐπιμελῆται* κτλ.

Ibid v 10 *celsae graviore casu*] Sine imagine eadem sententia auctorem habet Tragicum in Grotii Exc p 439. *Πολλοὺς ὁ δαίμων οὐ κατ' εὔνοιαν φέρων Μεγάλα δίδωσιν εὐτυχήματ', ἀλλ' ἵνα Τὰς συμφορὰς λάβωσιν ἐπιφανεστέρας.*

Ibid v 18 *Suscitat musam*] Pind Olymp 7, 42 *ἐγείρ' ἔπέων οἶμον λιγύν.* Isthm 7, 4 *Κλεάνδρῳ τις — ἀνεγειρέτω κῶμον.* Recte, ut nunc arbitror, Bernhardy praefert lect *cithara* meae *citharae*, cum *citharae* musa sane miro diceretur Cfr etiam Od 4, 15, 1 *Phoebus — me — increpuit lyra.*

OD XI v 14. *sic temere*] Cic Arat. 250 planetae *Sic malunt errare vagae per nubila caeli* Ioannes Evang 4, 6 *ὁ Ἰησοῦς — ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ.* Dio Chrysost. Or 45. p 445 R *οὐκ ἐν τῇ ἀγορᾷ, οὕτως δὲ κατ' οἰκίαν.*

Ibid v 25 *nodum*] Cfr Od. 5, 14, 22. Ovid. Met. 8, 318 (Atalantae) *Crinis erat simplex, nodum collectus in unum*, sicque picta est Atalanta in tabula Pompeiana *Musei Borbonici* Vol. VII T 2.

OD XV v 7. *olivetis — Fertilibus domino priori*] Seneca de Vita beata 17 *Cur arbores praeter umbram nihil daturas conseruntur?*

Ibid. v 17 *fortuitum — caespitem*] Sic Pindar Pyth 4, 35 glebam vocat *πρότυχον ξένιον.*

OD XVI v 26 *amara lento Temperet risu*] „docte," inquit Mitscherlich, „epitheto." Atque docte Consol. ad Liv. Aug 279 *Consitam laetisque oculis lentusque (gleichgültig) videbo Struxi per obscurnas corpora unde vias*

Ibid. v. 31. *Et mihi forsan, tibi*] Cod Franeq *Et mihi fors et tibi*, unde Bouns suspicatus est Horatium scripsisse *forsit*, ut Sat 1, 6, 49 Ingratum tamen sonum id ut procul dubio vitavit poëta, et qui scripsit Codicem illum ceteroquin haud spernendum nescio quo mentis errore in falsam compositionem *Et mihi — et tibi* incidit

OD XVII v 17, *seu Scorpius adspicit*] Iulius Firmicus in locis a Lessingio primum editis *Zur Geschichte und Literatur* III p. 328. *Si Iove in parte horoscopi constituto in occasu et in diametro Saturnus constitutus Iovem horoscopumque respiciat in diurna genitura et Luna plena referatur ad Iovem, divitias, felicitates et summae beatitudinis incrementa decernunt*

Ibid. v. 18 *pars violentior*] Eandem *fortiorem radiationem, fortiores stellas* vocat Firmicus ibid p 234

Ibid. v. 22 *impio Saturno*] *Nefarium* dicit *Saturnum* idem scriptor ibid. p 229, eidemque *nocentem radiationem* aliquoties tribuit, ut p. 226. In omnibus his Firmici locis apud Lessingium *stellae* in *et respicere* et *aspicere* crebro dicuntur

Ibid v 22 *Mercurialium — virorum*] Philostrat. Heroic p. 48 Boisson. *τῆς τῶν παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ σοφῶν.*

OD. XVIII. v. 2. *Mea renidet in domo lacunar*] *Mea in aedibus nitet lacunar* est interpolatio memorata ab Henrico Stephano Diatr. II. p. 155.

Ibid. v. 3. *trabes Hymettiae*] Eadem significatione Plinius Paneg. 51. *non trabibus aut saxis nomen tuum, sed monumentis aeternae laudis inaedificas*.

Ibid. v. 17. *Tu secanda marmora*] Seneca Controv. 2, 9. *In hos ergo exitus (domorum ruinas) varius ille secatur lapis, ut tenui fronte parietem tegat, ut quam* ... *Litoribus quoque moles inculcantur congestisque in altum terris exaggerant sinus*.

OD. XIX. v. 4. *rupibus*] Cfr. Euripid. Ion. 1441. Hermann.

Ibid. v. 2. *Nymphas*] Vide vas pictum in *Musei Borbonici* Vol. II. Tab. 45. *ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΣΙΜΟΣ, ΚΩΜΟΣ* (Satyri), *ΧΑΙΡΑΣ* (Nympha).

Ibid. v. 5. *Capripedum Satyrorum*] Capripedes Satyros, hos cum Faunis confundentes dixerunt Lucretius 4. 582. et h. l. Horatius. Vide Zoëga *Bassirilievi* Tav. 75 Not. 14.

Ibid. v. 16. *Lycurgi*] Dionys. Longin. 15, 6. *Καὶ παρὰ μὲν Αἰσχύλῳ παραδόξως τὰ τοῦ Λυκούργου βασίλεια κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Διονύσου θεοφορεῖται, Ἐνθουσιᾷ δὴ δῶμα, βακχεύει στέγη.*

Ibid. v. 16. *undas*] Eurip. El. 324. *μέθῃ γε βρεχθείς*.

Ibid. v. 22. *Cohors Gigantum scanderet impia*] Pindarus in Eustath. Schneider p. 36. *πίνακας θέαν Κλίμαξ ἐς αἰπὺν οὐρανὸν* ..... *Ἀλλαλοφόνους δ' ἐπάξατο λόγχας*. Eurip. Ion. 216. *Καὶ Βρόμιος ἄλλον ἀπολέμοισι κισσίνοισι βάκτροις Ἐναίρει Γᾶς τέκνων ὁ Βακχεύς.*

Ibid. v. 28. *Pacis eras mediusque belli*] Vocem medius propria significatione cum genitivo aliquoties usurpat Ovidius. Met. 5, 409. 6, 409. 10, 255. Apposite ad h. l. Aristides in Dionyso p. 52. Dind.: *ὥσπερ γὰρ δίδυμος, πάντῃ αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν ἐστι* - - *πολεμικὸς τε δὲ καὶ εἰρηναῖος διαφερόντως θεῶν*. A Lucano Pisc. 26 vocatur *φιλογέλως*. Credetne unquam posteritas Peerlkampium scripsisse

Rhoetum retorsisti leonis
Unguibus horribilisque mala.
Quamquam choreis aptior et iocis
Ludoque dictus, non sat idoneus
Pugnae ferebaris, sed idem
Pacis eras mediusque belli;

a Peerlkampio totam hanc elegantissimam strophen Horatio abiudicatam esse?

Ibid. v. 31. *trilingui Ore*] „uno ore, in quo tres linguae, sive lingua trifida qualis solet in serpentibus fingi." Naeke in Progr. 1821. Quam tamen interpretationem rectam esse non credo, sed explico de Cerbero tricipite, ut Valerius Flaccus 7, 184. triplici Hecatae contuxo *trilinguem* tribuit. Atque omnino quaeri potest, num Cerberum aliter quam vel tricipitem vel centicipitem descripserint poëtae Latini. Virg. Aen. 6. 417. *Cerberus haec ingens latratu regna trifauci Personat*. Pseudotibullus 3, 4, 87. *Canis — Cui tres sunt linguae tergeminumque caput*. Ovid. Met. 10, 21. nec uti vil-

loca colubris Terna Medusaeis vincirent guttura monstri. Sic omnes tres linguas Cerbero tribuentes tria eius capita significant.

OD. XX. v. 6. *quem vocas*] Sic absolute de invitatione etiam Cic. Verr. Accus. II, 4: *hic cum venit* (in domum aliquam), *extra ordinem vocatur.*

Ibid. v. 16. *Iam Daedaleo ocior Icaro*] Bernhardy mutare videtur in loci natura: mihi hoc potius quam illud mali ominis futurum fuisse videtur. Quo enim notior erat ille, quam casu suo? Et manifesta est interpolatio facta propter hiatum.

Ibid. v. 14. *gementis litora Bospori*] Soph. Antig. 583. *στόνῳ βρέμουσι δ' ἀντιπλῆγες ἀκταί.*

LIB. III. OD. 1. v. 2. *Favete linguis*] Exemplis a Mitscherlichio allatis haec licet addas: Eurip. Fr. Phaëth. 60: *ἔχειν χρὴ στόμ' ἐν φρουρᾷ.* Ibid. v. 74: *ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀλλ' ἐᾶς.* Aristoph. Ran. 353: *Εὐφημεῖν χρὴ κτλ.* Cic. de Div. 1, 45, 102.

Ibid. v. 7. *Clari Giganteo triumpho*] Hinc Lucianus Tim. 4. deridet eius epitheta a poëtis usurpata: *Γιγαντολέτωρ καὶ Τιτανοκράτωρ.* — Ex eo, quod apud Acronem in Edd. recentioribus hoc legitur: „Ordo est: *Imperium regum timendorum est in proprios greges, imperium Iovis, clari Giganteo triumpho et cuncta moventis supercilio, est in ipsos reges*“ neminem collegit Scholiastam legisse:

Clari Giganteo triumpho et
Cuncta supercilio moventis:

verum in Editione Veneta anni 1481 sic est: — — *clari Giganteo triumpho, moventis cuncta supercilio.*

Ibid. v. 25. *Desiderantem quod satis est*] Alexis in Grotii Exc. p. 593: *Τὰ περιττὰ μισῶ· τοῖς ὑπερβάλλουσι γὰρ δαπάνη πρόσεστιν, ἡδονὴ δ' οὐδ' ἥτισοῦν.*

OD. II. v. 26. *qui Cereris sacrum Volgarit arcanae*] Cfr. Arrian. Epictet. 3, 21 p. 439. Schweigh.

Ibid. v. 27. *sub iisdem Sit trabibus*] Sophocl. Antig. 372: *Μήτ' ἐμοὶ παρέστιος Γένοιτο μήτ' ἴσον φρονῶν ὃς τάδ' ἔρδει.*

Ibid. v. 29. *Saepe Diespiter Neglectus incesto addidit integrum*] Eurip. Suppl. 226: *Κοινὰς γὰρ ὁ θεὸς τὰς τύχας ἡγούμενος, Τοῖς τοῦ νοσοῦντος πήμασιν διώλεσε Τὸν οὐ νοσοῦντα κοὐδὲν ἠδικηκότα.*

Ibid. v. 32. *Poena*] Aeschyl. Fragm. 268. Dind.: *Τὸ τοι κακὸν ποδῶκες ἔρχεται βροτοῖς Καὶ τ' ἀμπλάκημα τῷ περῶντι τὴν δίκην.* Lucan. 6, 695. *Eumenides Stygiumque nefas Poenaeque vocentur.* Maxim. Tyr. 8 extr.: *Ἕως ἄσπονδος καὶ ἀκήρυκτος ὁ ἐν ψυχῇ πόλεμος, ἄμικος ἡ ψυχὴ μένει, ἐχθρά, σπυδρωπή. Ταῦτα αἱ Ποιναί, ταῦτα αἱ Ἐρινύες, τὰ δράματα, αἱ τραγῳδίαι.* Cum Furiis eas prorsus confundit Lucian. Amor. 47: *τὰς Ὀρέστην ἐλαυνούσας Ποινὰς Πυλάδης ἐλύσει μᾶλλον.*

OD. III. Cfr. de hoc Carmine Conzium in Seebode Archiv 1825 p. 609. Struve *Abhandlungen der kön. deutschen Gesellschaft zu Königsberg 4. Sammlung* p. 187.

Ibid. v. 17. *Gratum elocuta consiliantibus Iunone divis*] Simile est deorum concilium in Euripidis Helen. 878. D.: *Ἔρις γὰρ ἐν θεοῖς, σύλλογος τε σοῦ πέρι Ἔσται*

πάρεδρος Ζηνὶ τῷδ' ἐν ἤμασι. Ἥρα μέν, ᾗ σοι δυσμενὴς παρουσίαν ἦν, Νῦν ἐστιν εὔνους κτλ.

OD IV v. 2 *Calliope*] Schol Vatic ad Rhesum v 386 (342): *ἔνιοι δὲ Εὐτέρπης τὸν Ῥῆσον γενεαλογοῦσι καθάπερ Ἡρακλείδης. φησὶ δὲ· Ἑβδόμη δὲ Καλλιόπη ποίησιν εὗρε παιανων*, (Veter *ποιηματων*, probabilius legas *παιανίαν*.)

Ibid. v. 41. *Vos lene consilium et datis*] Pind. Pyth 5, 60: Apollo *διδοῖ τε Μοῖσαν οἷς ἂν ἐθέλῃ Ἀπόλλων ἀγαγὼν Ἐς πραπίδας εὐνομίαν.*

Ibid. v 45. *Ventosum et urbes*] Scholiasta antiquus Franequeranus apud Bosium p. 42 et Comm. Cruquianus monent ordinem hunc esse „utpote qui temperat inertem terram et ventosum mare, et qui aequo imperio regit urbes et tristia regna et divos et mortales turbas."

Ibid. v. 49 *Magnum illa terrorem*] Aristoph. Aves 1251: *καὶ δὴ ποτε εἰς Πορφυρίων αὐτῷ* (Iovi) *παρέσχε πράγματα.*

Ibid. v. 57. *Contra sonantem Palladis aegida*] Aristides in Minerva p. 13 Dind. *Λέγεται ὡς ἐπειδὴ οἱ Γίγαντες παρετάξαντο ἐν τῇ Φλέγρᾳ, Ἐγκέλαδον μὲν καὶ τοὺς ἡγουμένους αὐτῶν κτείνει ἡ θεός, τοῖς δ' ἄλλοις θεοῖς ὀλίγον τὸ ἔργον γίγνεται, ἅτε καὶ τῶν ἄλλων Γιγάντων ὅσον ἦν κράτιστον κτείνει ἡ θεός, ἅτε καὶ φύσει πολεμίους ὄντας ἑαυτῇ διαφερόντως ἀμυνομένη.*

Ibid. v. 69. *Testis mearum*] Versum hunc cum tota stropha Horatio a Buttmanno aliisque abdicatum affert Priscianus p. 719 Putsch.

Ibid. v. 72. *Virginea domitus sagitta*] Diphilus in Exc. Grotii p. 785: *Λητοῦς Διός τε τοξόδαμνε παρθένε, Ὡς οἱ τραγῳδοί φασιν.*

Ibid. v. 79. *Aetnen*] Cuningh. Mitsch. Does. et Bruchhardi Codd. Lips. 4 Dess. 1 *Aetnen*, cui scripturae sane favent etiam Codd. antiquis. Bernensis B et Turicensis *Aethnen*.

OD V v. 11. *Vestae*] Vestam *Romani imperii pignus* vocat Seneca Contror. 4, 3. p. 95 Bip.

Ibid. v. 12. *Reguli*] Cfr. etiam Cassii Dionis Excerpta Vatic. p. 168 Ed. Lips.

Ibid. v. 18. *et exemplo trahentis Perniciem veniens in aevum*] Quamvis mei et Pottierii Codd. omnes in hanc lectionem conspirent, tamen Bernhardyum recte praeferre Comm. Cruq. et Canter. *trahenti* nunc existimo. Genitivus Codd. ortus est ex perantiqua huius participii accommodatione ad prius illud *Dissentientis*. Atque ut de sensu taceam, vel ipse sonus *Dissentientis — — trahentis* minus gratus est.

OD VI v. 9. *Iam bis Monaeses*] Grotefend in Athenaeo 3. p. 91: „*Die Namen Monaeses und Pacorus sollen überhaupt das Parthische Heer bezeichnen, weil sich diese Männer unter Antonius von Parthischer Seite besonders rühmlich gezeigt hatten.*" — Interpretatur ergo de illo Monaese, quem Antonius alterum Themistoclem vocabat Plut. Ant. p. 932 D. Fr. Attamen, etsi mirari licet, cur Surenas ille, Crassi victor, ab uno Horatio *Monaeses* appellatur, v. *bis* monstrat poëtam de rebus ita, ut gestae erant, loqui voluisse, et sane post XXX circiter annos proprium ducis Parthici nomen et nosse et meminisse poterat. Ceterum rectum *Monaeses* exhibet etiam Pottierii Cod. 8072 Sec. X., reliqui eius omnes *Moneses*.

Ibid. v. 22. *frangitur artubus*] Quibus placuit falsa lectio *frangitur artubus*, afferre poterant Senecae illud Controv. 1, 2 p. 84 Bip. de virgine: *docetur blanditias et in omnem motum corporis confringitur.*

Ibid. v. 24 *De tenero — ungui*] Proprium est apud Dionys. Long. 44: *ἐξ ἀπαλῶν ἔτι φρονημάτων μονονουχὶ ἐσπαργανωμένοι.*

OD. VII v. 21 *scopulis surdior Icari*] Eurip. Androm. 537: *Τί με προσπίτνεις ἅλιαν πέτραν Ἢ κῦμα λιταῖς ὣς ἱκετεύων;*

Ibid. v. 30 *querulae — tibiae*] Flebilis est tibiae cantus, quem Pind. Pyth. 12, 7 vocat *Γοργόνων οὔλιον θρῆνον.*

OD. VIII 2 *acerra*] Veram acerrae formam exhibet *Musei Borbonici* V. IX T. 56.

Ibid. v. 27 *Dona praesentis cape laetus horae*] Pind. Isthm. 7, 15: *τὸ δὲ πρὸ ποδὸς ἄριστον ἀεὶ σκοπεῖν Χρῆμα πᾶν.* Cratinus in Grot. Exc. p. 491: *Ἄνδρας σοφοὺς χρὴ τό γε παρὸν πρᾶγμ' ὡς καλὸν Εἰς δύναμιν εὖ θέσθαι.*

OD. IX v. 18. *Deductosque*] Cod. Bernensis B., quod me fugit, habet *Deductasque*, perpetuo in his vv. errore, cui favet Hauthalius ad Persii Sat. 1 p. 496.

OD. XI v. 18 *immanis — aulae*] Sic iunxit etiam Naekius in Progr. a. 1821 afferens Accium in Philoct. apud Nonium in v. *immanis*: *Phrygiam minorem esse aio immanem Graecia.* Nihil tamen inest in hoc *ἐπιθέτῳ* reconditi aut minus usitati, cum Virgilius saepissime *idem* addat vv. *spelunca*, *antrum*, *barathrum*, *templum* cet.

Ibid. v. 18 *Caput eius*] Huic *eius*, de quo tantas tragoedias excitarunt Critici, prorsus simile est alterum Tibulli 1, 6, 25: *Saepe velut gemmas eius signumque probaret*: quod nulla arte eliminare poterunt: tantum enim abest, ut dubium fiat propter Ovid. Trist. 2, 451. 452 (quemadmodum ratus est Paldamus *Erotik* p. 38.), ut eadem firmissima auctoritate nitatur. Quidni, dum agnoscimus ab optimis quibusque poëtis hanc negligentiam quoad eius fieri posset devitatam esse, falsae tamen subinde locos, ubi sine graviore sententiae et metri detrimento devitari non posset, libere fateamur?

Ibid. v. 33 *Splendide mendax*] Eurip. Helen. 1635: *καλήν γε προδοσίαν δίκαια δρῶν.* Seneca Ep. 95: *gloriosum scelus.* Tacit. Hist. 4, 50: *Servus egregio mendacio se Pisonem esse respondit.*

OD. XII *Μονολογία* per secundam personam est ut Eurip. Electr. 440: *Θὲς τοδὶ τεῦχος κτλ.* Terent. Phorm. 5, 4, 1: *Enimvero, Antipho, multimodis cum isto animo es vituperandus.*

Ibid. v. 1 *amori dare ludum*] Aeschyl. Pers. 837: *ψυχῇ διδόντες ἡδονήν.* Pind. Pyth. 4, 295: *θυμὸν ἐκδόσθαι πρὸς ἥβαν.*

Ibid. v. 11 *alto*] Non solum propter analogiam vv. *βαθύς* et *profundus* et propter sonum praeferendum est, verum etiam Codd. antiquissimorum meorum BbT. et quattuor Pottierii auctoritate satis firmatur. Schiller p. 412. et apud hunc Wensch praeferunt *arto*.

OD. XIII vv. 5. 6. *proelio destinat. Frustra*] Male alii construunt *proelio frustra destinat*, qua ratione perit poëtica loci virtus, quam habet acerbum illud *ἐπιφώνημα*.

Et sic prorsus Od. 3, 7, 21 *Fallax historiis monet*. *Frustra*, nam est Sat. 2, 4, 21 *miscebat sucllo Falerno*. *Mendose* est.

OD. XIV. *v. plebs*] Cfr. Cic. Verr. Accus. 5, 14: *Floram matrem populo plebique Romanae* — plerandam. Servata est formula etiam sub principibus, sic in Augusti testamento apud Tacit. Ann. 1, 8 *populo et plebi*. Plin. Paneg. 32: *partem aliquam populi plebisque Romanae*.

Ibm. v. 5. *Unico* — — *marito*] Nolo calumniari propterea, quod Livia antea nupta fuit Tiberio Neroni, neque comparare Catulli 29, 12 *Imperator unice* de Caesare dictum. — Livia ipsa apud Cassium Dionem 58, 2 semet dicit *ἀκριβῶς σωφρονοῦσαν*.

Ibm. v. 10. *parlidur* — *virum expertus*] Sic apud Eurip. Electr. 481. Clytaemnestra viro iamdudum occiso superstes vocatur *κακόφρων κούρα*.

OD. XVI. v. 1. *Inclusam Danaen*] Hanc fabulam saepe expressisse videntur pictores antiqui. Vide *Museo Borbonico* V. II. T. 36 et V. XI. T. 21.

OD. XVII. v. 48. *Dum potis*] Exemplis a Bentleio et Forcellino allatis adde ex Anthol. Lat. Meyeri N. 1321 *Non fata rapiam non potis eripere*.

OD. XVIII. v. 4. *Faune, Nympharum*] Eurip. Hel. 187: *Νύμφα τις οἷα Ναῒς Ὄρεσι φύγιμον νόμον ἱεῖσα γοερόν, ὑπὸ δὲ πέτρινα μύχατα γύαλα Πανὸς ἀναβοᾷ γάμους*. Schol. Vatic. ad Rhesum v. 36: *ἐν τοῖς ὄρεσι* - - *ἔνθα ὁ Πὰν ἅμα ταῖς Νύμφαις συρίζει*. Pulcherrimum Fauni simulacrum Pompeiis repertum contemplatur in *Museo Borb.* V. IX. T. 32.

Ibm. v. 2. *Per meos fines*] Eurip. El. 708: *Πᾶνα* - - *ἀγρῶν ταμίαν* vocat.

Ibm. v. 5. obscurior paruit *Aequus alumno, si tener pleno cadit haedus anno Larga nec desunt Veneris sodali Vina craterae, vetus ara multo Fumat odore*] Bernhardy: *Nicht lässt sich auch simuulo am Casusu rechtfertigen, so dem si tener pleno cadit haedus anno eine Bedingung sei, von welcher die frühere Bitte abhänge; daran hindert aber sowohl das prekäre Asyndeton vetus ara multo Fumat odore, als auch der ungereimte Fortschritt zur dritten Strophe; vielmehr hebt mit Si die Schilderung des ländlichen Festes in seinen einzelnen Scenen an; larga nec bildet den Nachsatz, dem fumat in lebhafter Rede sich zugesellt*. In his nonnulla me non satis intelligere fateor. Primum hypotheticam hoc „*Si tener pleno cadit haedus anno*, tum sollemne illud rusticum utique celebratur," sed *si non cadit*, quid tum fiet? „Nihil omnino." Deinde unum nec in apodosi nunquam equidem vidi pro non, deberet saltem esse: nec desunt larga vina craterae et vetus ara est.

OD. XIX. v. 12. *Miscentur cyathis pocula commodis*] In Ed. maiore secutus sum Mitscherlichii interpretationem: „ut cuiusque poturis ingenio ac viribus commodum erit," non Doeringianam: „modicis, nec nimis magnis," arbitrariam esse non me latebat. Nunc autem praefero eam, quam praebet Forcellinus et Freund in Lexicis „plenis, integris", dummodo primae significationis ratio habeatur: „quibus eum modum quem habere debent convenit," „qui iustam habent mensuram."

Ibm. v. 46. *Gratia Nudis iuncta sororibus*] Vide pulcherrimam nudarum sororum imaginem in pictura Pompeiana *Mus. Borbon.* VIII. Tab. 3. Visconti *Museo Pio-Clem.*

IV Tab 13 *Monum. Borghes* Fasc. I Tab 5, contra Gratias vestitas in *Museo Borbon* V Tab 59

OD. XXI v. 4 *Seu facilem, pio testa, somnum*] In Curis novissimis Bentleius haud distinguit *Seu facilem pia, testa, somnum*. Qua distinctione, ut prope omnibus his Croftianis omnibus, nihil prorsus lucratur lector intelligens nam utcunque distinxeris, hoc dicit poëta: „testa, quae propterea pia merito appellabere, ubi facilem nobis somnum adduxeris.“ Sed ille, ut erat acutissimus indagator logicae veritatis offendit in ἐπιθέτῳ, quod sine commate illo potuisset videri vel „ornans (ut aiunt) dumtaxat“, vel etiam falsum, quia testae vel non piae vel impiae gerunt vel querelas vel rixam.

Ibid. v. 19 *Post te neque iratos trementi*] Cum his vini laudibus praeter Diphili locum a Mitscherlichio allatum (Exc. Grotio p. 797) cfr. Aristoph. Equit. 92

OD. XXIII v. 4 *supinas — — manus*] Mulierem sic manibus supinis deos adorantem vide in Visconti *Mon. Bergh.* Fasc. I Tab. 6. — Nihil omnibus donis Phidyle, quamquam in genere diverso, vide quam virgines Argivas apud Eurip. Electr. 167 Seidl. — Nomen autem Graecum poetarum suo iure tribuit etiam virgini rusticae Italicae.

Ibid. v. 16 *fragilique myrto*] Eurip. El. 778 τερείνης μυρσίνης πλόκους.

Ibid. v. 18 *Non sumptuosa blandior hostia*] Antiphanes in Grotii Exc. p. 617 de ture: Τὸ δὲ μικρὸν τοῦτο τοὔκ ἄριστον τοῖς θεοῖς. Dio Chrysost. Or. 13 p. 435 R. ὅσῳ ἂν συνεβῶσιν καὶ δικαιότεροι γίγνησθε, τοσούτῳ ἐλάττων ἔσται παρ' ὑμῖν ὁ λιβανωτὸς καὶ τὰ θυμιάματα καὶ τὰ στεφανώματα, καὶ θύσετε ἐλάττους θυσίας καὶ ἀπ' ἐλάττονος δαπάνης.

OD. XXIV v. 10 *Quorum plaustra vagas rite trahunt domos*] Pindarus apud schol. Aristoph. ad Av. 944 Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις ἀλᾶται Στράτων, Ὃς ἁμαξοφόρητον οἶκον οὐ πέπαται. Seneca Herc. fur. 533 Intrat Scythiae multivagas domos Et gentes patriis sedibus hospitas.

Ibid. v. 42 *pauperies — iubet Quidvis et facere et pati*] Eurip. El. 374 ἔχει νόσον Πενία, διδάσκει δ' ἄνδρα τῇ χρείᾳ κακόν. Mox scripsit Horatius *deserit arduae*, non (ut volebat Bentleius) *deserere arduae* scite vitans ingratum litterae caninae sonum.

OD. XXV v. 2 *quae nemora aut quos agor in specus*] Ad praepositionis positionem lyricam cfr. Eurip. Heracl. 755 Μέλλω τᾶς πατρώας γᾶς, Μέλλω περὶ δωμάτων — κίνδυνον — τέμνειν.

Ibid. v. 9 *Exsomnis stupet Euias*] Exsomnis est νυκτιπόλος illa Baccha Euripidis Ion. 728. Eadem spectator orgiorum ib. — Λαμπάδα θοιαῖσιν εἰκάδων Ἐννύχιος ἄυπνος ὤν.

OD. XXVI v. 7 *arcus*] *Arcus* hic admodum controversi admonent sagittarum Sat. 2, 7, 117 σοφοῦ ὑπερβολικῶν

Ibid. v. 10. *Sithonia nive*] Eurip. Androm. 215 Θρῄκην, χιόνι τὴν κατάρρυτον.

OD. XXVII v. 37 *Unde quo veni?*] Addenda erant exempla Eurip. Helen. 1345 Πῶς ἐκ τίνος γῆς ποτε — ἥκετε; Ion. 807 πῶς δὲ ποῦ νῦν εἰσιδών; Ibid. 964 ποῦ τίς λοχεύει σε;

Ibid. v 64 *rupes et — — Saxo*] Seneca Controv 1, 5, p 94 Bip *Moles abscissa in profundum, frequentibus exasperata saxis* — Eurip Androm 669 *ποῦ μοι πυρὸς φίλα φλόξ, Ποῦ δ' εἰς πέτρας ἀερθῶ κατὰ πόντον ἢ καθ' ὕλαν ὀρέων*

Ibid. v 66 *Aderat querenti Perfidum ridens Venus et remisso Filius arcu*] Aeque *perfidum ridens* Venus spectat Peleum, dum Thetidem raptat, apud Millingen *Uned Mon* 1 Tab 40, et Cupido Ledam a cygno compressam in pictura Pompeiana *Mus. Borbon* Vol X. Tab 8

Ibid. v 74 *Cum — reddet*] Bernhardyus praefert Cod Bern antiquissimi lectionem *reddit*, „jetzt, *da er dir preisgiebt*," verum scito poëta totam rem sic informavit, ut per totas illas Europae querelas et falsus Iuppiter tauri specie sese celans et verus abesset, nemoque eas audiret praeter *εἴρωνας* illos, Cupidinem et Venerem

Ibid. v 75 *Uxor — lovis esse nescis*] Ad constructionem cfr Eurip El 668 *ὑποπτος οὖσα γεγωνὼς λόχει*.

Ibid. v 76 *tua sectus orbis Nomina ducet*] Nullus interpres, quod sciam, aut explicavit hunc num plur *tua* — nomina aut in eo haesit praeter Peerlkampium qui omnia inde a v 33, quae *insul* est Horatio abiudicavit, hic inter alia adnotans „Non laudandus est pluralis nomina pro nomen" Verum sic videtur interpretatione defendendus „Ubique, apud omnes gentes, sua cuiusque lingua appellabitur tuo nomine

OD XXIX vv 49 50. *Fortuna — Ludum insolentem ludere pertinax*] Iuven 6, 608 *Secretumque sibi mimum parat* (Fortuna)

Ibid. v 63 *Tutum per Aegaeos tumultus*] Plutarch de tranq an 17 *Ἐὰν τις ἔξωθεν ἀρχὴ πάθους ὥσπερ διαδρομὴ γένηται σπίλαδος, εὐσταλὴ καὶ κούφη πεντήκοντα παρήνεγκεν, ὥς φησιν Ἀσκληπιάδης*

OD XXX v 4 *Exegi monumentum*] Similiter aeternitatem Lucianus vaticinatur libro suo qui inscribitur Imagines C. 23 neque abhorret comicum Philoxeni testamentum apud Machonem in Grotii Exc p 831 *Τοὺς διθυράμβους σὺν θεοῖς καταλιμπάνω Ἠνδρωμένους καὶ πάντας ἐστεφανωμένους, Οὓς ἀνατίθημι ταῖς ἐμαυτοῦ συντρόφοις Μούσαις, Ἀφροδίτην καὶ Διόνυσον ἐπιτρόπους.*

Ibid. v 8. *dum Capitolium*] Cassius Dio Excerpt. Vatic p 150 *Σιβύλλης χρησμὸς ἐφαπλεῖτο Καπιτωλίου κεφάλαιον ἔσεσθαι τῆς οἰκουμένης μέχρι τῆς τοῦ κόσμου καταλύσεως.*

LIB. IV OD I. v 5 *bonae — — Cinarae*] „pulchrae" explicat Ruhnkenius ad Ter Phorm 1, 2, 37 Vereor, ut recte Cfr Epp 1, 14, 33.

Ibid. v 10 *purpureis ales oloribus*] Sic etiam Pindarus de quovis nitore et splendore Cfr (Pyth 4, 326 B. Mosca) et Nem 11, 28 *ἐν πορφυρέοις ἔρνεσιν (ἐλαίας)*. Redi nelle Annotazioni al suo Ditirambo Opere Ed di Milano 1 p 282

Ibid. v 15 *centum puer artium*] Catull 12, 8 (Pollio) *leporum Disertus puer ac facetiarum.*

OD II v 7 *Fervet — — Pindarus*] Schol Pind ad Olymp 1, 5 de Pindaro *θερμὸς τις ὢν καὶ πολύνους ἐπὶ τὰ νοήματα* Dionys Long 33, 5 *ὁ Πίνδαρος καὶ ὁ Σοφοκλῆς ὁτὲ μὲν οἷον πάντα ἐπιφλέγουσι τῇ φορᾷ κτλ.*

Ibid. v. 27 *apis Matinae*] Aristoph. Av. 737 Bekk. *Μοῦσα λοχμαία - ποικίλη, μεθ' ἧς ἐγὼ νάπαισι καρυφαῖσί τ' ἐν ὀρείαις ἱζόμενος μελίας ἐπὶ φυλλοκόμου - - Πανὶ νόμους ἱεροὺς ἀναφαίνω - - ἔνθεν, ὥσπερ ἡ μέλιττα, Φρύνιχος ἀμβροσίων μελέων ἀπεβόσκετο καρπόν, ἀεὶ φέρων γλυκεῖαν ᾠδάν.*

Ibid. v. 45 *fortem Lesbius ornum*] Pind. Isthm. 2, 26. *χελιδόνας ὀρφανοὶ ὕβριος.*

Ibid. v. 45 *si quid loquar*] Bernhardy me reprehendit, quod coniunctivum praeterito inchoativo, mihi vero *loquar* et fuit et nunc est futurum indicativi.

Ibid. v. 48. *Teque dum procedit*] Reprehendit Bernhardy hanc meam lectionem, quam esse certa quadam difficultate premi ipse haud diffiteor. Sed haec addit: *Nicht blos teque oder tuque, auch dum, das Horaz nach dem ersten Buche nirgend in den Carmina anwendet und einsgemal (z. B. Od. 2, 12, 26. und in Epod. 5, 85 mit den Mss., wo cum für den Begriff zur Zeit wo das bessere) zu vertreiben ist, scheint ein Flick statt der ursprünglichen Lesart zu sein.* Sed quid substituendum sit v. dum, quomodo totus versiculus legendus, non dicit. Et nova mihi occidit mutatio ista de part. dum, ab Horatio post Carminum Lib. I. nusquam usurpata: est enim Od. 2, 3, 15. 10, 2. 11, 16. 12. 23. Od. 3, 7, 18. 11, 23. 17, 15. 20, 2. 21, 24. 30, 8. Od. 4, 12, 26: ergo undecies.

OD. III. v. 2. *placido lumine videris*] Pind. Olymp. 7, 11. *ἄλλοτε δ' ἄλλον ἐποπτεύει Χάρις ζωθάλμιος.*

Ibid. v. 16. *dente minus mordeor invido*] Pind. Pyth. 2, 53. *δάκος ἀδινὸν κακαγοριᾶν.*

OD. IV. v. 4. *in Ganymede flavo*] Schol. Vatic. ad Eurip. Troad. 822. *Τὸν Γανυμήδην κατὰ Ὅμηρον Τρωὸς ὄντα παῖδα Λαομέδοντος νῦν εἶπεν ἠκολουθηκὼς τῇ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα πεποιηκότι.* Cfr. Lucian. Dial. D. 4. et egregiam picturam Pompeianam *Mus. Borbon.* Vol. X. T. 56.

Ibid. v. 11. *in reluctantes dracones*] Aquila cum dracone luctans, imago fortitudinis bellicae, est in ocrea *Musei Borbonici* Vol. VII. T. 14.

Ibid. vv. 15. 16.] Cfr. omnino Weberum ad Iuvenalem p. 330.

Ibid. v. 17. *Raetis — sub Alpibus*] In Vanderburgii explicationem ibet. *Raeti*, illius adnotationem nunquam visa crederat etiam Gustavus Schwab, praeclarus poëta, meus amicus. Neuter tamen mihi adhuc persuasit. *Raetum* quidem heroëm esse poterat Horatius, ut novit Livius, sed positio ipsa non placet. *Raeti sub alpibus*, et longe differt *Pacori manus*. Cunfoghamius Animadvv. p. 50. adnotat diu ante Bentleium legisse *Raetis* Sarbiorium 4, 6, 30. *Pugnata Raetis bella sub Alpibus.*

Ibid. v. 20. *Amazonia securi*] Inspice imaginem Amazonum cum securi apud Millingen. *Uned. Mon.* I. T. 19. *Mus. Borbon.* Vol. VI. T. 3. et 5. Totum locum cum recentiorum plerisque pro subditicio habet Bernhardy, meam sententiam contrariam nondum mutavi.

Ibid. v. 26. *renciae*] Idem verbum restituendum videtur Ovidio Met. 9, 74. (Hydram) *densam damnisque peremi*, ubi si *revinci*, *reduxi*, *redegi*, *resolvi*, *subegi* quidni *renci*? cuius v. glossemata sunt illa cex olie

Ibid. v. 61. *Non Hydra secto corpore firmior*] Eurip. Herc. fur. 1274. *Τήν τ' ἀμφίκρανον καὶ παλιμβλαστῆ κύνα Ὕδραν φονεύσας.* Idem dictum e Cassio Dione (Exc. Vat. p. 30 Lips.) tribuitur Pyrrho: *εἰς τὸ στράτευμα τοῦ Λαβινίου* (Laevini) *πολλῷ πλεῖον τοῦ πρόσθεν εἶδεν, Ὕδρας ἔφη δίκην τὰ στρατόπεδα τῶν Ῥωμαίων κοπτόμενα ἀναφύεσθαι.*

Ibid. v. 65. *Merses profundo: pulchrior exiet*] Eurip. Suppl. 323. de Athenis: *σὴ πατρίς· ἐν γὰρ τοῖς πόνοισιν αὔξεται.* — *Exiet* est apud Tertull. adv. Iud. 13, *redire* apud Appul. Met. p. 419. Acriter reprehendit Bernhardy meum et Meinekii iudicium atque *exsit* longe praefert. Vidento etiam alii.

Ibid. v. 75. *Nil Claudiae*] Tribui haec Hannibali; sic Pind. Olymp. 4. *Ergino*, non poëtae, verbis finitur: sic Nem. 1. Tiresiae vaticinia.

OD. V. v. 7. *gratior it dies*] Plin. Paneg. 68. *securus tibi et laetus dies exit.*

Ibid. v. 30. *redit*] Alii *venit*: sic pro *rediret* alii *veniret* Epp. 2, 2, 22.

OD. VI. v. 14. *Procidit*] Adde ex Scholiis Vatic. in Troadas v. 16: *Ἀχιλλᾶ ἐλθόντα ἐπὶ τὸν γάμον τῆς Πολυξένης οἱ περὶ Ἀλέξανδρον ἐν τῷ τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἱερῷ λόγχαις ἀνεῖλον.*

Ibid. v. 17. *palam captis*] Buttmanno placebat *palam captor*, vocabulum sane barbarum, nam cum nuper legeretur in malo epigrammate Anthol. Burm. 3, 162. 8., ibi Meyerus meus N. 4095 e Cod. Salmas. dedit *raptor*.

Ibid. v. 36. *mei — Pollicis ictum*] *χειρονομοῦντα με.* Cfr. Boissonade ad Aristaen. p. 584.

Ibid. v. 38. *Noctilucam*] Inscr. Musei Kirch. ed. Brunati p. 40. *BON. DEAE LUCIFERAE ANTISTIA VETERIS LIB. EVR. D. D.*

OD. VII. v. 25. *pudicum — Hippolytum*] Vide egregiam picturam Pompeianam in *Museo Borb.* Vol. XI. T. 2.

OD. VIII. v. 13. *Reiectaeque retrorsum*] Exemplis adde Plin. Paneg. 58. *retro recurrere.*

Ibid. v. 20. *Calabrae Pierides*] Ennius nominatim in Scipione (quam Saturam ex antiquiore significatione fuisse arbitratur Lersch in Museo Rhen. 3. 5. p. 416), ubi inter alia haec dixit: *Quantam statuam faciet populus Romanus, quantam columnam, quae res tuas gestas loquatur?*

Ibid. v. 27. *divitibus consecrat insulis*] Seneca de Prov. 2. *Mors illos consecrat, quorum exitum et qui timent laudant.*

OD. IX. v. 29. *Paullum sepultae distat inertiae Celata virtus*] Consulto hic quoque silentio praeterii Peerlkampi suspicionem: *Paullum sepulta* cet. Melius quam ceteri Schebastan Commentator Franequeranus exposuit locum nequaquam difficilem: „Nihil interest inter celatam virtutem et inertiam: nam virtus carens literarum monumentis procedente tempore perdit famam et similis fit ignaviae, de quo nemo loquitur."

Ibid. v. 34. *animus — Vindex — Consulque*] Exemplis a Gentisio allatis addas licet Plin. Paneg. 35. *contemptor ambitionis et infinitae potestatis domitor ac frenator animus ipsa vetustate florescit.*

OD X v 8 *desiderin*] Nostram interpretationem firmat Martialis 11, 79 *Tondebit pueros iam nova nupta tuos* Lucian Amor 10 ὁ Ἀθηναῖος εὐμόρφοις παισὶν ἐξήσκητο, καὶ πᾶς οἰκέτης αὐτῷ σχεδὸν ἀγένειος ἦν μέχρι τοῦ πρῶτον ὑπογραφέντος αὐταῖς χνοῦ παραμένοντες, ἐπειδὰν δὲ ἴουλος αἱ παρειαὶ πυκασθῶσιν, οἰκονόμοι καὶ τῶν Ἀθήνησι χωρίων ἐπιμελητὲς ἀπεστέλλοντο.

OD XI v 9 *Cuncta festinat manus*] Iuvenal 14, 59 *Hospite venturo cessabit nemo tuorum Verre pavimentum, nitidas ostende columnas, Arida cum tota descendat aranea tela* cet.

OD XII v 11 *nigri Colles Arcadiae*] Pind Olymp P, 80 λόχμαις ὑπὸ κυανέαις. Pyth 1, 28 Αἴτνας ἐν μελαμφύλλοις — κορυφαῖς.

CARM SEC. v 14 *Ilithyia*] Pindaro (Nem 7, 1) est Iunonis filia, contra Eurip Suppl 958 Ἄρτεμις λοχία Plut. Sympos 3, 10, 3 Οἶμαι καὶ τὴν Ἄρτεμιν λοχείαν καὶ Εἰλείθυιαν οὐκ οὖσαν ἑτέραν ἢ τὴν Σελήνην ὠνομάσθαι. Τιμόθεος δε ἄντικρυς φησι Δια κυανεον πολον ἄστρων Δια τ' ὠκυτοκοιο Σελάνας. Bentleii Genetyllis elevatur etiam a Luciano Amor 42 πᾶς θεος ἐπιτρίβων τους γεγαμηκοτας, ὧν ἴσιον οἱ κακοδαίμονες ἄνδρες οὐδὲ αὐτὰ ἴσασι τα ὀνόματα, Κωλιάδας, εἰ τυχοι, καὶ Γενετυλλίδας κτλ.

Ias v 27 *Terminus servet*] Servius ad Virg Ecl 4, 47 *servet*, sed servat dictum est *Terminus* est Pindari Pyth P, 44 κύριον πάντων τέλος. Eurip. Suppl 616 θεοὶ — — Πάντων τέρμαθ' ἔχοντες· atque omnino his verbis poëta παραφράζει Graecorum Μοίρας τελεσφόρους (Dio Chrysost Or 7 p 269 R, ubi cuncta genitursa humanae naturae enarrat, omissa tamen, ut par erat, Genetyllide) Lucan P, 19 (*parens rerum*) *saeculo iussa ferentem Fatorum immoto divisit limite mundum*

EPOD I v 20 *Serpentium allapsus*] Silius Ital 19, 56 *tecta in ad culmina nisu Evasit serpens*

EPOD II v 27 *Fontesque*] Marklandus pro suo conis *Frondesque* afferre poterat Quintil 19, 5, 24 *silvarum amoenitas et praeterlabentia flumina et inspirantes ramis arborum aurae volucrumque cantus* Ribbeckii ingeniosa est Prasdecowii coniectura *Fontisque lymphis* gen singul.

Ias vv 69 70. *Idibus — — Kalendis*] Plutarch de vit. aer al P ἡ ἀπαρχαια οὐδ' ἀναμνησει τῶν καλανδῶν καὶ τῆς νουμηνίας, ἣν ἱερωτάτην ἡμερῶν οὖσαν, ἀποφράδα ποιοῦσιν οἱ δανεισται καὶ στυγνον

EPOD III v 5 *Quid hoc veneni saevit in praecordiis?*] Cfr Sat. 1, 4, 26. Seneca Ep 95 *quorum non credis uxere saxa inde praecordia?*

Ias v 17 *efficacis Herculis*] Herculem Maximus Tyrius Diss 3, 7 vocat τον τῶν πολλῶν καὶ θαυμαστῶν πόνων ὁμιλητὴν καὶ ἀγωνιστὴν καὶ ἀθλητὴν et similiter etiam hoc loco Diss 21, 5 κατορθωτὴν ἔργων

EPOD IV v 14 *Appiam mannis terit*] ut τρίβειν. Arat 230 Μεσσόθι δε τρίβει μέγαν οὐρανόν Cic Arat 2 *caeli medium partem terit*

Ias v 18 *tot ora*] Bentleius *aera* verum non sine causa Boxius p 47, num *aera rostrata* satis Latine dici possint, dubitat, cum *aes* pro ipso rostro ponatur, ut

Aen. 1, 39: *spumas salis aere ruebant.* De multiplici v. oris usu apud poëtas cfr. Marklandum ad Stati Silv. 2, 1, 213.

EPOD. V. v. 26. *Avernales*] De ψυχομαντείῳ ad Avernum lege Maximum Tyrium Diss. 14, 2.

Ibid. v. 28. *currens aper*] Post Heinsii et Bentleii *Laurens* Praedicovius proposuit *certans*, Peerlkampius *ruens*, quo quid lucremur non intelligo. Cfr. Virg. Aen. 1, 324: *spumantis apri cursum clamore prementem.* Verbum est in primis aptum propter comparationem cum Sagana fidem domum percurrente.

Ibid. v. 43. *Et otiosa — Neapolis*] Silius 12, 310: de eadem urbe: *Nunc molles urbi ritus atque hospita Musis Otia et exemptum curis gravioribus aevum.*

Ibid. v. 53. *Iram atque numen vertite*] Satis miro Cod. Brodaei *Arcum* est., quod tamen per errorem ortum est ex v. 32. *Aronae.*

Ibid. v. 87. *fas nefasque*] Frequens haec compositio. Pind. Olymp. 2, 16: τῶν δὲ πεπραγμένων ἐν δίκᾳ τε καὶ παρὰ δίκαν κτλ. Aristoph. Eq. 148: καὶ δίκαια κἄδικα. Plut. 225: καὶ δικαίως κἀδίκως. Ovid. Met. 6, 585: *fasque nefasque confusura ruit.* Tacit. Hist. 2, 56: *in omne fas nefasque avidi aut venales non sacro, non profano abstinebant.* — Pro Lambiniana difficilis loci interpretatione afferri poterat Seneca Controv. 1, 7: *Magnis sceleribus iura naturae intereunt.* Verum meum retineo.

EPOD. VI. v. 10. *Proiectum odoraris cibum*] Cato Censorius apud Gell. 15, 1 de M. Caelio: *Frusto panis conduci potest, vel uti taceat vel uti loquatur.*

EPOD. VII. v. 15. *albus ora pallor inficit*] Tasso Gerus. 8, 14: *al fero avviso Tinges di bianco pallidezza il viso.*

EPOD. IX. v. 20. *Puppes sinistrorsum citae*] Incredibilis mihi accidit interpretatio Doederleinii Syn. 2 p. 155: *sinistrorsum esse idem ac sinistre*, et tropice sic accipiendum „in deterius citae." Vv. *sinistrorsum*, *dextrorsum* propriam significationem sua natura exuere nequeunt.

Ibid. v. 30. *Ventis — non suis*] Seneca Ep. 71: *Ignoranti quem portum petat, nullus suus ventus est.*

EPOD. XIII. v. 1. *Horrida tempestas*] Φρίσσοντας ὄμβρους dixit Pind. Pyth. 4, 81. — Aristides εἰς Δία p. 9 Dind.: ἡ οὐρανοῦ καὶ ὄμβρων συνουσία Διός.

Ibid. v. 11. *Centaurus*] Adde locis de Achille a Chirone educato Pind. Pyth. 6, 21. Eurip. Iphig. in Aul. 695 Hartung. Ibid. v. 700 educavit eum. Χείρων, ἵν' ἤδη μὴ μάθοι κακῶν βροτῶν. De Ὑποθήκαις Χείρωνος cfr. Schultz in Mus. Rhen. 3, 4 p. 600.

Ibid. v. 16. *mater — caerula*] Egregiam Thetidis grypocampo per mare vectae filioque novum scutum apportantis imaginem habes in *Musei Borbon.* Vol. X. T. 19.

EPOD. XIV. v. 9. *arsisse Bathyllo*] Maximus Tyr. 24 p. 481 B: Ἀνακρέων πάντων ἐρᾷ τῶν καλῶν καὶ ἐπαινεῖ πάντας· μεστὰ δὲ αὐτοῦ τὰ ᾄσματα τῆς Σμέρδιος κόμης καὶ τῶν Κλεοβούλου ὀφθαλμῶν καὶ τῆς Βαθύλλου ὥρας.

EPOD. XVI. v. 41. *Oceanus circumvagus*] absolute et Ovid. Met. 15, 739: *circumfluus amnis.*

EPOD XVII. v. 42 *Helenae Castor offensus vicem*] Exemplis Zumptianis Gramm. §. 453 adde Plaut Trucul 455 *Quae in nos illosque, ea omnia tibi dicis, Dinarche, Et nostram et illorum vicem.* Tacit Hist. 1, 29. *imperii vicem doleo.* Bernhardy vitiosum illud *vice* adhuc praefert

SAT. LIB. I. SAT I. v. 45. *Si quis deus*] Sat. 2, 7, 24. *Si quis ad illa deus subito te agat* eaque recentes eadem constructione, unde hic firmatur lectio *nolint*

Ibid. v. 29 *Perfidus hic caupo*] Caupones cum furibus et fugitivis consociantur apud Iuvenal 8, 173

Ibid. v. 31 *senes ut in otia tuta recedant*] Seneca de Brev. v. 5: *Audies plerosque dicentes „A quinquagesimo in otium secedam, sexagesimus annus ab officiis me dimittit."* Et similiter Epictet. exsul apud Arrian. 1, 10, 2

Ibid. v. 33 *Parvula — — formica*] Iuvat hic quoque afferre Iulii Caesaris Scaligeri perversum iudicium. Poët. L. 5. p. 878. *Multo etiam locus astrictior et castigatior Iuvenalis est: valete de formica in aestu:* tamen utile quod sit, Prospiciunt aliquando viri, frigusque famemque Formica tandem quidam expavere magistra *At Horatius multo tractu orationis:* Parvula — — — futuri.

Ibid. v. 38 *Cum te neque fervidus aestus Demoveat lucro, neque hiems*] Incertus in Gesn. Exc. p. 909. *Κέρδαιν', ἰκνῶν, καὶ χειμῶνος καὶ θέρους.*

Ibid. v. 61 *bona pars*] Bernhardy disputans de Od. 4, 2, 42 „*Orelli fasst dort bona pars vielleicht übereinstimmend mit denen, welche Sat.* 1. 1, 61. at bona pars hominum, *von Deutschen verführt von einem guten Theil Menschen verstehen; während bonus in allen solchen Stellen den* Kern, *die Blütenlese ausdrückt.* Hocine igitur dixerit „flos ac robur hominum perversorum, „Nil satis est", inquit? Et A. P. 297 *bona pars non ungues ponere curat, der Kern und die Blütenlese der verrückten Dichterlinge?* Credo, hodie nihil.

Ibid. v. 68 *Tantalus*] Prorsus ut hic, Tantali imago proponitur apud Lucian. Tim. 18; eandem magis ad voluptatem nunquam expletam quam ad avaritiam refert Maximus Tyrius Diss. 4, 4.

Ibid. v. 77 *Formidare — — servos, Ne te compilent fugientes*] Locus perquam memorabilis de fugitivis est apud Arrian Epict. 3, 26 initio. Et prorsus ut hic, ibid. sect. 12: *περὶ τῶν δουλαρίων τρέμει, μὴ κλέψῃ, μὴ φύγῃ, μὴ ἀποθάνῃ.*

Ibid. v. 80 *At si condoluit*] Novam explicationem huius loci proponere conatus est Doederleinius Lectt. Horat. XVII

Ibid. v. 84. *Non uxor salvum te volt*] Dio Chrysost. Or. 17 p. 465. *ἡ πλεονεξία μέγιστον ἐστιν αὐτῷ τινι κακὸν· λυπεῖ δὲ καὶ τοὺς πέλας. καὶ τὸν πλεονέκτην οὐδεὶς ἐλεεῖ δήπουθεν — προβάλλονται δὲ ἅπαντες καὶ πολέμιον αὐτὸν νομίζουσιν.*

Ibid. v. 90. *Infelix*] Cfr Hermannum ad Eurip. Ion. 944. Exemplis huius significationis („stultus, perversus" ac propterea ad finem suum non perveniens,) haec adde: ter apud Sophoclem *δύσολβος*, Ant. 1086 1265. Aiax 1156. Plut. de cohib. ira 14 *Οὕτως σοι δοκῶ παντάπασιν ἀτυχής τις εἶναι καὶ ἀνόητος,*

ὥστε μὴ νουθεσίας τυχεῖν. Max Tyr 2, 5. *τύραννος μὲν τῇ φύσει, ἰδιώτης δὲ τῇ δυστυχίᾳ.*

Ibid v 96. *at se Nuo unquam servo melius vestiret*] „quam servulos suos" Arrian Epict. 4, 1, 37. libertus, quem libertatis adeptae poenitet *εἰ γάρ μοι κακῶς ἦν; ἄλλος μ' ἐνέδυεν, ἄλλος μ' ὑπόδει, ἄλλος ἔτρεφεν, ἄλλος ἐνοσοκόμει.*

SAT II v. 30 *olenti in fornice stantem*] Dio Chrysost Or 7 p 268. R. *σώματα ἀργυρώνητα ἐπ' αἰσχύνῃ προϊστάντας ἐκ οἰκημάτων ῥυπαρῶν.*

Ibid v 41 *Hic se praecipitem tecto dedit*] Perquam similia de Peregrino Proteo narrat Lucianus Peregr 9.

Ibid v. 83. *Adde huc quod mercem sine fucis gestat, aperte, Quod venale habet ostendit*] Contraria prorsus de meretricibus Atheniensibus narrat Alexis in Grotii Exc p. 374.

Ibid v 98. *parasitae*] Graphice has describit Hieronymus ad Eustochium suam 22, 29 *Eae virgines et viduae, quae otiosae et curiosae domos circumeunt matronarum, quae rubore frontis attrito parasitos vincunt mimorum* quas quaedam pestes abiice

Ibid v 101 *Altera nil obstat Cois tibi paene videre est, Ut nudam*] Eubulus in Grotii Exc p 635 *Ἐξὸν θεωρήσαντι πρὸς τὸν ἥλιον Γυμνὰς ἐφεξῆς ἐπὶ κέρας τεταγμένας Ἐν λεπτοπήνοις ὑφέσιν ἑστώσας κτλ.* Cfr Athenaeum 13. p 568., quem locum comparavit iam Scaliger ad Propert 3, 25, 13 Lachm., unde confer ad huius Saturae v 127 *Contra, reiecto quae libera vadit amictu — — Non ducet Timeo, propera iam surgere, quaeso Infelix hodie res mihi rure rexit*

SAT III v 12 *Saepe decem servos*] Octo habebat Horatius in familia sua rustica (Sat. 2, 7, 118) Dio Cass 39, 8 *Γαῖος τις γὰρ Πείσων δέκα δούλους ἐπαγαγέσθαι ἐπιτρέψας, εἶτ' ἐπειδὴ πλείονας ἐκτήσατο, ἀφῆκεν ὅσους ἐν ἐθελήσῃ χρήσασθαι κτλ.* Contra infimae sortis plebeius apud Arrian Epict. 3, 4, 4. Indignabundus „*ἐγὼ δ' οὐκ ἔχω δούλους;*" exclamat „*ὅσον πάντων αὐτὸς, ὅσον δύναμαι, κραυγάσω.*"

Ibid v 20 *Nullane habes vitia? Imo alia et fortasse minora*] Cum Cato „Confiteor me habere vitia, sed fortasse minora" Hinc Vossius *at fortasse*. Falsa sane modestia de semet ipso Seneca de Vita beata 18. *Haec non pro me loquor; ego enim in alto omnium vitiorum sum* quam modestiam immerito obtrudunt Horatio, qui haud fortasse legunt.

Ibid v 34. *Denique te ipsum Concute*] Arrian Epict. 3, 16, 5 *περίβλεψαι, ἀνασείσθητι, ἵνα γνῷς τίς εἶ.*

Ibid v 56 *Sincerum cupimus vas incrustare*] Alexis in Grotii Exc p. 577 *Τὸ καλὸν δὲ χρῶμα διαφανοῦς χρωζόμενον.* Seneca de Provid 6, 5. *Non est ista solida et sincera felicitas crusta est*

Ibid. v 20 *Communis sensus*] De quo locus prorsus egregius est apud Arrian Epict 3, 6, 8.

Ibid. v. 81. *Servum, — qui tollere iussus Semesos pisces tepidumque ligurrierit ius*] Epicrates in Grotii Exc. p. 689 loquitur servulos *Τί γὰρ ἔχθιον, ἢ — — ὀψῶν (sic)*

κείμενα Ἀρήτης ἠμείβετο ὀρνίθεια τε, Ὧν οὐδὲ λαμβάνειν θέμις δοῦλῳ φαγεῖν, Ὡς φασιν αἱ γυναῖκες.

Ibid. v. 85. *habeare insuavis*] Plutarch. Quomodo adul. 2. *Οὐδὲ γὰρ ἀηδὴς ὁ φίλος, - - οὐδὲ τῷ πικρῷ σεμνὸν ἡ φιλία καὶ αὐστηρόν.*

Ibid. v. 89. *amaras Porrectus ingula historias captivus ut audit*] Qui historias exploserunt fabellas vel convicia non meminerant lepidae narratiunculae apud Senecam Ep. 95: *Recitator Historiam ingentem attulit minutissime scriptam, artissime plicatam et magna parte perlecta, „Desinam" inquit, „si vultis." Acclamatur: „Recita, recita" ab his, qui illum obmutescere illico cupiunt.*

Ibid. v. 92. *Aut positum ante mea quia pullum in parte catini Sustulit esuriens*] Philo de profugis p. 567. M. *Ὁ μὲν γὰρ πεινῶν ἐπὶ γαστέρα καὶ πρὸ τοῦ στομάχου τὰς ἀπληστους διώξας ἐπιθυμίας, ἀκοσμως ἐμφορεῖται καὶ τὰ τοῦ πλησίον ἀποσπᾶσθαι κτλ.*

Ibid. v. 100. *Mutum et turpe pecus*] Cfr. Lucian. Amor. 33.

Ibid. v. 125. *sapiens*] De hoc sapientis specimine et exemplo satis comice Bion in Grotii Exc. p. 851. *(τοὺς φιλοσόφους) Τοὺς τὸν φρόνιμον ζητοῦντας ἐν τοῖς περιπάτοις Καὶ ταῖς διατρίβαις ὥσπερ ἀποδεδρακότα.* Plutarch. de tranq. an. 12: *ὅταν τοὺς μὲν Στωικοὺς οἴονται παίζειν, ὅταν ἀκούσωσι τὸν σοφὸν παρ' αὐτοῖς μὴ μόνον φρόνιμον καὶ δίκαιον καὶ ἀνδρεῖον, ἀλλὰ καὶ ῥήτορα καὶ στρατηγὸν καὶ ποιητὴν καὶ πλούσιον καὶ βασιλέα προσαγορευόμενον, αὐτοὺς δὲ πάντων ἀξιοῦσι τούτων, κἂν μὴ τυγχάνωσιν, ἀνιῶνται.*

Ibid. v. 130. *Alfenius*] Sic scribendum, trisyll. ut *Nasidienus* quadrisyll. Biondi *(Dissertaz. dell' Accad. Rom. d'Archeol. T. VI. p. 302)* ipse quoque de P. Alfeno Varo, ICto, nato circiter a. u. c. 680 et consule iam a. 715 intelligens haec addit: *che Alfenio fosse stato, se non propriamente calzolaio, almeno figliuolo di un mercatante di essi, chiara testimonianza ne fanno Acrone e Porfirione.* Contra Voss praetulit tonsor, inspiciens mibens suam adnotationem ad Virg. Ecl. 6, 7.

Ibid. v. 136. *magnorum maxime regum*] Arrian. Epict. 3, 22. *Τίς, με ἰδών, οὐχὶ τὸν βασιλέα τὸν ἑαυτοῦ ὁρᾷν οἴεται καὶ δεσπότην, Ἴδε κυνικὰς φωνὰς κτλ.* Plutarch. de abs. Stoic. opin. 5. *Ὁ τὴν Στωικὴν λαβὼν Ἀμάλθειαν πλούσιος μὲν γέγονεν, ἐρανίζεται δὲ τροφὴν παρ' ἑτέρων καὶ βασιλεὺς μὲν ἐστι, μισθοῦ δὲ ἀναλύει συλλογισμούς· καὶ πάντα μὲν ἔχει μόνος, ἐνοίκιον δὲ τελεῖ.* Idem adv. Stoicos 3. *ἀρ' οὖν ἐπὶ τὰ κοινὰ πρῶτα καὶ περιβόητα βαδιστέον, ἃ δὴ παράδοξα καὶ αὐτοὶ - - ἐπονομάζουσι, τοὺς μόνους βασιλεῖς καὶ μόνους πλουσίους καὶ καλοὺς αὐτῶν καὶ πολίτας καὶ δικαστὰς μόνους· ἢ ταῦτα μὲν εἰς τὴν τῶν ἄλλων καὶ ψυχρὰν ἀγορὰν βούλει παρῶμεν, ἐν δὲ τοῖς ὡς ἔνι μάλιστα πραγματικοῖς καὶ μετὰ σπουδῆς λεγομένοις ποιησώμεθα τοῦ λόγου τὸν ἐξετασμόν, Ἐμοὶ γοῦν ἥδιον οὕτως· τῶν γὰρ πρὸς ἐκεῖνα γενομένων ἐλέγχων τίς οὐκ ἤδη διάπλεώς ἐστιν;* Quae quidem reprehensio etsi iusta in Plutarchi aequales Graecos, in Horatium non cadit.

SAT. IV. v. 3. *malus aut fur*] Sic Aristoph. Plut. 5. *ἱερόσυλοι, ῥήτορες καὶ συκοφάνται καὶ πονηροί.*

Ibid. v. 44. *Erat quod tollere velles*] Interpretes non satis attendisse videntur ad vim v. *velles*, quibus Lucilii causa, quem ut ingenuum poëtam amas, optares, ut delere eius nonnulla tibi liceret, quo lectoribus melior atque elegantior appareret. Ut nos, accepit locum controversum praeter Turnebum etiam Iulius Caesar Scaliger Poët. L. 6 p. 786, ubi iudicat de Maphaeo Vegio: *In Dauni Epicedio multa sunt, quae tolli velis: illa tamen haud prorsus aspernenda est.*

Ibid. v. 85. *Hic niger est*] Alexis in Grotii Exc. p. 575: Ἀν' ἔστι, Ναυσίνικε, παμποίκιλον γένος. Ἐν μὲν τὸ κοινὸν καὶ κεκωμῳδημένον, Οἱ μέλανες ἡμεῖς.

SAT. V. v. 5. *Differtum nautis, cauponibus atque malignis*] Plutarch. de cohib. ira 12: πανδοκεῦσι καὶ ναύταις καὶ δραπέταις μεθύουσι πολλάκις ὑπ' ὀργῆς συμπίπτουσιν, οἰόμενοι καταφρονεῖσθαι.

Ibid. v. 7. *ventri Indico bellum*] Iulian. Misopog. p. 340 Sp.: ἀνόητός τις ἐκ παιδαρίου με καὶ ἀνόητος ἄπειρη προλαβοῦσα τῇ γαστρὶ πολεμεῖν ἐθίζειν.

Ibid. v. 28. *Cocceius*] Borghesi (Dissertaz. dell' Accad. Rom. d'Archeol. T. VI p. 286.) non de M. Cocceio Nerva, cos. a. u. c. 718 (ad quem omnes interpretes pontae verba retulerunt), sed de L. Cocceio Nerva, illius fratre, cos. a. u. c. 715, memorato etiam ab Appiano B. C. 60—64, scribere Horatium docet.

Ibid. v. 64. *larva*] h. l. non est simpliciter „persona" (*Maske*), sed μορμολυκεῖον, persona formidolosa incutiens.

SAT. VI. v. 4. *magnis legionibus*] Frustra haec sollicitarunt Wakefieldius et Fea. Cfr. Sal. Catil. 53: *Populum Ro. saepenumero parva manu cum magnis legionibus hostium contendisse.*

Ibid. v. 18. *a volgo longe longeque remotus*] Seneca Ep. 5: *Dissimiles esse nos volgo sciat, qui inspexerit propius.*

Ibid. v. 18. *Ipse mihi custos incorruptissimus*] Oderat enim triste paedagogorum genus, de quo Antiphanes in Grotii Exc. p. 643: οἱ Σκύθαι — γενομένοισιν — Οὐχὶ μὰ Δία παῖδας εἰσάγουσι βασκάνους καὶ παιδαγωγοὺς αὖθις, ὧν μεῖζον κακὸν Οὐκ ἔστιν οὐδέν.

Ibid. v. 93. *si natura iuberet A certis annis aevum remeare peractum*] Eurip. Suppl. 1080: εἰ δὴ βροτοῖσιν οὐκ ἔστιν τόδε, Νέους δὶς εἶναι καὶ γέροντας αὖ πάλιν.

Ibid. v. 101. *salutandi plures*] Pro sua explicatione Heindorfius afferre poterat etiam Senecae illud de Brev. v. 2: *Quam multis nihil liberi relinquit circumfusus clientium populus!* Molestias salutandi molestias egregie describit Lucianus in Nigrino 21.

Ibid. v. 144. *divinis*] Hos ita describit Maximus Tyrius Diss. 19, 3: οἱ ἐν τοῖς κύκλοις ἀγείροντες, οἳ δυοῖν ὀβολοῖν τῷ προστυχόντι ἀποθεσπίζουσιν.

Ibid. v. 120. *obeundus Marsya*] Appuleius Florid. 1, 3 p. 12 Oud.: *Marsyas vultu ferino trux, hispidus, illutibarbus, spinis et pilis obsitus.* Longe aliter exprimitur in Picturis Herculanensibus T. I. T. 9. Ceterum emendatio est adnotatio mea ex Boettigeri Kleinen Schriften I. p. 28.

Ibid. v. 128. *Vita solutorum misera ambitione*] Similiter Epicureorum vitam describit eruditeque Arrian. Epict. 3, 24 p. 494 Schw.

SAT VII v 5 *ἀπαστίσαι*] Aristoph Plut 337 *λόγος γ᾽ ἦν — πολὺς Ἐπὶ τοῖσι κουρείοισι τῶν καθημένων*

Ibid v 16 *Decuidi Gem Lysio Gloizo*] Eadem comparatione quater utitur Maximus Tyr Diss 3, 3 8, 8 39, 1 40, 4 Item Plutarchus adv Stoicus 14 Videtur mutata larve in Scholis philosophorum

Ibid. vv 19 20 *par — — Compositum*] Seneca de Provid 4 *Ignominiam iudicat gladiator cum inferiore componi*

Ibid v 31 *excutias*] Cfr Aristoph Av 507 Bekk. proverbium *κόκκυ, ψωλοὶ πεδίονδε.*

SAT VIII v 9 *Conservus illi portanda locabat in orcu*] Apud Furiamettum *Iscriz Ant* p 455 *TROPHIMO LIB FABIANVS. COS* (*Conservus*, non, ut olim explicabant *Consul* Cfr Inscr m. Lat N 2790 est.)

Ibid v 47 *ut illae currere in Urbem*] Horti enim Maecenatiani, ubi scena huius tragoediae fuit, extra urbem erant quamquam in proxima vicinia Philo de Leg ad Caium p 1000 Francof *μεταπεμψάμενος τοὺς δυοῖν κήπων ἐπιτρόπους, τοῦ τε Μαικηνᾶ καὶ Λαμίας πλησίον δὲ εἰσιν ἀλλήλων τε καὶ τῆς πόλεως* Cfr Marcellum ad Sat 2, 6. p 410 b Ed Paris 1605

Ibid v 64 *Et pressare manu*] V *pressare* certum exemplum est apud Lucretium 4, 1105 *pressantes dentibus ora*, ne etiam Cod Pinelianus Lactii manu scriptus et a me collatus, nec error subesse potest

Ibid v 71 *non paullo infirmior*] Simili *εἰρωνείᾳ* Panthus apud Lucian Pro imagg 7 *πάντα τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς δεισιδαίμονος καὶ φοβοδεὴς ἔχω.*

LIB II SAT 1 v 31 *neque — — usquam Decurrens alio*] Bentleius legit *unquam*, sed cum locus definiatur v *alio*, praestat, ut etiam tempus significetur v *unquam*, *usquam alio* otiosum est. Hoc tamen exemplum Forcellinus affert in v *usquam*, altera lectione non memorata, ut saepe in exemplis Horatianis atque omnino perquam optabile esse duco, ut in novo aliquo Latinitatis Lexico componendo accuratius quam adhuc factum est respiciatur Horatius totaque eius *χρῆσις*

Ibid. v 75 *Infra Lucili censum*] Collato Velleio 2, 29 probabilius est Luciliam, matrem Cn Pompeii Magni, huius filiam fratris poëtae, illius Lucilii fortasse, cuius meminit Cicero de Orat 2, 70. Cfr Borghesi *Dissertaz dell' Acad Rom. d'archeol* Vol. VII p 477

SAT II v 2 *Ofello*] Similis huic sapienti rusticano fuit Myro ille Chenensis, quem unum inter Graecos admiratus esse fertur Anacharsis ex vetere fabella apud Maximum Tyr 31, 4 neque longe remota est ab Ofellae vita tota illa venatorum familia apud Dionem Chrysost. Or 7, cuius priorem partem *εἰδύλλιον* venatorium, et egregium quidem merito dixeris. — Ceterum *Ofello* videtur unum de Graecis illis cognominibus apud Romanos usitatis (ut *Orestes*, *Philippus*, *Damasippus*, *Spinther*,) certe *Ὀφέλλαν* memorat Apollodorus Carystius in Grotii Exc. p 606, contra *Ὀφέλλιον* (gladiatorem, ut videtur) Arrian Epict. 3, 22, 27

Ibid. v. 40 *Romana — Militiae*] Plin. Paneg. 81 *Olim haec experientia iuventutis, haec voluptas erat, his artibus futuri duces imbuebantur, certare cum fugacibus feris cursu, cum audacibus robore, cum callidis astu* est.

Ibid. v. 55 *Si te alio pravum detorseris*] Inter eos qui maluerunt pravus fuit etiam Vossius. Saepe in talibus haeserunt Critici, ita, cum Eurip. Troad. 228 pro quam poëtice dixisset *Ὁ ξανθὰν χαίταν πυρσαίνων Κρᾶθις*, id est, *οὕτω πυρσαίνων ὥστε ξανθὰν γενέσθαι*, pedestri modo voluerunt *πυρσαίνων*.

Ibid. v. 65 *Mundus*] Philippus in Grotii Exc. p. 825 *Μὴ πολυτελῶς, ἀλλὰ καθαρείως*, ὅτι ἄν.

Ibid. v. 79 *dicimus particulam aurae*] Cfr. Arrian. Epict. 1, 14 p. 84. Schw. Id. 2, 8 p. 265. Maxim. Tyr. 4, 7 *ἄνθρωπός ἐστιν ζῶον ἐν μεθορίῳ τεταγμένον καὶ παρὰ μὲν θνητῆς πλημμύρας τὸ σῶμα ἔχει, ἐκ δὲ τοῦ ἀθανάτου ἀπορρώγα τὸν νοῦν λαμβάνει*.

Ibid. v. 128 *subsidit*] Sic Diogenes nonnullis, qui eum miserabantur, monstrare solebat *τὸ σωμάτιον αὐχμῆρὸν καὶ συνεστραμμένον*. Arrian. Epict. 1, 24. p. 125.

Ibid. v. 129 *Nam propriae telluris*] Prorsus eandem sententiam ex Stoicorum scholis repetitam proponit Lucianus Nigrin. 26.

SAT. III. v. 11 *Menandro*] Neglectum manet adhuc Dionis Chrysost. de Menandro iudicium Or. 18. p. 476 R. *τῶν μὲν δὴ ποιητῶν συμβουλεύσαιμ' ἄν σοι Μενάνδρῳ τε τῶν κωμικῶν μὴ παρέργως ἐντυγχάνειν καὶ Εὐριπίδῃ τῶν τραγικῶν κτλ. - - ὅτε γὰρ τοῦ Μενάνδρου μίμησις ἅπαντος ἤθους καὶ χάριτος πάσης ὑπερβέβληκε τὴν δεινότητα τῶν παλαιῶν κωμικῶν κτλ.*

Ibid. v. 19 *aliena negotia curo Excussus propriis*] *Περιεργίας καὶ πολυπραγμοσύνης* a plerisque insimulabantur huiusmodi Stoici et Cynici, adversus quod crimen ita eos defendit Epictetus apud Arrianum 3. 22 *τοιοῦτος οὐ τὰ ἀλλότρια πολυπραγμονεῖ, ὅταν τὰ ἀνθρώπινα ἐπισκοπῇ, ἀλλὰ τὰ ἴδια*.

Ibid. v. 33 *risum sapientior posse bonum*] Similiter in Stoicos locutus Mucianus apud Vespasianum *ὡς ὅτι σχήματος κενοῦ εἰσι πεπληρωμένοι κἂν τὸν πώγωνά τις αὐτῶν καθῇ καὶ τὰς ὀφρῦς ἀνασπάσῃ, τό τε τριβώνιον ἀναβάληται καὶ ἀνυπόδητος βαδίσῃ, σοφὸς εὐθύς, ἀνδρεῖος, δίκαιός φησιν εἶναι καὶ πνεῖ ἐφ' ἑαυτῷ μέγα, κἂν τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο μήτε γράμματα μήτε νεῖν ἐπίσταται*. Dio Cass. Exc. Vat. p. 114 Lips. Similia praebet Lucianus in Eunucho 8.

Ibid. v. 83 *Anticyram*] Eadem scriptura exstat apud Plutarch. de cohib. ira 13 *τὴν μανίαν αὐτῇ καθ' αὑτὴν ἡ Ἀντίκυρα θεραπεύει*.

Ibid. v. 95 *periisset*] Ipse Bentleius improbabat lect. *periret* a se in contextu relictam.

Ibid. v. 104 *Si quis emat citharas emptas comportet in unum*] Etiam hoc minus exemplum ex Stoicorum officina videtur depromptum. Arrian. Epict. 4. 8 p. 632 *οὐδεὶς ἐρεῖ, Ἐγὼ μουσικός εἰμι, ἂν πλῆκτρον καὶ κιθάραν ἀγοράσῃ*. Dio Chrysost. Or. 10 p. 302 R. *ἀλλὰ κιθάρα χρήσαιτο ἂν ὁ ἄμουσος, ἢ ἐπιχειρῶν οὐκ ἂν εἴη καταγέλαστος, κτλ.*

Ibid v 129 *servos ... quae aere pararis*] Sic re vera est in Ed. Ascensiano 1519 sive e Codice desumpta est lectio, sive recta fuit coniectura — Omnino his verbis utebantur cum significarent sibi in servos quidquid licere. Cfr Arrian Epict I, 13 p 80 dominus de servis suis *ἀλλ' ὠνὴν αὐτῶν ἔχω, ἐκεῖνοι δ' ἐμοῦ οὐκ ἔχουσιν*

Ibid v 133 *hoc pleonasmum oryzae*] Mnesimachus in Grotii Exc p 661 patruus *Ἐπεξέπασα με· τοὺς μεν ἰχθῦς μοι καλεῖ Ἰχθύδιον· ὄψον δ' ἂν λέγῃς ἴσον, καλεῖ Ὀψάριον.*

Ibid. v 216 *Pusillam*] Furlanetti Iscriz Est p 139 CVSONIA M F POSILLA

Ibid v 254 *Polemo*] Rem ita narrat Themistius in *Προτρεπτικῷ* p 365 D *ὁ Πολέμων ὁ Ἀττικός, ὁ κώμοις τε καὶ αὐλοῖς καὶ μέθαις πολλὰ πρότερον ἐντρυφήσας, ὅτι τὴν Ξενοκράτους συνουσίαν φιλοσοφίαν προσέβλεψεν, ἄλλοι μὲν ἐκεῖνοι φροῦδοι καὶ κῶμοι καὶ ἔρως ὁ πάνδημος τῆς Πολέμωνος ἐκπεσόντες ψυχῆς ἠμελήθησαν, ὁ δὲ τὸν ἔρωτα τὸν καθαρώτατον τῆς φιλοσοφίας ἀντιλαβὼν εἰς τοσοῦτον τῷ πόθῳ προῦβαινεν ὥστε καὶ τελεταῖς τοῦ θεοῦ τιμηθῆναι.* Erat omnino ex illis exemplis in philosophorum scholis allatis, quorum remel certe quari pudebat pigebatque Epictetum, cum dixit *μηκέτι παλαιοῖς ἐν τῇ σχολῇ παραδείγμασι χρώμεθα* (Arrian I 29 p 162 Schw).

Ibid v 291 *Iuppiter — — Mane dic, quo tu indicas revixio*] Dies hunc a septem diis designandi morem admodum communem lectum esse apud Romanos demonstrant praeter h l Tibull 1, 3, 18. Dio Cass. 37, 18 et VII dierum pictura Pompeiana in *Museo Borbonico* Vol XI T 3

SAT V v 60 *Nil rebi legatum praeter plorare suoque*] Lucian Tim 22 de eo, qui heredipetas sanditer testamento decepit *τοὺς μάτην κεχηνότας ἐκείνους, ἐς ἀλλήλους ἀποβλέποντας καταλιπὼν ἀληθὲς ἄγοντας τὸ πένθος*

Ibid v 92 *Stes capite obstipo*] Incertus in Grotii Exc p 911 *οὐκ ἐπίσταμαι — κατακεκλασμένος, Πλάγιον ποιήσας τὸν τράχηλον, περιπατεῖν.*

SAT VI vv 23 24 *Eso — — urge*] Sic apud Philon Leg ad Caium 26 Helicon ad semet ipsum *Νῦν ὁ καιρός ἐστιν, Ἑλίκων· ἐπέγειρε σαυτόν.*

Ibid v 39 *De re communi*] His verbis utebantur alterum attentiorem redditori Sic Plaut Aul 2, 2, 22 est quod te volo *De communi re appellare mea et tua*

Ibid v 414 *Cum subito ingens Vulcanum strepitus*] Prima enim luce servi solebant verrere triclinii pavimentum Lucian Dial Deor 24 *ἕωθεν μὲν γὰρ ἐξαναστάντα σαίρειν τὸ συμπόσιον δεῖ καὶ διαστρώσαντα τὴν κλισίαν εὐθετίσαντα τε ἕκαστα παραστάναι τῷ Διί.*

SAT VII v 83 *Quisnam igitur liber?*] Locum hunc egregie pertractat Dio Chrysost Or 14 p 437 R

Ibid v 140 *cessator*] Dio Chrysost. Or 66 p 334 R *Τὸν οἰκέτην ἀνιμένον καὶ παίζοντα ὁ δεσπότης περιϊὼν κλαίειν ἐποίησε.*

SAT VIII v 88 *anserris albae*] Genus femininum probavit etiam Bentleius in Adnotatt , etsi in contexto *albi* reliquit

EPP. I. I. v. 106. *sapiens uno minor est Iove*] Quid, quod longius etiam progressus est Chrysippus contendens: *ἀρετῇ τε οὐχ ὑπερέχειν τὸν Δία τοῦ Δίωνος, ὠφελεῖσθαί τε ὁμοίως ὑπ' ἀλλήλων τὸν Δία καὶ τὸν Δίωνα, σοφοὺς ὄντας, ὅταν ἕτερος θατέρου τυγχάνῃ κινουμένου.* (Plutarch. adv. Stoic. 33.) — ?

II. ANALECTA EPIGRAPHICA.

Paucis ante mensibus quam immatura morte extinctus est optimus ille Kellermannus, quem omnes Corpus Inscriptionum Latinarum prioribus longe perfectius aliquando editurum esse speraveramus Roma mihi misit emendationes mei selectarum *Συνταγματος*, ex *αυτοψία*, quae mihi concessa non erat, vel ex certis aliorum testimoniis desumptas. Has, quas gratissimo animo accepi, ne pereant, hic cum huius disciplinae amatoribus fideliter communicabo.

Num. 8. Exscripsi in Vaticano. — 9. Exsc. in Mus. Kircheriano.

13 et 14. Exsc. in Amphith. Flaviano.

21. Simillimae inscr. fragmentum mense Mart. 1835 ad Columnam Phocae effossum est, quod quum sic fractum sit ut totum latus sinistrum desideretur, de dedicatione nihil constat. Probianus praefectus urbi fuit uno a. 377. verum a. 416.

42. Emendanda e Borghesio, qui in Memorie d. Instit. archeol. p. 289 dedit e collatis inter se codicibus Marcanovae, Card. Canalis. Vallicellianae (B. 404) et Vaticanae (3279 p. 4). Has schedas marmor collocant Romae prope Capitolium in pavimento ecclesiae S. Martini ad Marforium. .... || P. MARTIVS v. 4 : DCCCC XLII. ID. OCT || v. 6. MARTI VERI || L. ATTIDIVS — || SATVRNINO. ET. GALLO. COS || v. 9. DCCCCL. PR. ID. DEC || v. 10. PROPVGNATORIS || IN v. 11. ATTIDI v. 18. DCCCCLII. IIII. ID. APR || v. 13. FVNCTI || .... ATRIVS. CLONIVS

60. Iterum 2389.

74. Exscripsi. 318 || TRIB — MAXIME MATRI || KARISSIMAE. || VIBIA — C. F. mihi est clarissima femina.

87. In Castello Moscano Tuscis effossa. Belleughans in Atti d. Accad. Rom. IV. p. 180 — CAMVRENAE || L. F. || CELERINAE || FLAM. FERONIAE || MVNICIP. SEPTEMP || MVNICIP. ET. INCOLAE || TVF. VTRIVSQVE. SEXVS || OB. MERITA. EIVS || H. A. I. R.

88. Ibid. Belleugh. l. c. L. MVSETIO || - MVNICIP. || TVFIC - CAPRENS

90. Non legitur ap. Vermigl.

106. Exsc. mihi Ambrosch et Bunsen. Quarta eiusdem Sallustii inscr. hoc anno Amiterni effossa est, mox in Bull. d. Inst. edenda.

149. IMP || - NVMINI || - PODALIRIO ||
124 not 1 Recte Nibbyum hoc affirmare auctor mihi est Abeken, qui lapidem Lavinii in castello exscripsit.
135 iterum 5858 et multo quidem correctior
136. Exscr. mihi Schepplg. v. 2 COS III P P IMP M || COLONIAE.
208. Exscr in Vatic PATRONVS - PERPETVS (sic)
255 not 1. Est A COMMentariis COnSularis et in lapide edito a Societate Antiquar Franciae III p. 317 n 31
295. Grut. 598, 6. (non 508. 6)
402 not 3, vel potius consularis, ut 2103 IM COS. GERM. SVPERIORIS
486, iterum 785 — 487. iterum 3809.
502 In parte lapidis aversa legitur inscr T. Vettii Augustalis decurion. Salonit., ut mihi constat e litteris e Furlanetto ad Lanzam datis
504. Exscr in Vatic. DM || - COH V PR PV || - EQ SING ||
530 not 2. Legio vero XII *Fulminata* appellata est, non *Fulminatrix*. Vid. Bull d Inst. 1858 p 198
537 Exscr in Vatic — *in*ADERENT CAPITOLIVM — EXIT
549 Exscr in Capitol Nunc vero ita se habet ANO , || . DEXEMET LECIONE . || . XIMOSQVE MACISTR TOSL || OVEM CASTREIS EXFOCIONT MACE , || VCNANDOD CEPET ENQVE. EODEM MAC || EM NAVEBOS. MARID CONSOL. PRIMOS. C || LASESQVE NAVALES PRIMOS ORNAVET PA || CVMQVE. EIS NAVEBOS CLASEIS POENICAS OMI || VMAS COPIAS. CARTACINIENSIS PRAESENTE || DICTATORED OI OII INALTOD M RIDPV C || IQVE NAVE T CVM SOCIEIS SEPTER || . QVE. TRIRESMOSQVE NAVEIS X. || M CAPTOM, NVMEI CD CD CD D C . . || . . . . . TOM. CAPTOM. PRAEDA. NVMEL ccIↃↃ : . . . . || . . CAPTOM. AES ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ || . . . . ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ ccIↃↃ || . OQVE. NAVALED. PR. AFDAD. POPLOI || . . . CARTAC . . . . NVOS D.
562. Frascati exscr Schepplg. — SER. N COS || AETOLIA
571 et 572. Burghes. Giorn. Arcad. XII p. 392. minime de sinceritate dubitat.
577 Exscr. — 586. Exscr in Vatic
580 Exscr Bunsen. Prioris censoris nomen iam non apparet. MVROSQVE || AE SOLO - COERAVE - PROBAVERE || IN - ALTVM. XXXIII || IN
592 not. 1. Cardinal. l. c. habet TRIB MIL. BIS. Q
599 Exscr in aedib. congreg. de propag. fide.
604. Pitac exscr Bobrowski misitque Appendicis
606. Exscr. in Vatic Corrige igitur notam 2901.

745. Exser. in aedib. Barberin. v. 4. V̄ III.... v. 5. PO.... v. 8. GENTESQVE. B.... v. 9. INDIC....
749. Exser. in Villa Altieria. DIVI. CLAVDI || AVGVSTI. LIB ||
785. Grut. 293. (non 293)
789. Exser. in Vatic. Prior inscr. nunc muro tegitur. PR ... LVTF - || M DRIANI - D XX CVR. Not. 2. Praetulerim Centum Virorum, Vejisque ellatam crediderim
781. Exser. mihi Ambrosch et Kramer.
790. Exser. in Vatic. — DACICI Ñ || Singula verba punctis distincta sunt.
794. Exser. in Vatic., ubi bis repetitum exstat. - TRICLINIARCR - IDVS - TRAIECTAE utrcque lapis - COLLEGII PONTIFIC.
799. Iterum 3068.
804. Exser. in Capitol. PRAETORIIS. — 809. Nota 2. ante not. 4. posita est.
832. Plactorius. Ita Fabretti 748, 555 et similiura quae a 1853 ad Montem Testaceum effossa est. Cfr. Bull. d. Inst. 1853 p. 88. et Gunrse Comm. XIV. p. 10. (Moneo tamen ipsum me hanc inscriptionem, quae sola litem dirimere potest, nondum vidisse. Borghesius Plotorium appellat.)
894. Iterum 2705. Not. 3. Libens Solvit. — 904. Exser.
913. Exser. v. 4. PARTH. v. 2. IMP. v. 3. IMP. Verba inde a III (incl.) usque ad finem versus reliquis posteriora sunt, erasis iis quae antea incisa fuerant v. 4. IMP - AVRELI - PII v. 5. PARTHICI posterius, itidem BRITANNICIS MAXIMIS v. 6. ARGENTARI - BOARI - $\frac{\text{LOCI CVI}}{\text{INVIVANT}}$ minoribus litteris scripta sunt, apparet vero verbum quod antea maioribus litteris scriptum hunc locum occupaverat LOCI.
922. not. 3. Clarissima Femina. — 925. Iterum 1276. — 941. not. 3. Piae Vindicis — 943. Exser. in Vatic. Apparent adhuc vestigia nominis Macrini erasi MACRINO.
985. Maggiore, Breve Comment. p. 7. .... XANDRI PII FEL || AVGVST ET CASTROR.
995. Exser. in Via Clivi Grylli. Q. HERENNIO ETRVSCO. MESSIO DECIO || NOBILISSIMO. CES. PRINCIPI IVVENTVTIS || COS. FILIO. IMP. CAES. C. MESSI Q || TRAIANI DECI PII FELICIS INVICTI || AVG ARGENTARII ET EXCEPTORES || ITEMQ NEGOTIANTES. VINI SVPERNAT. || ET. ARIMIN || DEVOTI NVMINI MAIESTATIQ EIVS
1059. Exser. in Vatic. — 1060. Exser. v. 2. .. FILIO (non I. FILIO) v. 3. ... INVICT (non .. L INVICT) v. 4. T DIVI. . AXIM. ANI SEN.
1118. Iam Neti in Sicilia, ut constat e Torremuzza p. 41. 53, qui v. 5 CVLTORI legit pro RECTORI
1149. Exser. mihi Bunsen et Kramer. Est columna milliaria XXXXII || DDDNNNFFFLLL || VALENTINIAN || O - GRAT || IANO TRIVMPHATORIB||VS SEMPER AVGGG BO||NO RPN || VOTIS X || MVLTIS XX.
1150. Exser. — 1172. Grut. 1098. 3. (non 434. 3.)
1174. Vid. Bull. d. Inst. arch. 1851 p. 40. SEMITA (non SENTA) - AD SVPEROS - HILARVS - IPSE.

1175 Exser. in Villa Pamphili v. 14. A LELIO APELITI — *ΠΗΛΩΝ ΠΟΙΗCΕΙC.* Nota 9. *ΕΙΠΕ ΟΥΚ ΟΥΚ ΗΝ* habet lapis

1183 Corrigenda n. Fea, Mon. pubbl. p. 40. — Ammenizione antiquaria p. 71. — Fragm. di Fasti n. 34.

1187 Exser. in Villa Caballiorum v. 3: QVAEST. PRAET. — Q $ PAR $ ... $ — || VE

1196 Exser. ibid. VE — PRAET $ PONTIF — CONSVLARI — QVAESTORI $ VTRA. PALATIVM || PRAEF. PRAET $ ... $ ... $ ... $ — Q $ FAR — VE — OPTIMO.

1200. Exser. in Vatic. ... — ... — ... IX. ... — ... — ... — ... — OPTIMO ...

1214 Quidni *Dolicheno?* — 1229, iterum 3726

1258 nota 1. fort. leg. FECIT, vel quod magis placet FEC. M

1259, iterum 3346. — 1280. Exser. mihi Schoppig et Kramer. — MVNICIPVM || ARAM || D D

1336 De hac inscr. omnino cf. Borghesi in Mem. d. Inst. arch. p. 290. Ipse eam exscribens nominum erasorum vestigia detexit

PRO SALVTE ET REDITV D N IMP CAESARIS [ ]
[C Iulio Vero Maximino PIO FELICI]
[INVICTO AVG] DOMITIVS BASSVS 7 FR cet.

Verum iam Maximini nomini nomina Alexandri Severi et Mammaeae cedere debuerant, quorum vestigia non effugerunt perspicacissimos Borghesii oculos

PRO SALVTE ET REDITV D N IMP CAESARIS M AVR
SEVERI ALEXANDRI AVG ET IVLIAE MAMMAEAE AVG MATRIS
AVG ET CASTR DOMITIVS BASSVS 7 FR cet.

Cetera recte se habent apud Grut., delenda igitur || post REDVCIS

1382 Exser. mihi Schoppig. LIBERT || SACRVM || POSTVM AEDIL ||

1385 Grut. in fine addit S Ī — 1379 not. 2. Q Quaestorum duorum lib.

1386 Exser. in Vatic. D LAELIO BALB || C. ANTISTIO VET || COS

1409 DEO MERCVRIO Annal. für Nassauische Geschichtskunde I p. 46

1441 Constitui sunt anni 14 ante Chr. n., vigiles vero sex tandem annis post Chr. n. ab Augusto instituti sunt. Quodsi igitur inscriptionis sinceritatem vindicare volueris, necesse erit dicas sermonem esse aut de vigilibus ante Augusteos Romae institutos (quorum Appianus obiter meminit), aut de vigilibus municipalibus.

1434 Exser. in Vatic. CVRAVIT || — 1448. Spalati in aedib. episcop. Exser. e sched. Boghetichianis n. 40. — 1483. Exser. in Vatic. — SACRVM || — || PLARIANVS — 1488. Exser. in porticu S. Mariae trans Tiberim. Lapis genuinus est. v. 4: LIBER ITER BROMIO

1495 Exser. in Vatic. BELSIANAE - FRVGIFERE || ARISTIGERE. In latere sinistro legitur PAX CEREREM NVTRIT || PACIS ALVMNA || CERES, in dextero BELSIA SEMPER ERIT || LIBER ET ALMA || CERES. Diu de sinceritate dubitavi neque adhuc mihi liquet. Litterae formae pulcherrimae, marmor ita conservatum, ut heri ex officina exisse dixeris.

6

1302. Exscr in aedib Rondaninis — 1337 Exscr in Villa Santafiore ad Portam Salariam — 1347 Exscr mihi Ambrosch. — 1349 not 2 Fort. EX S. C ut 2129 S C TRIB MIL — 1351. Adulterinum huius inscr exemplar inveni in Vatic.

1358 Conferenda fortasse CALBIENSES DE COH III n 1998 — 1363 Exscr in Capitolio Est sincerrima — 1374 Exscr in Vatic. sacrvm || proserpinae sacrvm || ministra itervm anni xxxi

1404 Salerni in aedib opisc. exscr Schoppig CVRVLL - ACCENSVS || CONSVLI - EST FASTIGIVM ||

1639 Borghetti haud longe ab Interocrea Giorn Arc XXIX. e Sched Donatelli — 1744 Exscr in Vatic — FAMILIAE - CAES N || SER EPAPHRODITIANVS DISP

1739 Falsae inscriptiones et totum monumentum, teste Gerhardio qui vidit — 1754 Exscr in Vatic FORTVN PRAETORIAE || SACRVM || — CN COPONIVS EPAGATVS || CVRATOR

1790. Exscr in Vatic — COH I — in fine L L

1794 Exscr in Vatic. Sincerrima — SANCTE - AVRELIVS || - KARCerarii (vid Vigiles meos) - VRB || D D (fort D P) In lat dext. DED || KAL IAN

1795 Exscr in Vatic — RESTITVIT ... - MVLLIS — 1797 Exscr in Mus. Kirch — LIB || — 1799 Exscr mihi Schoppig - ET || ROMAE (Monum d Inst 1850 tab 15 falso AC)

1800 Omittendi Grut. 103 7 et Mur 1009 8, qui inscr non habent

1860 Exscr in Vatic Est sincerrima — 1888. Exscr in Vaticano

1925. Exscr in Vatic LVNAE || - C VETTI - LIB || — 1909 Albens. Panvin Civit. p. 609 Spon Misc p 279 — 1953 Exscr in Vatic. Est ara triangularis quae in fastigio basim parvulam rotundam habet cui statua superposita fuit — 1944 Exscr in Vatic — CELE || - DO. NA PO - Quattuor pedum plantae - FI ||

1960 Exscr in Vatic SATVRNO (Ag. Sat.) MARTI (Ag Mart.) Rectus mihi cognomen est Not 8 Unice explicand Pine Vendhes.

2099 Annal für Nassauische Alterth 1 p 19 — GEM P F ALEXAND || D D D FORTVNAE VO||TI COMPOS De cognomine legionis cruce vide Memor d Inst. Arch p 298 — 2120 Spalati (non Spoletii) Habeo e sched Boghetich Idem error redit Grut 16 9; 86 5 — 2134 Exscr ad Columnam Phocae — 2135 Exscr in S Pauli ... || - lvcii || anni - || dalmatae

2175. not. 1 Dignetati mihi quoque cognomen est, verum de una tantum muliere duobus cognominibus praedita sermonem esse credo, et lego COMINIAE Lucii FILiae VIPSANIAE DIGNITATI Clarissimae Feminae

2183 iterum 3905 Nota 4 Gruteri lectionem praetulerim, qua nobis DECVRIO TRIDenti offertur, ut mox DECVRIONI BRIXIAE

2207 Exscr in Vatic. Prius COS iam non apparet in marmore — HOENII - ANNI LARGI FLAMINIS v 4 et 3 omissi sunt L. SALVI KARI FLAMINIS || T FVNDANIVS VITRASIVS POLLIO LOCO || - HEREN IANO - RVFVS LOLLianus CentanNVS || LOCO PONTI FaLCOnis || qVINTIO Maximo

2244 „Ipsi quoque Marinio" Scilicet Marinius credidit ad exemplum Gruterianae 25 10, fictam esse nostram inscriptionem De Sacerdote Vestali non potuit dubitare cui quotidie ante oculos erat sincerrima illa Gruteriana (supra num. 696. non dubitavit Orell.) quam et ego in Vaticano exscripsi.

2248. Mus. l. l a a hanc inser non habet — 2253 Fabam hanc inser exemplar levavi in Vaticano — 2255 Exscr in Vatic - INSIGNI || LVPERCO || - CONDITORI — 2260 Exscr in Vatic

2270 Exscr in Vatic v 4 M SERVILIO Q F RO- — v 2 FABIANO est - INFERI || - PROVIN ASIAE. PRAE || - Q || - HONORATVS || - LEGI , ita ut appareat plures numeros fuisse adinnectos. In fine additur AMICo .

Pag 294 num 2276 (non 2275) — 2284 Exscr in Villa Mattheiorum - KAL. FEBR ||

2302 Exscr in Vatic D § M || MES. SO BI || MVS TAE || BA THY LI || A NENSES (Hic litterae insculptae est)

2369, iterum 2760 — 2377 iterum 2702 — 2410 Exscr in Vaticano xxxv - nissimo

2444 Exscr Frascati in Villa Tusculana — TVSCVLANIO - AEDITV || CASTORIS - AVGVSTALIVM - RECEPTVS || FRATRI

2457 Exscr in Vatic — PHILEMA — 2470 Exscr in Mus Kirch — CLAVDIAE || - DIVI AVGVSTI

2490 Epist Furlanetti ad Lanzam „Nella tin 7 la pietra ha CETERA cioè ceteroquin, a nella fine della 10ma non occorre la S, che neppure vedesi nella pietra"

2536 Flaviani quoque Amphitheatri subsellia nomina dominorum continent Quae supersunt collegi Sylloge mox inserenda

2550 Prius fragm emendavi ad marmor quod in Vaticano inveni

2575 not. 4 Recte. Ita habet marmor quod in coenobio S. Pauli exscr

2619 Exscr in Villa Alticria — REMPVBL || - MANC || GREGVM DO- || AVGG || ET 2651 not. 2. Explica Opto voS AD SVPEROS BENE valERAE Cfr Bull d Inst arch 1855 p 47

2633 Exscr in Villa Borghes - GLAPHYRI — 2634 Exscr in Vatic ET ultima vox est, nihil fractum neque detritum — 2646 Exscr in Vatic || ICONIVM L || — 2661 Exscr in Vatic — 2664, iterum 4661 Milanae exscr Standardus secundum Cantinum, Iscr dell Accad Colombaris l p. 145

2688 Exscr in Vatic A F || CELERIS FECIT || — 2700 Exscr in Vatic Explicaverim potius RVLLato — 2715 Exscr in Vatic — 2719 Exscr in Vatic — 2720 „SALVINVS" Fabrettianam Muratorius 849 4 mutilam esse indicat sub finem versus primi fortasse igitur legend SAL VINli vel VINCii — 2732. iter 4269

2759 Exscr in Vatic illustTAO - sancTiTaTis || maTronae sT - || oirq convux || superesi — 2787. Exsc in Vatic — 2861 studeas

2892 Exscr in aedib Torloniorum — rilaaro - iv r r ra ixi x r viii

2896 Exscr in Vatic oi vio || tvlaio. lar - amantissió carissima || vi - convaliam || donavit — 2899 Exscr in Vatic - || vir n servo catri || — 2900 iterum 5339 — 2910

Exscr. in Villa Sciarrae ... CAPITOLI - ANN — 2929. Exscr. in Vatic. Nunc desiderantur || T FLAV. - || MOLLIT - || A - Lapis habet sic. servs est || ... TRE-LVM - VLM. CONTVB. — 2950 Exscr. in Vatic.

2945. Exscr. in horto Nobb. de Columna. — A CVB. — 2968 Exscr. in Vill. Altieria Not. 2. Haud scio an praeferenda sit explicatio, quae verbis EX HERMAEO contineri loco et simul officii Philadespota definitionem doceret.

2985. Exscr. mihi Schoppig et Kramer — CALVCVS CALOVRVS || OCTAVIVS VI VIR || SIC — ... || HERACLIDES DEDIT ... || - IS || PVBLICVS DEDIT ... || - PATRIMON || ...

2986. Exscr. in Vatic. — PISIANACTE. PATRE N LIBERTO || — || LIB ADIVT ARAT. CONIVG || B M

Pag. 363. Ut ineditam habet etiam Gius. Berini, Indagine sullo stato del Timavo, Udine 1826 4° (quod opus bibliopolis commissum non fuit) pag. 8. Marmor exstat in presbyterio ecclesiae S. Ioh. Bapt. et ita a Berinio datur: S A S PRO SAL || AQVILINI || VILICI AVGG || ET TITI IVLI || AQVILINI || IVLIA || STRATONICA || V S. Post ea quae Marin. Fr. Arv. p. 582 scripsit, dubium nemini erit, quin legendum sit *Silvano Aug. Sacr.*

3049. not. 2. Flaviae Felicis, ut patet e Vigilib. meis, App. n. 99.

3070. Exscr. in aedib. Pianis. VRB - MIL. AN. — 3085 Exscr. in Vatic.

3089. Ad oppid. Podii S. Laurentii in Sabinis (non Romae) Fabrett.

3095. Exscr. in Vatic. — ... || CONIVX - ... || ET ... TRIB ...

3100. „Hominem duarum tribuum." Operae pretium erat explicare inscript., quam saepe in Capitol. legi (Guasc. II. 460), ubi occurrit: L. ENNI L F POM||PTINA OPTATO || DERTONA TRIB || SCAPTIA VETERA||NVS est.

3134. Exscr. in Vatic. v. 4: OVf — v. 5: PRAETOR ... - CANDIDATO ||

3142. Exscr. Frascati in Villa Tusculana. — M' - M F - PRO COS - SACR

3149. Pescinae exscr. Bunsen et Melchiorri qui possidet. Pro C. ORESTIO uterque COMODESTO (Bunsen addit secundam litteram fort. esse punctum) - VRBIS FERIARVM || LATINARVM QVAESTO || - AETRVR - || CVR REI P. SPLENDIS||SIMAE CIVITATIS || - TEM||PORI - || ET ALIAR (pro ALIAR vel ALIM Sartius cum AEMIL.) - AB ... || NENTISS ... . PAT ...

3157. not. 4. „ad Antonini tempora." Et recte quidem, lapis enim secundum Alterthümer in der östr. Monarchie 1889 n. 206. ita se habet: M. GAVI ... || MAXIMO ... | PRAEFECT ... || PRAETOR ... || L. CAMMIV ... || SECVND ... || P. P PRAEF LEG ... || PROC AVG || AMICO

3161. Exscr. in Vatic. — ... - ... - ... - ... - ... || - ... - ... - ... - ...

3174. Exscr. in Vatic. Priores duo versus iam non leguntur in marmore, videntur autem tabulae insculpti fuisse dextero lapidis lateri annexae, cuius foramen adhuc exstat - - || T. ARRVTENI || T. ARRVTENIO - VC § || - CONSVLARI ||

PICENIANNO - AMPLIS || - ACILIVS || GLABRIO FAVSTVS VC LOCI - || $ LIBENS OPTVLI $

3176 Locus revera est Albacina. Vid Bellenghum in Atti d Acc Rom IV p 129, qui inscr ita exhibet C CAESIO C F OVF || SILVESTRI P P || PATRON MVNICIP || CVRAT VIARVM || ET PONTIVM VMBRIAE || ET PICENI ALLECTO AB || OPTIMO IMPER T AELIO || ANTONINO AVG PIO || LIBERTATI PATRONO || OPTIMO AC DIGNISSIMO || L D D D

3178. Conieceram TRIB MILIT postquam autem lapidem Vaticanum vidi (Vigil n 292), qui adeo compendium offert EQ R IIII MIL PER O||MNIA BONO VIRO ret, aliter explicandum esse animadverti Fortasse ad exempl Fabrett. 115 n 297 (MILITIA PRIMA) explicari potuerit IIII (quattuor) MILITiarum

3180 Exscr in Capitol M F i' - ROMAN || — || 7 FR Est 7 frumentariorum, legio XI CL FRetensis non fuit unquam — Guasc p 217

3188 Exscr mihi Gaya FL (?) GORGONIVS - COMITI LARGI||TIONVM PRIVATA||RVM EX P PRET FIE SIBIIVS

3200 Exscr in Vatic COIVGI - || EOR — 3224 Exscr in Vatic BENEMERENTI || FECIT

3245 Exscr in Mus Kirch — MANIB - POLYCLETI Mur 731 1 et 981 1

3247 Exscr in coenob S Pauli (non in Capitolio) 3255 Exscr in Tabulario

3318 Borini Stato del Timavo p 37 lectum sic habet TRAIANVS HADRIANVS PIVS FELIX — 3329 „Spon corrupte" Nihil interest inter exempl Spon et Gud, nisi quod apud priorem AV illud abundat.

3336 Fabr 76, 176 (non 177) — 3343 Exscr in Villa Albani - || ovi FviT ad spectvlis || - aphrodisia

3366. Exscr mihi Scheppig et Kramer d alfio c. fil||ivs clementi || maximo III vir. i d || aedil q pecvniarvm || pvblicar q alimenTor || pveri et pvellae. qvi ex || liberalitate sacraTis||simi principis alebant || adiectione conseNsv || parentivm ex aere || conlato || s. c l. d

3371 Mirum revera videtur viros doctos de hac inscr non dubitasse Mihi quidem sufficit ad suspicionem movendam nota illa „in agro Tudertino" de fraude vero certus sum ubi additur „ex sched Vatic" Tuder per longissimum temporis spatium domicilium erat fraudatorum vaferrimorum, et collectio inscriptionum Tudert quam ante aliquot annos rum instituto arch communicavit Cirrolinus referta est, immo constat ex fraudibus manifestissimis. Sapientissime igitur Borghesium adolescentem per literas admonuit Marinus „cautissime accipienda omnia quae Tuderte profecta sint impostorum patria" Non igitur cogitandum est de prava descriptoris lectione in inscriptionibus Tudert suspectis, verum omnes sunt reiiciendae, praesertim si rem aliquam novam obtrudere nobis conantur

3373 Unam retinenda tertio Gudiano, quam ipse saepissime in marmore vidi quod in aedib Matthaeiorum exstat. Murat e more suo inscriptionem emendando

vitiavit, quum ipsi haud constiterit quinam fuerunt XXVI viri De his autem vide Bunsen LIV 26 et Vigiles mees n 253

3361 Casertae — 3394 Exser mihi Kramer — ITAL. || DIVITE

3394 Bonnae exser Gerhard. — MARTIVS || - SEVERIANAE || ALEXANDRI ||

3406 Exser in S Mariae trans Tiberim — || T F VEL - || COH XIII - || 7 VINDICIS - || ANNIS XXXVIII Post annorum numerum additur MILITAVIT AN || XX FECIT HERES || B M

3407 Exser in Vatic. — PP FRATRI - V E — 3416 Exser in Vatic — TVR VLPI - MIL. A || XIII - VICTORINVS || VEXILARIVS (sic) B ET T FL. - OPTIMO || — 3447 Lapis CLAVDIO C F PVLCHRO — 3454 Exser mihi Kramer — 3456 Exser in Vatic. V nitim vss. suf

3457, iterum 3860 — 3455 Exser in Capitolio M BLOSSIO || Q F ANI (non igitur de Fano patria cogitandum) - MACEDONIC DONATO AB || - ARMILL. PHALER || - DIEM || CONSVMMATIONIS - OPTVMO || - ET LIBERTIS ET || LIBERTABVS SVIS POSTERISQVE || EORVM LONG P XXX LAT P XVII

3461 C LVCILLIVS Grut. — 3462 not 2 optionibus valetudinarii et arcarii

3478 In omnibus paene exemplis sunt FRumentarii Legionum

3494 Exser in Vatic - AEMILI — 3495 Exser in Capitol SEGOnino || LIBRATORIS ET TESSERAR AVGVS ||

3509 Exser in aedib Albanorum. — 3520. Exser. in Vatic. Supra vir exsculptus est cornu canens D M || M. ANTONIVS || M F IANVARIVS || - COH VII - ANN XXXII — 3528. Exser in Vatic In fine additur CVM EQ PVER. CAIVS EIVS — 3529, iterum 3990 — 3532 not. 5 Potius COMmanipulari

3564 Certus esse velim non idem cum hac inser accidisse Dorowio atque mihi accidit cum alia inscriptione ad Viam Appiam prope sepulcrum Caeciliae Metellae effossa C MVRDIV || FORTVNATVS || NVMQVA FELIX || MILIT A Supplendum enim credidi MILITAs, simillimamque nostrae inscriptionem invenisse me ratus sum. Quum autem duobus annis post mihi contigisset ut ipsum marmor manibus tractarem et accurate examinarem, eiusmodi ultima verba esse inveni || MILIT ANN || COH .

3587 Exser in Vatic D M || P AELIO - MONNI - XXXVI - || AVRELIVS SEXTIANVS — Habet iam Grut 517 9 — 3559 Exser in Capitol D M in lapide neque est neque fuit — 3569 Omnino corrigendo ex Amaduzi Anecd IV p 593 Fea Fasti p 86 — 3574 Corrigendo e Vigilibus meis n 42

3594 Urbini apud Fabrettum — 3637 Aquileiae — 3638 Grut. exemplar pessimum sequendus erat Morcellius St p 028. qui inscriptionem ex αὐτοψίᾳ exhibet. — 3669, Correctio 4906 — 3672. Exser in Villa Matthaeia — RVRRIANI || - SANCTVAR - INTRA

3699 Aquilae exser Bunsen T TITSIENO OCI VI || ORFIO FVLCINIO, C. IECIO AED || PRAEFECTVRA — Pro PRO REDITV quod praeferendum videtur, Bunsen PPC. TDIIN - AVG || FORTVNA.

3705. Exser mihi Ambrosch — 3722 Exser mihi H Bunsen — ELAINI - COLL. FABR. - ANNONAM PERPETVO || - L D D D C A T VARIO SEVERO

3746 Fabr 484. 401 — IV LIO MA||R CO - OMN MVNERI - VI|NNIS XII MSIBVS DVOBVS D||IEBVS Exscripsi in Vaticano

3785. Aletri unde mihi misit Tomeius gubernator — 3786 Lanuvii

3794. LANVV||INORVM Giov — 3810, iterum 4050 lapis fractus est intra versuum primi et sexti, Iorio p 30

3886. Exser in Vatic — AVGVRI LAVR || - COLLEGIA FABRVM - CLEMENTIS || - COL||LEGIOR QVI AB IPSIS OB LATV — 3929 In Castello Fusano exser Kramer — AVGVSTALIS QVINQVENN || - AVGVSTALI IDEM

3949, iterum 4409 — 3970 Exser in coenob S Pauli . . . . P CORNELIVS

3982. Aquilae exser mihi Ambrosch et Kramer — 4001 Exser mihi Ambrosch, v 5 CASIN — 4023 Grut 4123 2 non legitur cognomen *Legio* — 4053 Cum Forcellinus s v *Iduarius* legat *Kalendariorum et Iduariorum* inscriptionem quae cognomen *Iduarius* exhibet (Donat 401 3) exser ego in Vaticano — 4089. Exser mihi Ambrosch

4077. Exser in Vatic. — D. M. S || C SEPTIO REGVLIANO, EQ. R. || EVLIVS OLEARIO EX BAETICA || CVRATORI EIVSDEM COR||PORIS NEGOT VINARIO LVGV||DVNI IN CANABIS CONSISTEN || CVRATORI ET PATRONI EI||VSD. CORPORIS. NAVTAE ARARI||CO PATRONO EIVSD CORPORIS. || PATRONO IIIIII VIR AVGVSTAL. || CONSISTENTIVM. L. SENTIVS || REGINVS AVG ET VLATTIA. || METRODORA ET||DEM PONENDVM CVRAVERVNT || PROCVRANTE IVVENTIO ET || BELONIANO EX (Nihil deest.)

4790. Morini inser haec est.

AVSTORIBVS IN CVPA VNA NVMM XXX. TABVLARIS IN SINGVLIS. APOCIS NVMM XX EXASCIATORI IN CVPA VNA NVMM X FALANCARIIS QVI DECICONIS AD TEMPLVM CVPAS REFERRE CONSVERVNT NVMM CVSTODIBVS CVPARVM DEAMPVLLIS PLACVIT VT POST DEGVSTATI POSSESSORI REDDANTVR PROFESSIONARIIS DECICONIS STATIM VT ADVENERET VINVM IN VNA CVPA NVMM CXX	Misorum Fragmentum huius inscr in Vatic. inveni, quod monstrat falso a Morinio superne et manu sinistra fracturam indicatam esse. Ita enim se habet AVSTORIBVS IN CVPA VN TABVLARIS IN SINGVLISA EXASCIATORI IN FALANCA

4152, iterum 4455 — 4155 Exser in Vatic — FAVSTI || - FORTVNATI - FECERVNT || - EXLIBERIS § LIBERTA || - POSTERISQVE § EOR||VM

4165 Exser in Vatic. D. M non est in lapide. — L. FVRIVS || L. L - DE || SACRA - L. F || TERTVLLAE Subtus in duabus tabellis parvulis marmoris iuxta duas orbes insculptus legitur [PVSILLV] . . . et [NIMPHIS]

4181 Exser in Mus Kirch — IVCVNDE || - CONIVTEI - EVO EST (non est) ' ... A AR-NAE. — 4184 Exser ibidem. — ALLIVS (?)

4186 Sched Boghetich habent MAVRENTIVS — 4196 Exser in Vatic Nunc versus primus paene erasus est, litterarum residua cum lectione Gruteriana conveniunt. V 3 legi HOR VIII MEVIVS

4217 Exser in Vatic. P CALVINS. P F || IVSTVS || MANCIPS || OPERARVM || QVINQVAT || ITEM FLA-VIAE || ARGENTARIAE || LOC. MONVMENTVM || CVM AEDIFICIO || ET, VIVVS FECI MIHI ET || CALVIAE || ASCLEPIADI || CONIVGI. — 4223 Exser in Vatic. — 4230 Ibid FEC. — 4235 Ibid - RECTOR || ... — || ... (passim insculpti sunt accentus)

4240 Exser In Vatic — ET P||RVBRIVS AGATHO SOLARIVM - ITEM PAVIMENTVM || - || CIRCVMITVM — 4249 Exser in coenob S Pauli — 4253 Exser In Vatic - DIS Ultimum versum ego quidem in lapide non vidi

4270 Exser in Mus. Kirch. - VOLCACI — 4272 Berini, State del Timavo p 23. Effossa est a 1778 „alla punta Barbariga, dirimpetto a Pola " deinde Venetias transvecta in Mus Nanium Edita est a Gravisio in dissertatione operibus comitis Carli inserta Berini diversam habet versuum distributionem, praeterea omittit D M v 3 legit HISTRIAE, similiter v 6, v 5 CISSENS v 7 T CORYLL. CRYSOMALVS, v ult. LIBER

4355 Iterum 4790 Exser In Vatic Non terminus, verum protomae feminae insculpta est. Effigies est dimidiata et parvula, supra caput telum extenditur, ad sepulcrum pertinuisse videtur - IVSSERIT lapis

4384 Exser in Villa Altieria C IVLIVS CAN||DIDVS LIB SAMIARI || QVINTIANI - AESCINIANO - || LAEVA AMONIMENTO - INTRORVRSV || — || SAMIARIS DO-RYPHORION — 4388, Postea edita in Annal d Inst arch 1851 p. 387 una cum duabus maioribus fragmentis

4560 Exser in Vatic — IVLIANI V || — || HONORIFICENTIAE N - REQV || MVS TESTAMENTV || FECI - ET HOC IPSV EXPL - ETNO||HABT - POSSEDEAT || — 4570. Vidi in Mus Kirch, tempus vero describendi defuit — 4579 Exser in Vatic - HEREDEM NON — 4588. Exser in S Mariae trans Tiberim - SIBI ET SVIS

4591 Exser In Vatic TRANSIENS non est in marmore - MONVMENTVM || SIVE SEPVLCHRVM QVOD || — || VIVVS ET IVMA — IIS

4603 nut I. Mihi est Cum Consilio Collocutus, ut in lapide Capitolino (Vigiles n 13) qui Vigil Praefectorum interlocutiones continet

4629 Spalati Emendavi e sched Boghetich — ET || CENT - P. M. LI MENS V D X || IANVVARIE - ' XXV || — 4456 Exser in Vatic

4530 Exser in aedib Rondaninis - AN XVIII M VIII D XVI - FEC nunc abest, itidem totum fragm alterius inscr — 4552 Exser in Vatic - CONPA-RAVIT POSTERIS || EORVM

4549 Exser. In Villa Altieria. V E. || (non V C||) - CONPARAVERVNT - ET HOR TVLO - IS LM IL N (sic)

4559 Exscr in Vatic D M || CLAVDIAE FOR| TVNATAE F DVL||CISSIMAE B M || IN AGRO P IIII || IN LATITVDINE || P II || FECIT CLAVDIA || CHARITE MAT || VIXIT ANN XI || MX.
4561 Exscr in coenob S Pauli
4698. Exscripsi — C. POBLICIO - MONVMENTO - Partr intuentibus dextera repetitur inscriptio, ita vero muro tecta est, ut nonnisi duae primae litterae legantur C P ....
4740 not 2, potius NATVS
4760 Exscr in Vaticano
4774 Mihi quoque suspecta Quod vero ad praenomina attinet praeposuerim legere M' FLORVS M FL F M' FL PRONEPOS
4778 Exscr in Capitolio Not. 3 Lapis habet ut Grut
4784 Exscr in Vatic - maleuola || - orientis - || votaasque (sic) - Tvovlvo - ser legi pro ser
4786 Exscr in Vatic - INQVITARE - || CONPARABIT — Non ornamenta ubscuouo, verum Genius facem tenens et bigo vectus
4821 Exscr in Vaticano
4834 Exscr in Villa Aldobrandina
4838 Salvroe exscr Ambrosch
4877 , ipsi lapidi insculpta? Ipsi lapidi Conservatur nunc in Museo Capitolino iuxta tabulas Arvalium Ita vero muro affixa est columna, ut nonnisi Maxentii inscriptionem oculis legere possis graecam digitis legas necesse est
4927 Exscr in Vaticano Abest nunc prima littera
4928 Exscr in Vaticano — || LAVDIVS (sic, non CLAVDIVS) Fortasse lapis Vaticanus recens exemplum inscriptionis antiquae est, id quod forma quoque litterarum monstrare videtur Alioquin legerem 1 AVDIVS (i. Avidius)
4953 Exscr in Vaticano - PATRIS PYRGENSIS
4959 Omissum est Ibid. p 469, 43
4962 Tibure cippus revectus est, exstat Marcerotae.
4985 Annal. für Nassauische Alterthumskunde 1 four. 2 et 3 p. 19 — CONLABSVM|| RESTITVERVNT - MATTIACORVM - III QVORVM - CVR BIS (pro C. VRBIVS) v 8 Maximini nomen scalpro paene erasum est
4994 Habet e sched Lanzii
4995 Iidem. In fine D. XX
4996. Iidem Not 4 Quidni Mulae?
5003 Exscr in Vaticano. — quanTum || - o Annis - ad - novaTur. Nomina erasa tres priores litterae optime distinguuntur COM||||||||
5015. Exscr in Vaticano.
5031 Secundum Bull d Instit archeol 1862, p 167 legendum est NARIÆ || NOV SAN||TLÆ || T FRONTIN || HIBERNVS || V. S. L. M
5048. Exscripsi in coenobio S Pauli — ADITVM NON HABEB ET (habebit)

3314 Supra omnia Exser in Vaticano. Singula verba punctis distincta sunt - MANSVETVI || - SEX||GOTIANTVR - QVAE AD||IVNGANT ... || ... IVI

4947. Exser. In Vaticano. Supra exsculptus est puer clava armatus, ad cuius sinistram panthera, ad dexte cervus. || MILIARIVM SECVNDVM ET III || - PRAEDIS - COLLEGI EIVS DE IVLIA MONIME || ET SOCIS - MONIMES || - SAGRIFICIA (sic) - ITA LICLAT (sic) - || IPSINE || I SVNT ||

* * *

Inter libros epigraphicos nuper in Italia editos praeter Reifernanni Vigilen et Iosephi Gattiii *Musei Kircheriani inscriptiones ethnicas et christianas in sacras, historicas, honorarias et funebres distributas*, *Commentariis subiectis* Q I M D O C (quod in maiorem dei gloriam cedat) *Mediolani, ex typographeo Pallonia* 1837 8. eminent 1) *Le antiche lapidi del Museo d'Este illustrate Padova*, *Muneren* 1887 8. dono mihi missae a doctissimo editore, Iosepho Furlanetto, de quibus nonnulla excerpam.

Pag. 1. Optimis argumentis detraxit Stat. m. Lat. 1394, quae mihi subditicia visa erat, atque emendatiorem ita exhibet

IANO PATRI
AVG. SACRVM
C IVLIVS. C F SER
ARTOR(sic). AED
DONATVS. AB. TI. CAES
AVG. P AVGVSTI. TORQ
MAIORE. BELLO DELMA
TICO. OB. HONOREM
II. VIRATVS. CVM LIBERI
SVIS DONVIT

Pag. 15 sqq. correctiores quam antea editae sunt, exhibet sex inscriptiones Capuae repertas, a Borghesio sibi missas admodum memorabiles propter vocabulorum insolentiam scriptionumque excerpsi eorum

N. PVMIDIVS Q F M. BAECIVS. Q F
M. COTTIVS. Q. F N. ARRIVS. M. F
M. EPILIVS. M F L. HEIOLEIVS P F
C ANTRACIVS C. F C TVCCIVS. C. F
L. SEMPRONIVS L F Q. VIBIVS M. F
P CICEREIVS C. F M. VALERIVS L. F
HEISCE. MAGISTREIS VENERVS (sic)
IOVIAE. MVRVM AEDIFICANDVM
COIRAVERVNT PED. CCLXX. ET
LOIDOS. FECERVNT SER
SVLPICIO. M. AVRELIO. COS

(c a. c. 646. Sic in similibus a. u. c. 649—650) CEREVS et LORDON (sic) Praeterea in secunda memoratur A. GARGONIVS, quam gentem olim apud Ciceronem et Horatium corruperant in *Gorgonius*, et in tertia P. FACTVMEIVS, pro quo nomine nonnulli in Horatii Epod. 17 50 voluit vocabulum simile comicum *parfumerius*. Tres consules *Factumeius* collegit Cardinalius in *Diplomi* - - *militari* p. 190.

Pag 35 Ex inscr Apud repertur *A. A. C.* (sic) *Caecilius C F Romul Proculus Aleste aedilis II. vir quaestor aerari bis, pontifex V. S.* colligit verum scripturam huius tribus fuisse *Romulia*, ut est apud Fontam, non *Romilia*, aut (addo ego) *Romulea*, et edidit Zumpt in Cic. Verr p. 69

Ibid. C LARTIVS. C L.
FELIX
AL V S. L. M

Et ipse et Borghesius ab eo consultus notam illam vi ne interpretari non posse libere fatentur; certe etiam in lapide votivo incipiam cum recte aldorent. Quid si est: anchem, (Kan anchsien Mule, per la scata valia) cedem sciedit *lubens merito*?

Pag 38 a) ..... S Q F PRO. COS
TERMINOS FINIS. QVE EX
SENATI CONSVLTO STATVI
IOVSIT INTER ATESTINOS
ET PATAVINOS

b) L. CAECILIVS (*sic*) Q F PR
O. COS. TERMINOS
FINISQVE EX. SENATI
CONSVLTO. STATVI IVSIT
INTER. ATESTINOS
PATAVINOSQVE

Demonstrat Borghesius referendam esse inscriptionem *a)* ad a. u. c. 619. et *L. Caecilium Q. F.* ie ex memoratum esse L. Caecilium Metellum Calvum cos. a. u. c. 612. Aliquanto posterior est mora eiusdem in eodem lapide repetitum *b)*, ubi notabis mutatam scripturam *IVSIT* pro antiquiore *IOVSIT*, et variationem particularum ET. QVE., quae illi, qui priorem repetendam curavit, sunt synonymae videbantur

Pag 50 VIA PRIVA
TA C. Q LAR
GIS. L. F ET C.
OLL SALVI
ITER. DEBET
VR. FVNDO
ENIANO ET

Via privata. Caio, Quinto Largiis Lucii filio et C. Ollio Salvio iter debetur fundo Enlano et

Pag. 60 Correctiorem quam ego N. 3920 potui dare ex Maratorio, ex αὐτοψίᾳ dat haec

T · AEBVTIVS · T · C · L · L

APRILIS IIIIII VIR

IDEM AVGVSTALIS

SIBI · ET

AEBVTIAE · MVRES

TAE · LIB · SVAE · ET

T · AEBVTIO · FESTVLO

SPVRIO · MODESTAE

LIB · VIC

V · F

H · L · H · N · S

Titi Cati, Lucii libertus – – Vivus Fecit; Hic Locus Sepulturae Heredem Non Sequitur.

Pag. 91 Vicetiae

L · F

L · TVRRANI · L · F

VALENTIS

INF · P · XXX · RET · P · LX

CIRCVMITVA · MACE

RIAE · SEQVITVR

Pag. 91 correctius quam apud Grut. p. 530. 12.

A · VETVRIO · A · F · PATRI

PETRONIAE · A · F · TANNIAE · MATRI

TERTVLLIAE · F · F · OCTAVIAE · VXORI

C · VETVRIVS · A · F · LEG · V · VER

TESTAMENTO · FIERI · IV

Est ex Augusti aetate post pagum, ut videtur, Artinegum; et notabilis partim propter formas in AI, partim propter Legionem quintam urbanam.

Pag. 101 correctius quam apud Murat. p. 819. 3.

L · CALTIVS

SEX · F · ROM

LEG · XII · SIGNI FER (sic ex quadratarii errore pro *signifer*)

Pag. 111

OSSA

L · TALPONIO · C · F

ANN · XIIX · ET

L · TALPONIO · C · F · C · N

FIRMO · MENISER

XIIII

Mirum quadratarii errorem *MENISER* recte explicavit Borghesius *MENS. I DIEB. XIIII*

Pag. 114

D M
CRISPINILLAE
FILIAE DEF ANN III I
INNVPTAE INFELIC I
CRISPINVS ALVMN E
ET FORTVNAT MATE R
ANTICIPATE AETATIS
INFELI PO.......

Pag. 140

OCTAVIAE T E
SECVNDAE
T LIVIVS C F
POSIT

Museo Obeciano al Catajo. Memorabilis vel propter T. Livii nomen in illo tractu Patavino post historicum conservatum et propter formam mihi quoque repertam posui, posiit

V. Alius liber a Gervasio V. Cl. mihi dono missus inscribitur *Sopra una iscrizione Sipontina osservazioni di Agostino Gervasio accademico Ercolanese. Napoli, Saverio Giordano* 1837 4°
Inscriptio ipsa haec est

DMS
LIBERALIS COL
COL SIP SER ARCKAR (*sic*)
QVI ET ANTE EGIT RATIONEM
ALIMENTARIAM SVB CVRA
PRAEFECTOR ANNIS XXXII
VIVOS SIBI FICERAT (*sic*) DEDIT AVGVRINO
REIP SER VERNAE MENOBI FILIO SVO KARISSIMO
QVI VIX ANN. XXIII M VI D X

→ *Colonorum Coloniae Sipontinae Servus Arcarius* - - *Rei publicae Servo Vernae Menozzi* Pag. 14. correctio quam est apud Reinesium pag 420, dedit lapidem Neapolitanum, in quo *magistri*, ἄρχοντες illius urbis memorantur

D M
MARCIAE MELISSAE
CONIVGI INCOMPA
RABILI FELIC. ARK
REIP NEAPOLITANORVM
L. R. EE. FEL. MARIT
ET MARTIVS FELIC. MATRI B. M. F

Pag. 15. Cigoli in Sabina:

PRO SALVTE ORDINIS ET POPVLI SIGNA
SERAPIS ET ISIDIS CVM ERGASTERIS SVIS
ET AEDICVLAM IN SCHOLAM PERMIT
TENTE ORDINE
APRONIANVS R. AEQVICVL SER. ARK
CVM AEQVICVLA BASILIA ET AEQVI
CVLO APRONIANO FIL. FEC. SVA. SECIT
L D D E

Pag. 25. Correction quam apud Grut. 416, 6. et Inscr. m. Lat. N. 2720

I RERATIO. MAR. ROMANO
DEMARCHIANTI. II ALI
MENTORVM QVAEST CVR
SACRAE PECVN CVR. II. PATR
COMPR. EX VIVO PECVT
QVI EX PROMISSIO VEXAT EGESTIS
DIVISIT QVINE MIL. NVM

Demarchianti, δημαρχοῦντι, nunc primum prodit.

Pag. 45. Lucius nella Provincia di Capitanata

GEORGIAE
CONSERVAE
V MARIVA. PONDER
V EPAPHRA SALTVAE
V CORIVORE PRCRE
V EPAPHRADIVE SVNDRA
V ORINE' V DELFROI
PILIIS
V CLAVD. EMARIVE (*sic*) CLAVD
V DELFIOI FILIAE

Hinc primum prodit voc. *ponderarius*, „qui pondera (et trutinas?) confert".

Pag. 56. Decretum Herculanense correctius quam apud Rolandium p. 494, et Rosini in *Dissertazione isagogica ai Papiri Ercolanesi* p. 54

Vers 1. Pridie Kal. Martias in curia adfuerunt cuncti. 2 Quod verba facta sunt. M. M. Remmios Rufos patr et fil II. Vir iter ex sua pequnia 3. pondera et chalcidicum et scholam secundum municipii splendorem fecisse. quae inerti 4. publica decoret. D. E. R. I. 6. placere huic ordini. quam (*sic*) M. M. Remmii patr et fil. II. Vir 5 iter in cotodie maioribus adeo liberalior fuerunt ut 6. eorum monumenta decori municipio sint. adeo diligentes ut vitosis[1]) ponderum occurrerint 7. id. quo (*sic*) in perpetuum providerint. 8. Placere decurionibus M. M. Remmios Rufos patr et fil. dum ibi viverent eorum 9. ponderum et scholae et chalcid(ici) quae ipsi fecissent. procurationem dari ut qui servos[2]) 10. qui redempta erit. dei negotio praeponerent neque inde abduci sine 11. Decur. decreto. M. M. Remmiis Rufis patr. et fil. publice gratias agi. quod 12. iterationi honori[3]) eorum non ambitiose neque tertiationi nunc dederint. sed 13. in nullum municip. ut decorem contulerint.

[1]) l. vitiosis. [2]) l. servom. [3]) l. notanda hac Graeciae *iterationem honoris*.

3. *Diplomi imperiali di privilegi accordati ai militari raccolti e commentati da Clemente Cardinali.* *Velletri, Domenico Ercole* 1835. 4°

Horum diplomatum nota nunc sunt XXXII (v. p. 326), quorum XXX collegit atque egregie illustravit Cardinalius. Ex inscriptionibus autem vel nondum editis vel per varia opuscula et diaria italica sparsis, quas multis locis inseruit (numero sunt DCXXXVIII) in Appendicem Inscriptionum nostrae selectarum hos in primis reoipiendas esse duco.

Pag. 22. C. SARGILIVS HAEMON PROCVLI || PHILAGRI DIVI. AVG L. AGRIPPIAN F || PAEDAGOGVS IDEM L. || PIVS ET SANCTVS || VIXI QVAM. DIV

POTVI SINE LITE || SINE RIXA SINE CONTROVERSIA || SINE ARBI- AITRIO AMICIS FIDEM || BONAM PRAESTITI PECVLIO || PAVPER ANIMO DIVITISSIMVS || BENE VALEAT IS QVI HOC TITVLVM || PERLEGIT MEVM — Reperta a. 1832 in columbario prope Ecclesiam S. Agnetis. Nota formas *divitissimus*, qua usus est etiam Cicero et *hoc titulum*, ea olim locus apud Fabrettum p. 8, 47, a Furlanetto iam Forcellini Lexico insertam. Ceterum proprius totum genus dicendi, in quo facile honesti paedagogi ingenium agnoscas, cui ea illa quae si unice ex Scholis nota. Ligurianis aut similibus innotuisset, facile pro subdititia haberetur, cum prorsus sincera est. Idem valet de hac:

Pag. 34 DIS MANIBVS MARVIAE SOPHES || C. MAENIVS CIMBER CONIVGI SANCTISSIMAE || ET CONSERVATRICI DESIDERIO SPIRITVS MEI || QVAE VIXIT MECVM AN XIIX MENSES III DIES XIII || QVOD VIXI CVM EA SINE QVERELLA || NAM NVNC QVEROR APVT MANES EIVS ET FLAGITO || DITEM AVT ET ME REDDITE CONIVGI MEAE QVAE || MECVM VIXIT TAN (*sic*) CONCORDE AD FATALEM DIEM || MEVIA SOPHE IMPETRA SIQVAE SVNT MANES ... (*sic*) || TAM SCELESTVM DISSIDIVM EXPERISCAR DIVTIVS || HOSPES ITA POST OBITVM SIT TIBE (*sic*) TERRA LEVIS VT TV || HIC NIHIL LAESERIS AVT SIQVIS LAESERIT NEC SVPERIS || COMPROBETVR NEC INFERI RECIPIANT ET SIT EI TERRA GRAVIS — Ancudolae.

Pag. 46 VEDIOVEI PATREI || GENTEILES IVLIEI || LEGE ALBANA DICATA — Bovillis.

Pag. 59 D M || L VALERIVS L F FIRMVS || SACERDOS ISIDIS OSTIENS || ET M D TRASTIB FECIT SIBI — Ostiae Xyphus *Et Matris Deum Trastiberinae*

Pag. 90. T CLODIO M F FAL || EPRIO MARCELLO || COS II AVGVRI || CVRIONI MAXIMO || SODALI AVGVSTALI || PR PER PROCOS || ASIAE III || PROVINCIA CYPROS — Capuae. Est Eprius ille Marcellus, orator eloquens, sed sceleratus, notissimus ex Tacito Periit ad a post Chr LXX.

Pag. 94. L VIBIVS AVCTVS || V A XXIII || QVOD TV MI DEBEBAS || FACERE EGO TIBI || FACIO MATER PIA — Romae

Ibid. QVOD A TE MIHI FIERI || CVBILE || INIQVA FORTVNA INVIDIT || HOC EGO TIBI FECI || MATER INFELICISSIMA — Romae

Pag 128. NINVS SACERDOS || PENATIVM || VITALI VICARIO VIX A

Pag 136. SABINO SACER || DEVM PENAT || VIX AN XXXIII || NINVS FRATRI || BENE MERENTI Ambae repertae sunt in introitu villae Borghesianae et memorant duos sacerdotes deum Penatium, qualium vix alibi mentio fit.

Pag. 141 IMP CAESAR DIVI || NERVAE F NERVA || TRAIANVS AVG || GERM DACICVS || PONT MAX TR POT XIII || IMP VI COS V P P || AQVAM TRAIANAM || PECVNIA SVA || IN VRBEM PERDVXIT || EMPTIS LOCIS || PER LATITVD P XXX — Bracciani.

Pag. 147 Apud Tacit Hist. 4, 26. edunt *Cugernorum*; 5, 16. Codex Ms. exhibet *Cugernique*; iam diploma militare, in quo scribitur *Cugernorum*, litem dirimit.

Pag 163. D. M. S || OSSA MECILIAE BALBILLAE LANVVII || SAC IVNON. IN ORDIN. IVNONIS S. M. R. || SCVTVLVM ET CLYP ET HAST ET CALC || REPR. NOVAVIT — Civita Lavinia. Cfr Cic de N D. 1, 29 Xyphus: *Sospitae Magnae Reginae*

Pag 195 Tessera patronatus a. p. Chr. 406., in qua tamen Dii Penates memorantur reperta Leuae a. 1826., nunc Bononiae asservata:

IEI IA || POSTCONSSDDNNARCADIIETONORII || AVG V ALFORTVNATOFTAVRI SILVANEQQVERVAFACTASVNT || DECOOPTAN || DOPATRONIIPL. SVCCESSO-RORNAT. ETEX || PLENDIDOVIROQVOR T... ARA || MILIARITATEET... inde-STRI || ASVASINGVLOSVRBENSES || QVETVEATVRETORNATPLA || CETIOI-TVBRVICTABVLAA || ARREINCINVMPERVIROSPRINCIPALES || OPVERRIET-APVTPORNATERIIORVS || HVIVSIDEOICARICENSVERVNT

Pag 203 D. M || POSITVS EST HIC LEBVENA || MAGISTER MIMARIORVM || QVI VIXIT ANNOS PLVS MINVS CENTVM || ALIQVOTIES MORTVVS || SVM, SET SIC NVNQVAM || OPTO VOS AD SVPEROS BENE VALERE. Pesti

4. Nuper doctissimus amicus, Ioannes Lahus, mihi ex Schedis Romae in Bibliotheca Vallicelliana asservatis has misit:

I.

D. M.

M. VLPIVS. LIBERALIS

NATIONE HELVETIVS EQ SING T SILVINI

MIL. ANN. XXV. VIX. ANN. XLVII

sibi faciendum CVRAVIT FRATRIBVSQVE SVIS

II.

Altera est subditicia et plus quam Ligoriana, apta tamen, ut huius generis complures, ad detegendas occultiores fraudes falsariorum:

II.

MATRI DEAM

XV. VIR. PROEOL. CORONATVS. SACERDOS

CRESCENS. DIVINVSQVE. LEGATIVS. SAPIENTES. VIRI

ALTER. QVIDEM AB ORIENTE ALTER. VERO AB OCCIDENTE

RITVS. SIMVL. PERAGENTES. DEAE. OMNIPARENTE (sic) CVRALE (sic)

CRIOBOLII. VICTIMAE. ET. TAVROBOLII. OPTIMAE

SANGVINIBVS. SACRIS. ARMA. EREXERE

5. Anno MDCCCXXXIII. in pago Mari prope Bernam, diversa a monasterio Murensi in Argovia, hae inscriptiones repertae sunt deorum sculptae. In basi

I.

DEAE ARTIONI

LICINIA SABINILLA

Super hoc basi erat sigillum aereum deae sedentis, dextera pateram, sinistra calathum flores et fructus in gremio retinentis, Pomonae igitur vel Abundantiae similis.

In basi: 2.

DEAE

NARIAE

REG. ARVRE

CVR. PEREG. L

Explicavit *Nautae Regnaae*, sed probabilius est expedire *Regio Arure* s. *Ararae*, ad Aaram fl. sitae, ut *NAVTAE AVRVRANCI* memorantur in inscriptione amphitheatri Aventicensis (Inscr. n. Lat. 569.). Quartus versus esse expediendus: *Curante Veruce liberto*.

Ceterum Dea Naria nota iam erat ex Insc. n. Lat. N. 5091, quam nunc correctiorem exhibere possum:

NARIAE
NOVSANTIAE
T FRONTIN
HISERNVS
V. S. L. M

6. Ocopo nel Friuli 1827

VIANAE
CONSERVAE KARAE
GARDINA
SINIS

de quo titulo mirificus antiquarius, Hieronymus Asquinius, hunc libellum conscripsit: *La guardiasera coniugiale* ecc. *Verona, Bisesti* 1830. 4. Vide *Bibl. Ital.* 1830. *Dicembre* p. 360. Equidem explico sua (*Suae*) Serva.

INDEX LECTIONUM
IN
UNIVERSITATE TURICENSI
INDE
A DIE XXIII. MENSIS APRILIS
USQUE
AD DIEM XXV. MENSIS SEPTEMBRIS M DCCC XXXVIII
HABENDARUM.

I. Ordinis Theologorum.

1. *Professorum ordinariorum.*

F. Hitzig, Dr. Theol.

1) Psalmos, habita ratione interpretationis suae Germanicae, Heidelbergae 1835 quinis horis interpretabitur.
2) Exercitationes Veteris Testamenti interpretandi binis horis instituet.
3) Theologiam biblicam Veteris Testamenti ternis horis tradet.
4) Grammaticam sanscriticam binis horis docebit.

E. Elwert, Dr. Theol.

1) Historiae ecclesiasticae priorem partem octonis horis tradet.
2) Dogmatices speciem quaternis horis docebit.

2. *Professorum extraordinariorum.*

L. Haas, Dr. Theol., p. t. Decanus.

1) Viam ac rationem studiorum theologicorum singulis p. h. horis demonstrabit.
2) Introductionem historico-criticam in Novum Testamentum ternis horis tradet.
3) Euangelium Ioannis alteram partem ternis horis interpretabitur.

A. Schweizer.

1) Pauli Epistolas ad Ephesios, Philippenses atque Colossenses ternis horis explicabit.

2) **Catecheticam** binis horis docebit
3) **Exercitationes homileticas** quaternis horis instituet.
4) **Ethicen philosophicam** ex Schleiermacheri systemate ternis horis tradet.

F Fritzsche Licent Theol

1) **Archaeologiam ecclesiasticam** binis horis docebit.
2) **Interpretationem synopticam trium priorum Evangelistarum** usque ad passionis historiam binis horis continuabit atque ad finem perducet.
3) **Ioannis Evangelium** quaternis horis interpretabitur.
4) **Exercitationes Novum Testamentum (Epistolas catholicas) interpretandi** binis horis instituet.

M Usteri

1) **Acta Apostolorum** quaternis horis interpretabitur
2) **Vitam Pauli Apostoli** binis horis enarrabit

3. *Privatim docentium.*

I C Usteri Parochus.

1) **Epistolam ad Hebraeos** binis horis interpretabitur
2) **Patristicam**, de Origene Chrysostomo, Augustino acturus, binis horis tradere perget

II. Ordinis Iureconsultorum.

1. *Professorum ordinariorum.*

I C. Bluntschli, Dr , p t. Decanus

1) **Ius hereditarium Romanum**, Blumii Compendio usurus, quaternis horis tradet.
2) **Ius privatum Germanicum**, Krautii Compendio usurus, octonis horis docebit.
3) **Historiam iuris publici civitatis Turicensis** binis horis privatissime enarrabit.

L. de Löw, Dr

1) **Introductionem in iurisprudentiae studium**, suo Compendio usurus, quaternis horis tradet.
2) **Historiam iuris Germanici** quaternis horis enarrabit.
3) **Speculum iuris Saxonicum** ex Homeieri editione binis horis interpretabitur
4) **De statu equitum atque urbium per medium**, quam dicunt, aetatem binis horis disseret.

G. Sell, Dr

1) Pandectas, Wening-Ingenheimii Compendii editione quinta a Fritzio curata usurus, duodenis horis tradet

2) Processum Pandectarum binis horis moderabitur

2 *Professorum extraordinariorum*

F. L. Keller, Dr

1) Historiam et institutiones iuris Romani quaternis horis tradet

2) Introductionem in iuris Romani fontes binis horis privatissime tradet

3) Ciceronis scripta inde ab Oratione pro Roscio comoedo, ex antiquitatibus iuris publici atque privati binis horis illustrabit.

H. Escher, Senator Turicensis

1) Ius criminale, Feuerbachii Compendio usurus, quaternis horis docebit

2) Disciplinam redituum publicorum administrandi quaternis item horis exponet.

I. E. Sartorius, Dr

1) Controversias ex iure publico generali binis horis disceptabit

2) Processum civilem communem, Lindii compendio usurus, quinis horis tradet

3) Casuisticam, quam dicunt, iuris binis horis privatissime illustrabit

G. Geib, Dr

1) Historiam iuris criminalis singulis p. h. horis publice tradet

2) Ius criminale commune Germanicum, habita semper ratione legum recentiorum, quae maioris sunt momenti, Feuerbachiani Compendii editione duodecima usurus, senis horis docebit

3) Theoriam processus civilis Francogallici, suis dictatis usurus, binis horis exponet

3 *Privatim docentium*

Ios. Schauberg, Dr

1) Encyclopaediam disciplinarum ad ius atque civitatum formas pertinentium, quomodo ex ipsis iuris et civitatis notionibus existant monstraturus quinis horis tradet.

2) Ius gentium universale atque Europaeum quinis horis docebit

3) Processum poenalem communem Germanicum et Turicensem quinis horis exponet

G. Schulz, Dr

Statum materialem, intellectualem et politicum Helvetiae cum ceterarum Europae rerum publicarum statu comparatum exponet

III. Ordinis medicorum.

1. *Professorum ordinariorum.*

Fr. Arnold, Dr., p. t. Rector Academiae.

1) Anatomiae hominis specialis partem alteram senis horis docebit.
2) Anatomiam comparativam quinis horis illustrabit.
3) Physiologiam cum foetus anatomia, suo Physiologiae compendio usurus senis horis tradet.

J. L. Schönlein, Dr.

1) Pathologiam et therapiam specialem senis horis docebit.
2) Caput de morbis syphiliticis, adiuncta syphilidoclinice, binis horis privatissime illustrabit.
3) Clinicen medicam senis horis moderabitur.

C. P. de Pommer, Dr.

1) De morbis animi eorumque curatione ternis horis.
2) De morbis mulierum atque infantium itidem ternis horis disseret.
3) Medicinam forensem, adiunctis examinibus, senis horis docebit.

2. *Professorum extraordinariorum.*

H. Locher-Zwingli, Dr., p. t. Decanus.

1) Chirurgiam theoreticam et practicam quaternis horis docebit.
2) Cursum operationum chirurgicarum binis horis aperiet.
3) Clinicen chirurgicam senis horis moderabitur.

J. C. Spöndli, Dr.

1) Artem obstetriciam, adiunctis examinibus, quaternis horis tradet.
2) Exercitationes in phantomate binis horis instituet.
3) Clinicen obstetriciam binis horis moderabitur.

J. Locher-Balber, Dr.

1) Propaedeuticen medicinae, suo Compendio usurus, binis horis tradet.
2) Pharmacologiam generalem et specialem, adiunctis examinibus quinis horis docebit.
3) Artem oculis medendi, L. C. Weller libro, qui inscribitur *die Augenheilkunde* 1837 usurus, binis horis tradet.
4) Policlinicen binis horis moderabitur.

Gust. Arnold, Dr.

1) Anatomiam pathologicam, habita praecipua ratione physiologiae et diagnostices, suo compendio: *Lehrbuch der pathologischen Physiologie, Zürich* 1836—1837 usurus, quaternis horis docebit.
2) Medicinam forensem quinis horis tradet.

3. *Privatim docentium.*

M Hoss, Dr., Prosector.

1) Osteologiam ac syndesmologiam binis horis
2) Anatomiam pathologicam, adiunctis exercitationibus practicis quaternis horis docebit

H Gerber, Dr

1) Chirurgiam generalem quaternis horis
2) Chirurgiam specialem (phlogoses ac traumata) quinis horis docebit
3) Examinatoria et repetitoria de variis disciplinarum medicarum partibus instituet.

L. de Muralt, Dr

Ophthalmologiam ternis horis tradet.

J. J. Mueller, Dr

Theoriam artis obstetriciae, libro, qui inscribitur *Nägele's Handbuch der Geburtshülfe für Hebammen. Heidelberg* 1833, usurus, quaternis horis pomeridianis tradet

IV. Ordinis Philosophorum.

1. *Professorum ordinariorum*

E Bobrik, Dr, p. t. Decanus

1) Logicen, adiunctis varii generis exercitationibus, suo libro usurus, quaternis horis
2) Psychologiam quaternis horis docebit
3) Historiam philosophiae antiquae, Tennemanni librum secuturus quaternis horis tradet
4) Exercitationes logice disputandi binis horis instituet.

L. Oken, Dr. Med. et Phil

1) Historiam naturalem senis horis
2) Physiologiam itidem senis horis docebit

To Mueller, Dr

1) Historiae universalis partem primam, id est, historiam antiquitatis, praecipue Graeciae et Romae, quinis horis docebit
2) Repetitorium huiusce Historiae singulis p. h. horis instituet
3) Historiam civitatum Europaearum, praecipue Germanicarum et Romanarum, per tempora recentiora, quinis horis tradet
4) Repetitorium huiusce Historiae singulis p. h. horis instituet

A Müller, Dr

1) Methesin puram, senis horis

3) Geometriam analyticam vel mechanicam superiorem ternis horis
5) Geometriam descriptivam atque perspectivam ternis horis
6) Ratiocinationes vitae quotidianae addito calculo probabilitatis eiusque applicatione ad negotia, ternis horis docebit.

2. *Professorum extraordinariorum*

I C Orelli, Dr

1) Virgilii Georgica binis horis
2) Ciceronis libros de legibus ternis horis interpretabitur.

I I Hottinger, Dr

1) Historiam Helvetiorum generalem a foedere inito usque ad pacem Monasteriensem ternis horis
2) Historiam Turicensium specialem a primis temporibus usque ad sacra emendata binis horis tradet

C I Löwig, Dr

1) Chemiam experimentalem anorganicam senis horis docebit.
2) Exercitationes practicas in laboratorio senis horis instituet.

I G Baiter, Dr

1) Aeschinis orationem adversus Ctesiphontem ternis horis interpretabitur
2) Repetitorium huiusce interpretationis binis horis instituet.

I R Schinz, Dr

1) Historiam naturalem animalium vertebratorum quaternis horis
2) Anthropologiam quaternis horis tradet

O Heer, Dr

1) Entomologiam binis horis
2) Botanicen specialem, praecipua ratione habita plantarum officinalium atque Helveticarum, quinis horis docebit.
3) Demonstrationes repetitionesque botanicas binis horis instituet.

I Fröbel, Dr

1) Mineralogiam quinis horis docebit.
2) Historiam earum expeditionum, quae disciplinarum causa ad circumnavigandum orbem terrarum susceptae sunt, adiunctis explicationibus generalibus physicis ac geographicis, quaternis horis tradet.

A Mousson

1) Physicen specialem, id est, doctrinam magnetismi, electricitatis atque galvanismi ternis horis
2) Principia meteorologiae binis horis tradet.

3. *Privatim docentium.*

I. E. Raabe, Prof. Gymnasii

1) Applicationem calculi differentialis atque integralis ad geometriam et mechanicam ternis horis.

2) Calculum differentialem et integralem cum variabilis functionibus item ternis horis tradet.

L. Ettmüller, Dr., Prof. Gymnasii

1) Poema epicum Kutrun ex Ziemanni editione binis horis interpretabitur.

2) Mythologiam Germanicam quaternis horis tradet.

A. G. Weckermann, Dr., Prof. Gymnasii

1) Aristophanis Nubes binis horis interpretabitur.

2) Syntaxin Latinam binis item horis exponet.

H. Vögeli, Prof. Scholae polytechnicae.

Historiam recentissimam inde a Friderici magni obitu usque ad annum M. DCCC. XV. quaternis horis tradet.

H. Sauppe, Dr.

1) Historiam eloquentiae Atticae binis horis tradet.

2) Exercitationes Latine et scribendi et loquendi binis item horis instituet.

S. Vögelin, Ephorus stipendiatorum.

1) Sophoclis Philoctetem binis horis.

2) Pindari Carmina selecta binis horis.

3) Platonis Gorgiam binis item horis interpretabitur.

F. Grossi.

Cursum litterarum Italicarum recentiorum, Italico sermone usurus, ternis horis instituet.

F. de Ehrenberg.

1) Architecturam et urbibus et ruri convenientem quaternis horis.

2) Artem vias muniendi, pontes et aquae ductus construendi quaternis horis tradet.

W. Koller, Dr.

Shakespearii Hamlet et Twelftnight ternis horis interpretabitur.

C. Ott.

Historiam dominationis per Franciam Galliam annis M. DCCC. XIV. et M. DCCC. XV. immutatae horis postea constituendis enarrabit.

Francogallicae linguae scholas offert I. Zimmermann. Italicae et Hispanicae F. Grossi. Anglicae Fahrer. Iunior et Heuser. Artes docebunt. Arma tractandi I. G. Ludwig et Cavallini. Equitandi C. Schnabel et I. C. Ott, Delineandi C. A. Müller. Musicas artes discendi ampla est opportunitas.

PUBLICA DOCTRINAE SUBSIDIA.

Instituto medico-clinico praeest P. Schönlein, chirurgico-clinico P. Locher-Zwingli, maieutico P. Spöndli, policlinico P. Locher-Balber, museo anatomico P. Arnold. Praesto est apparatus instrumentorum ad physicam et mineralogiam pertinentium et museum zoologicum, neque deest hortus botanicus. Seminarii philologico-paedogogici exercitationes moderabitur Dr. Winckelmann.

Bibliotheca rei publicae Turicensis, bibliotheca civium Turicensium, bibliotheca naturae scrutatorum, bibliotheca societatis medicorum, bibliotheca societatis iureconsultorum publicis usibus ita patent, uti singulorum leges atque instituta concedunt.